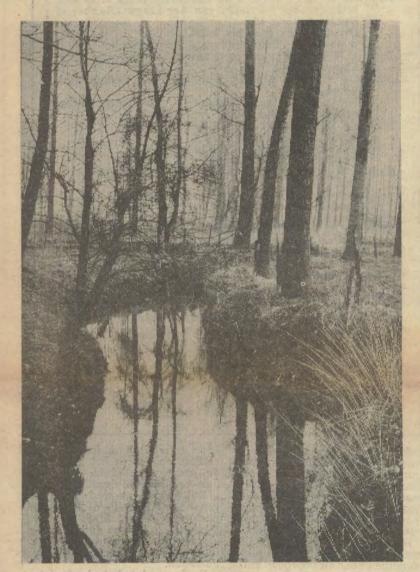
vlaams nationaal

Weekblad - 17 jaargang - nr 16 17 april 1971 Redaktie: Sylvain Dupuislaan 110, 1070 Brussel, tel. 02/23.11.98 Beheer: Voldersstraat 71, 1000 Brussel, tel. 02/12.51.60, prk. 1711.39 Prijs per nummer : 8 fr. Verkrijgbaar bij alle dagbladverkopers

in de strijd voor een menswaardig leefmilieu wil de vu voorop

De kranten hebben het ons herhaaldelijk verzekerd : in de Verenigde Staten wordt tegen de lucht- en waterverontreiniging nogal wat drastischer opgetreden dan in ons eigen « land der dwazen ». En kijk, daar komt ons nu een studie-groep onder leiding van de bekende Ralph Nader vertellen dat « vijftien jaar strijd tegen de wa-tervervuiling in de VS op een mislukking is uitgelopen ». Ondanks het feit dat de regering er 150 miljard frank tegenaan gooide verminderderde in geen enkele Amerikaanse waterloop de graad van vervuiling. Ralph Nader stelt voor dit flasco zowel de nijverheid als de overheden verantwoordelijk. « Deze overheden » zo zei hij « hebben zich meer onderscheiden door sussende verklaringen dan door hun beteugelend optreden ». Het is alsof hij daarbij « onze » Piersen, Namèches en andere Lefèvres op het oog had... Over de nijverheid zei hij er nog hij dat die wel Over de nijverheid zei hij er nog bij dat die wel veel geld aan reklame besteedde, maar nog geen 0,2 % aan de bestrijding van water- en luchtvervuiling. En « de nieuwe scheikundige produkten die jaarlijks op de markt komen zijn zo uiteenlopend en zo schadelijk dat het steeds moeilijker wordt wester drijkhear te med 1 lijker wordt water drinkbaar te maken ».

Ziedaar, beste mensen, zover staat het dan in het land dat momenteel aan de kop heet te staan van de strijd tegen alle mogelijke vormen van milieuverontreiniging. En dan te weten dat er in België, dat land van vrijheidslievende frieteneters, momenteel een regering aan het bewind is waarvan de eerste-minister nog moet ontdekken dat er zoiets als « milieuproblema-tiek » bestaat. En dit terwijl Vlamingen die naar Amerika reisden ons vertellen dat — om het nog even bij de watervervuiling te houden — de rivieren er over het algemeen nog «schoon» uitzien in vergelijking met de openluchtriolen in heel het Vlaamse land.

En was het maar alleen de watervervuiling! Zo stilaan weet nu iedereen wel dat er geen water maar enkel nog grauwe chemische drek te vinden is in onze rivieren en kanalen, dat wat wij dagelijks inademen steeds minder de naam lucht » verdient, en dat wij als geoefende kultuurbarbaren hebben huisgehouden in ons groene patrimonium. Maar wij merken niet eens hoezeer alle leven rondom ons verschraalt en verschrompelt en afsterft door het misdadig gebruik van onvoorstelbare hoeveelheden chemische bestrijdings- en andere wondermiddelen. Vandaag sterven de bijen massaal, wanneer zal de natuur zich wreken op de mensensoort?

Ach, je kan er zo intens verdrietig bij worden als je maar even oog hebt voor wat er momen-teel gaande is op dat lieve groene planeetje van ons. En hoe vernietigend de roofbouw is die onze ons. En noe vernietigend de roofbouw is die onze soort op wereldwijde schaal aan 't plegen is. Hoe onherroepelijk vaak het kwaad is dat wordt aangericht. En wij behoren niet tot die beate optimisten die het allemaal wegwuiven met de bewering « dat de techniek daar weldra wel eens even een mouw zal weten aan te passen ». Het is best mogelijk dat die « techniek » er uiteindelijk zal in slagen de mensheid te redden van een totale ondergang in eigen afval, maar hoe zal er de kwaliteit van het leven dan nog uit-

Het is een wereldwijd probleem, geen enkel land afzonderlijk kan nog doelmatig tegen de algehele vervuiling en vergiftiging optreden. Wij zeggen dit niet, zoals sommige bewindslieden hier bij ons, om in afwachting ...n een « internationale aanpak » gemakshalve bij de pakken te kunnen blijven zitten. Nee, wij moeten van nu af aan alles doen wat in onze mogelijkheden ligt om onze medemensen ervan bewust te maken dat er iets essentieels migleent. Det te maken dat er iets essentieels misloopt. Dat wij met zijn allen het welzijn van de komende generaties grondig aan het verknoeien zijn. Dat dit erop neerkomt dat wij een baby bij zijn ge-boorte een gif toedienen dat hem zijn leven lang ongelukkig en ziek zal maken.

En aangezien wij op dat puntje van de wereld-bol leven dat Vlaanderen heet, is dit onze taak hier en nu. Als elk volk voor eigen deur veegt. wordt de hele wereld misschien ooit nog eens schoon. Wij, Vlaams-nationalisten, hebben altijd gestreden voor de rechten en belangen van onze gemeenschap. Wij hebben haar grenzen verde digd, haar taal in eer hersteld, en een eindeloze energie opgebracht opdat ons volk gelijke kansen op ontwikkeling en welvaart zou krijgen in deze staat. Ja, wij hebben ook als eersten op de muren van Vlaanderen de slogan « werk in eigen streek » gekalkt, maar dat belet ons geenszins vandaag met volle overtuiging en uit alle kracht op te komen voor het welzijn, het zich-wel-bevinden van onze mensen. Voor ons hoeft welvaart niet in tegenstrijd to zijn met welzij. Wij vaart niet in tegenstrijd te zijn met welzijn. Wij dromen van de dag dat Vlaanderen volledig zichzelf zal kunnen zijn door het federalisme, maar wij willen niet dat wij die dag de vlag moeten hijsen in een totaal verknoeid Vlaande-ren. Daarom is het de taak van alle Vlaams-na-tionalisten, naast de volgehouden strijd voor het zelfheschijkkingsrecht van oog valk byen beste zelfbeschikkingsrecht van ons volk, hun beste krachten te besteden aan de kwaliteit van het leven in ons Vlaanderen. Ook op die manier zullen wij pas goede Europeeërs, goede wereldburgers zijn, wanneer wij onze plicht doen in de streek waar wij wonen.

Het verheugt ons dat vele VU-aanhangers dit terdege begrepen. Overal in Vlaanderen waar in « groenkomitees » en andere aktiegroepen ter bescherming van het leefmilieu wordt gestre-den, staan VU-mensen mee in de bres. Zijn zij vaak spil en drijvende kracht in de concrete akties. En zo hoort het ook, want het is door concrete akties dat bewustwording in de brede la-gen van ons volk wordt aangescherot. En van die bewustwording hangt het in de eerste plaats af of door de al te trage bewindslieden ooit tot een doelmatig milieubeleid zal worden besloten. De aandrang moet uit het volk komen. Dit aan onze mensen duidelijk te maken, is voor ons een be-langrijke ondracht langrijke opdracht.

Paul Martens.

wil minister cools zijn socialistisch blazoen even oppoetsen?

(ACU) - Het door minister Cools uitgewerkte wetsontwerp inzake kontrole op de prijzen heeft veel stof doen opwaaien, vooral in de konservatieve pers. En dat hoeft ons niet te verbazen.

De socialistische vice-premier, tevens minister van Ekonomische Zaken, stuurt met zijn tekst aan op de vervanging van een in onbruik geraakt wetsbesluit van 22 januari 1945, dat destijds de regering in staat stelde de prijzen te blokkeren. Men was toen in volle oorlogs- en schaarste-ekonomie. Een versterking van de ekonomische bevoegdheden van de overheid kon met goede argumenten verdedigd worden.

Minister Cools wil deze wetgeving vervangen door een nieuwe regeling waarin we in alle objektiviteit gezegd ook wel positieve punten kun-nen ontdekken. Zo wil minister Cools bij voorbeeld de afwach-tingsperiode ten behoeve van de zakenlieden verkorten. We bedoelen de periode tijdens de-welke een door de firma's an-gavraagde, prijeverhooing, nich gevraagde prijsverhoging niet mag worden toegepast, in afwachting dat de administratie een instemmend of een afwijzend (of volstrekt géén...) antwoord geeft. De periode van pre-advies zou volgens het wetsontwerp van Cools teruggebracht worden van 5 op 2 maanden.

Ook in nog andere onderdelen van de prijsregeling is een snellere afwerking van de dossiers en een vereenvoudiging van de formaliteiten voorzien.

maar strenger dan tijdens de oorlog

Daarnaast heeft Cools ook een verscherping van de sank-ties voorzien tegen ondernemingen die ongewettigde prijs-verhogingen toepassen. Ook wat dat betreft kunnen we de wat dat betreft kunnen we de minister gedeeltelijk bijtre-den, op voorwaarde dat van dit enorme sterke wapen dat bij wet aan het departement van Ekonomische Zaken zou gegeven worden, ook oordeelkundig en in alle objektiviteit gebruikt

Het wetsontwerp-Cools wil echter juist in dat opzicht een nieuwe procedure inleiden die aan de minister de macht geeft om bestraffend op te treden jegens de ondernemingen als dus-danig. Een firma die op over-tredingen van de prijsreglementering betrapt wordt, zou bij wijze van strafmaatregel een werkweek kunnen gesloten worden — zó maar, door een onherroepelijke administratie-ve beslissing. Zelfs het wetsbe-sluit van 22 januari '45 had die penaliserende bevoegdheid (jegens firma's afzonderlijk) niet toegekend aan de uitvoerende macht. Minister Cools wil die weg wél opgaan.

willekeur en favoritisme

Het is normaal dat in ruime kring hiertegen verzet is gerezen. Men moet bij de beoordeling van die reakties oordeelkundig en met de gave des on-derscheids te werk gaan. Za-kenlui die prijsreglementeringen overtreden genieten onze sympathie niet. Als ze er in slagen in het geheim en onbe-straft de prijsstop te ontduiken, schaden ze het openbaar wel-zijn, en concurreren zij met oneerlijke middelen de beroepsgenoten die de prijsstop wêl eerbiedigen. We behoren niet tot degenen die menen dat wetsontduikers en fiskale fraudeurs aanspraak kunnen maken op onze goodwill.

De vraagstukken die ons bekommeren zijn van een heel andere aard. We vrezen dat de minister van Flanemische Za

minister van Ekonomische Za-ken misbruik zal maken van een zo grote en zo weinig ge-

een mateloze diskriminatie en van een favoritisme zonder grenzen. Tegen sommige firma's zal het kontrole- en bestraffingsapparaat wél in aktie komen. Tegen andere niet — ofwel omdat deze firma's machtige bescherming vinden, ofwel omdat het kontrole-apparaat de overtredingen niet op raat de overtredingen niet op het spoor kon komen.

Verder dient men voorbehoud te maken tegen de aard van de sanktie : tijdelijke slui-ting. Welke zal de situatie zijn van de werknemers van een tij-delijk gesloten bedrijf? Zal de minister durven optreden tegen ondernemingen met een talrijk personeel? Zal niet de beschei-den eenmanszaak het mikpunt worden van de administratieve strengheid?

verkiezingsmaneuvers

We zouden nog méér vragen kunnen stellen, maar zullen het niet doen... omdat we ons in ernst afvragen of minister Cools inderdaad van plan is zijn wetsontwerp erdoor te du-

Het hele opzet kan ons niet overtuigen. We vragen ons af of minister Cools het wel ern-

Cools voorzien wordt,
We vrezen daarenboven dat het optreden tegen individuele firma's de oorzaak kan zijn van een mateloze diskriminatie kontroleerde bevoegdheid als stig bedoelt. De samenstelling doen gelden en het wetsont-werp Cools doen stranden in zijn huidige vorm.

Dat weet de vice-premier na-tuurlijk ook wel. Maar is zijn tekst niet in de eerste plaats een propagandistische zet in het vooruitzicht van wetgevenhet vooruitzicht van wetgeven-de verkiezingen, die momen-teel hun schaduw vooruit wer-pen? Wil de verburgerlijkte minister Cools niet rap-rap een gemakkelijk brevet van so-ciaal-demokratisch radikalis-me verdienen, voor zijn partij naar de stembus gaat en zich moet verantwoorden voor een socialistisch kiezerskorps, waarvan althans een gedeelte sedert jaren ongeduldig maar vruchteloos wacht op een socialistisch regeringsbeleid?

We denken dat het ogenblik gekomen is om achter elke beweging van de grote partijen de verkiezingsintrige te zoeken die er inderdaad in de meeste gevallen ook werkelijk aanwe-zig is.

Als socialisten hebben de BSP-ministers zich in Eyskens' ploeg niet kunnen of niet wil-len doorzetten, Maar in de laatste etappe van deze regering willen ze het kontakt met de socialistische openbare opinie blijkbaar herstellen.

boerenbetoging

Ik ben op de meeste punten niet akkoord met boerenbeto-ging (3). Ik heb maar al te dikwijls moeten vaststellen dat golang men geen geweld gebruikt, men weinig of niets kan

bekomen.

Ik vind het ook eigenaardig, dat bij ons — bijzonder bij Vlaamse betogingen — het aantal gekwetsten of doden bij de betogers dikwijls het tienvoudige is tegenover het aantal gekwetsten bij de zogenaamde ordestrijdkrachten, en als u de perslagen van radio en pers verslagen van radio en pers moogt geloven is dit in het bui-tenland geheel anders. Daar is het aantal gekwetsten aan beide zijden gewoonlijk ongeveer gelijk! Hoe moet men dat ver-klaren?

Toen enkele jaren geleden tijdens de algeme staking der socialistische sindikaten in Wallonië er ook voor miljoenen vernield en beschadigd werd, toen heb ik geen enkel dagblad horen reklameren of jeremiaden horen afsteken Waarom dit horen afsteken. Waarom dit verschil? Aan de ene is veel toegelaten en aan de andere

Enkele eeuwen geleden wist de Franse dichter La Fontaine het reeds te verklaren : « Selon que tu est riche ou misérable. On te jugera innocent ou cou-pable ». (« Zijn U rijk en mach-tig dan verklaart men u on-schuldig. Zijt U arm dan oor-deelt men U altijd schuldig ». « Vae Victis » — « Wee de overwonnene ».

S.F. te Brussel.

kinderkribben en abortusklinieken

wettelijk regelen mag nooit tot een moordaan-slag op Vlaanderen van morgen leiden. Dat ziet senator Van Diependaele zeer goed. Als het voor de gezondheid of het le-ven van de moeder niet anders kan en als dat door een gewe-tensvol arts beslist wordt, dan is het beter dat de moeder in leven blijft om voor de reeds levende kinderen te zorgen. Geen abortusklinieken voor bedrogen jonge meisjes, maar maatregelen om het jonge moe-dertje te helpen met haar kind-je. Ook hier geen taboes. Idem voor de kinderkribben.

De emancipatie van de vrouw is goed en onze Vlaamse meisjes moeten evenwaardig wor-den aan de mannen. Er is geen enkele reden, waarom er niet evenveel vrouwen als mannen in de ekonomie zouden werkzaam zijn, maar dat kinderen steeds een van hun ouders thuis weten, die zorgt dat er een lief-devolle haard op hen wacht is voor de ganse natie van onschatbare waarde. In het verleden was dit steeds de moeder, maar dat kan evengoed de va-

der zijn, waarom niet? Zou de Volksunie niet kunnen ijveren, dat de ouder die thuis voor de kinderen zorgt een behoorlijke toelage krijgt, verschillend volgens het gezins-inkomen en het aantal kinde-ren. Er is overschot in het fonds voor kinderbijslag. De socialisten willen het gebruiken voor kinderkribben. Zij verwachten het meest van losser gezinsverband; dit is geweten. Maar was is voor ons Vlaamse volk het beste? Hechte gezin-

Er zijn natuurlijk kinder-kribben nodig, omdat er altijd gevallen zullen zijn, waar het niet anders kan, maar dan zouden die kinderen nog wel met een bus kunnen worden opge-

Wat denkt u ervan?

L.S. te Turnhout

ontwikkelingssamenwerking

De 11.11.11.-solidariteitskampagne behoort reeds tot het verleden... Zij was in onze pro-vincie geen tegenvaller. Op fi-nancieel vlak boekten wij enige vooruitgang (± 60.000 fr.). Vooral verheugend echter is

de wijze waarop de kampagne op vele plaatsen werd gevoerd: degelijke informatie in verband met de problematiek van de Derde Wereld en het gekoprojekt, aktie in funktie van bewustmaking en met het oog op struktuurhervorming, hier en ginder.

Hiermee voelen wij ons aller-minst zelfvoldaan. Sinds nowember werd, op verschillende plaatsen in de provincie, de wens geuit te komen tot be-stendige werking. Daartoe wer-den en worden overlegcentra en werkgroepen opgericht of

uitgebouwd.

In een aantal steden en gemeenten bleef de overheid niet onverschillig. Het Provinciaal Bestuur liet zich evenmin ontatuigd. betuigd. Onze eigen provinciale werking is totnogtoe weinig hecht gestruktureerd. Wij gaan ermee door.

Op nationaal vlak is het NCOS, als overkoepelend orgaan van de niet-goevernementele organisaties, aan grondige herziening toe. De inspraak is voortaan gewaarborgd. Alleen is men nog onvoldoende bewust van het belang van deze her-

vorming.
Wij wensen ook een grondige revisie van ons goevernementeel ontwikkelingsbeleid.
Vóór kort startten wij met een politieke aktie rond dit beleid.
In het licht van al deze nieuwe geluiden, lijkt ons een nieuw opgezette provinciale vergadering niet overbodig, Zij heeft plaats in alle provincies in alle provincies en richt zich tot onze parlementaire afgevaardigden, overheid (provinciaal, stedelijk, ge-meentelijk), werkgroepen Der-de Wereld en alle belangstel-

lenden.
Op 24 april heeft te Gent in een nader aan te kondigen zaal een vergadering plaats waarop o.a. volksvertegenwoordiger De Facq het woord zal voeren.

Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking Kruidtuinstraat 67-75 1030 Brussel.

parlofoon

Korte tijd geleden werd met grote tralala een nieuwigheid aan gekondigd in de «verhou-ding» tussen het publiek en de Rijkswacht. Aan de gevels van de Rijkswachtburelen werden parlofoons aangebracht waar op feestdagen en 's nachts met de Rijkswacht zou te « praten » zijn. Men zou tot betere verhoudingen komen, meer rende-ment, enfin iedereen zou er wel bij varen.

Ik nu heb de « eer » naast de Rijkswacht te wonen en regelmatig, vooral tijdens de weekends word ik wakker «ge-praat» door mensen die wat aan te klagen hebben, wiens fiets gestolen werd, enz. Dat van dat gewekt worden is nu nog niet het ergste, wat erger is dat mensen hun miserie aan iedereen die het horen wil ver-telllen. Hoe vaak komen vrou-wen niet wenen om allerhande zaken die in hun gezin niet gaan? Dat ze niet naar huis durven, en dit en dat.

Naar mijn bescheiden menig een halve oplossing want het moet toch mogelijk zijn dat er bv een permanente wacht-dienst blijft voor een groep van gemeenten die telefonisch en dan ook diskreter kan verwittigd worden.

M.E. te Liedekerke

e3 en vtb

Onlangs wijdde een van uw medewerkers een zeer lange bijdrage aan de geschiedenis van de E3.

Hij scheen echter niet te weten dat reeds op zondag, 25 ju-ni 1961, dus tien jaar geleden, de Vlaamse Automobilisten-bond op verzoek van zijn voorzitter een grootse, zeer geslaag-de E3-betoging inrichtte van Kortrijk over Gent naar Antwerpen waar in de Handels-beurs verschillende prominenten, onder wie de burgemeester van Antwerpen het woord

Ere aan wie ere toekomt, nietwaar?

VTB te Antwerpen.

de nieuwe repressie

Sedert de boerenbetoging in Brussel houdt men een soort repressie onder de boeren. De politie is zeer bedrijvig om allerlei opzoekingen te doen, nog nooit in het verleden hebben wij dat meegemaakt. Het heeft er nochthans soms ruw aan toegegaan onder de werklieden vooral in Wallonië. Het is dan VIERT 11 JULI IN IERLAND

Samen met volksvertegenwoordiger Vic Anciaux gaan wij de Vlamingen in Ierland een riem onder het hart steken. Volgend programma werd voor U samen-

Zaterdag 10 juli : Vertrek op Zaventem te 13 u. 45 met rechtstreekse jet-vlucht van Aer Lingus. Aankomst Dublin te 15 u. 15.

Overbrenging naar het hotel.
's Avonds « Abbey Tavern » Singing Pub.
Zondag 11 juli : Vlaams feest ingericht door onze Ierse
Vlamingen.

Maandag 12 juli : Met een Jumbo-jet van Dublin naar

Met autocar naar Kenmare, graafschap Kerry.
Schilderachtigste streek van Ierland.

Maandag 12 juli tot vrijdag 16 juli:
Verblijf in het hotel aldaar.
Mogelijke uitstappen (Ring of Kerry).
Paardrijden, golf, vissen.

Vrijdag 16 juli: In de namiddag per autocar naar Limerick

's Avonds middeleeuws banket. Er wordt met de handen en met slabbertje gegeten.

Overnachting.

Zaterdag 17 juli: Met Jet lijntoestel van Shannon naar
Brussel met tussenlanding in Londen.
Aankomst in Zaventem te 17 u. 45.

Prijs: 8.660 fr.

Inlichtingen en reservaties aangaande deze reis zijn te bekomen bij : De Vlaamse Toeristenbond

> t.a.v. de heer de Koster Em. Jacqmainlaan 126, 1000 Brussel, tel: 17.69.15

Uiterste datum voor reservaties 15 mei. Doe het tijdig, maximum 25 personen!

ook in het Vlaamse land dat men zo ijverig is, maar het gaat immers om Brussel het lieve-lingskind van de regering, maar van die dode en door een kogel gekwetste betoger hoort men geen nieuws meer. Daarover zwijgt men op alle tonen.

Het ware te hopen dat de ogen van boeren en alle zelf-standigen eens en voorgoed zulln open gaan, en dat ze geen regering meer zal steunen die steeds de ondergang van de steeds de ondergang van de zelfstandigen op het oog heeft. Wij hebben daar nu al jaren het bewijs van, vooral wat kin-derbijslag en pensioenen be-treft; de bijdrage is met 15 % verhoogd maar het pensioen niet. Met de BTW zijn de be-lastingen geweldig verhoogd lastingen geweldig verhoogd, op de produktiekosten van de boeren is dat 18 %

Binnen een paar jaar zullen twee derde van de kleinhande-

laars en winkeliers hun bedrijf staken, en dan is het kapitaal, de grootwarenhuizen, volledig aan hen overgeleverd zijn.

Wij hebben nu sinds vele jaren een CVP-PSP- of PVV-regering gehad en steeds rijn.

gering gehad en steeds zijn de Vlamingen, boeren en zelfstandigen gepaaid geweest met beloften, maar telkens zijn zij verraden.

Ik hoop dat het de laatste keer is, want vele fanatieke boerenbonders zeggen nu: wij moesten voor de VU gestemd hebben!

R.B. te Torhout.

De redaktie draagt geen ver-antwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezers-brieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersbrieven wordt geen briefwissel voerd.

Op reis met de Vlaamse Toeristenbond

GROEPSREIZEN

- ☆ ruime keuze ☆ Vlaams gezelschap ☆ degelijke reisleiding * voordelige prijzen

ZAKENREIZEN

- * vlugge afwerking
- ☆ officiële tarieven

HUWELIJKSREIZEN DE specialiteit van de V.T.B.

PRIVEREIZEN

- per auto, vliegtuig, trein of boot
- prima hotels
- ☆ uitvoerige reisbeschrijving

VAKANTIEWONINGEN

- ☆ enorme keuze
- w uitgezochte woningen * lage prijzen

Onze reisbrosjures 1971 zijn KOSTELOOS te bekomen!

VLAAMSE TOERISTENBOND St.-Jakobsmarkt 45 Antwerpen Tel. 03/31.09.95 Vergunning kat. A - nr. 1185. Lidmaatschap vereist.

Kantoren te Aalst, Brugge, Brussel, Genk, Gent, Hasselt, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, St. Niklaas, Turnhout en Vilvoorde.

ANTWERP PUBLIC RELATIONS

2600 BERCHEM ANTWERPEN Hof ter Schriecklaan 33 Tel. (03) 30.48.99

> Alle reklame en ont werpen, teksten,

Publiciteitsageni voor « WIJ » VLAAMS-NATIONAAL

de onverantwoordelijken

Het zal nu wel duidelijk zijn voor de aarzelaars onder de vlaamsgezinden dat niet alleen slechts de Volksunie radi-kaal Vlaams is maar ook dat alle verwijten over het negativisme van de Volksunie elke waarheidsgrond missen.

Heeft de Volksunie de jongste twee jaar de regering haar steun niet aangeboden om een goede grondwetsherziening er door te krijgen?

Werd die steun niet afgewezen door CVP en BSP?
Verkozen zij niet een misbaksel van een grondwetsherziening, die niet alleen de Vlaamse meerderheid in dit land uitschakelde doch die ook de Fransdolle meerderheid in hoofdstad-Brussel ongehinderd baas liet?

Heeft de Volksunie dan nadien van haar hart geen steen

gemaakt en niet andermaal haar medewerking aan de Vlaamse kleurpartijen aangeboden om inzake uitvoeringswetten nog te redden wat te redden viel?

Verkozen die echter niet de medewerking van de PVV, met alle anti-Vlaamse gevolgen vandien? Werd de Volksunie niet andermaal afgewezen door degenen de Velkevinie als dan nog steeds als positief betitelen en de Volksunie als negatief?

Werd daarbij aan alle nog aarzelende Vlaamsgezinden niet bewezen dat de Vlaamse kleurpolitiei liever samengaan met fransdolle grond- en kinderrovers dan met de door en door Vlaamse Volksunie? We menen dat thans geen enkel eerlijk vlaamsgezinde nog kan twijfelen wie het goed met de Vlaamse gemeenschap voorheeft, de Volksunie of de kleurpolitici.

Sommige van onze aanhangers, die ons gebaar niet goed begrepen, moeten beseffen dat wij aan aarzelende Vlaamsgezinden, die onder invloed van de de propaganda van de kleurpartijen nog menen dat de Volksunie nooit wil meewerken aan positieve verwezenlijkingen, het bewijs van onze goede wil en onze goede trouw nog eens allerduidelijkst wilden leveren, omdat de Volksunie hen alleen zó kan winnen.

Zij zullen thans wel overtuigd zijn dat zo het Vlaamse eenheidsfront er de jongste jaren nooit kwam, dit niet de schuld is van de Volksunie doch wel van de kleurpartijen die onder het juk liggen van de Franstaligen in hun partij.

Willen deze aarzelende Vlaamsgezinden Vlaamse verwezenlijkingen dan is het duidelijk dat ze de Volksunie zodanig moeten versterken dat men eenvoudig zonder de Volksunie niet meer kan.

volksunie is vlaamse macht

Zij, die ons sinds jaar en dag steunen, moeten begrijdat de Volksunie ook deze aarzelaars moet winnen omdat de Volksunie nu eenmaal nog moet aanhangers winnen om het federalisme te kunnen doorzetten. Zij moeten niet vrezen dat de Volksunie haar radikaal gemotiveerd en noodzakelijk radikaal — program in de steek zal laten voor ergens een paar ministerzetels.

Er zijn al te veel onbekwame ministers geweest of ze zijn het nog, dan dat die titel zo een aantrekkingskracht op ons zou uitoefenen. Wij zijn geen politieke kerstekinderen die onze ideeën zouden vergeten voor wat schijn van macht. Wanneer sommige journalisten van de kleurpartijenpers die kinderachtigheden neerschrijven blijven ze in hun rol. Ze zouden ongelijk hebben het niet te doen. Ze proberen verwarring te zaaien bij sommige van onze aan-

oppositie broodnodig

Men moet de kleurpartijenpers echter niet geloven. Zo sommigen van hun journalisten oprecht Vlaamsgezind zijn dan is het toch een feit dat zelfs die niet altijd mogen schrijven wat ze willen. En de andere moet men nooit, ongekontroleerd, geloven. De mandatarissen, die de Volksunie kozen, wisten en weten dat onze partij hen niet zo dadelijk een ministerzetel zal verschaffen. Zij zijn er overigens niet ongelukkig om. Er is voordien nog heel wat oppositiewerk

Trouwens, geen demokratie zonder een stevige oppositie. En of die radikale oppositie er nodig is!

vlaamse ministers ? ja, dag jan !

De onhekwaamheid van touwdanser Eyskens en zijn CVP-BSP-ploeg steekt immers de ogen uit. Evenzeer als de laksheid en de onbetrouwbaarheid op Vlaams gebied van de zogeheten Vlaamse ministers. Wat hebben ze de Vlamingen te Brussel te bieden in ruil voor hun onnoemelijke kapitulatie inzake de zogeheten vrijheid van het gezinshoofd?

Zitten ze zelfs niet te ruziën over peuterscholen, terwijl de kern van het vraagstuk, de kinderdagverblijven, zelfs niet aangeraakt wordt ?

Verkwanselen ze niet jaarlijks 15 miljard Vlaamse RMZ-bijdragen aan Franstaligen?

Vloeien miljarden Vlaamse spaargelden jaarlijks niet eveneens overwegend naar Franstalige initiatieven?

Wordt ons jaarlijks niet méér dan 10 miljard ontroofd inzake wetenschappelijk onderzoek, toelagen aan universiteiten en hogere scholen en inzake gemeente- en provinciefonds ?

Moeten we ons (met haast het dubbel aantal arbeiders dan de Franstaligen, en met een veelvoud van hen aan pendelarbeiders) niet tevreden stellen met minder dan de helft van de kredieten voor streekekonomie? Waar blijft de uitvoering van het regeringsprogram wat betreft de automatische zetelaanpassing en inzake de gelijke verdeling naar taal van de generaals en van de hogere gemeenteambtenaren en COO-artsen in Hoofdstad Brussel?

Maar hebben we zelfs de 1001 werkelijke Vlaamse grieven nodig om onze radikale oppositie tegen de heer Eyskens en trawanten te verantwoorden?

Hoe heeft de regering niet geknoeid en knoeit ze niet verder met de BTW ?

Hoe heeft ze niet geknoeid inzake landbouwpolitiek?

Wat heeft ze gedaan om het lager loonpeil in Vlaanderen op te trekken?

Wat deed ze tegen de onderbetaling van 600.000 ambtenaren en leerkrachten?

onze dwingende opdracht

Waar zou Vlaanderen sociaal-ekonomisch en kultureel niet staan, zo het in plaats van afgeremd en bestolen door de achtereenvolgende regeringen van de kleurpartijen, vrij zijn weg had kunnen gaan op federale grondslag?

Waar zouden we te Brussel niet hebben gestaan op basis van gesplitste bevolkingsregisters en een radikale kulturele apartheidspolitiek die een einde zou hebben gemaakt aan de diskriminatie van de unitaire politiek?

De schuld van de kleurpartijen tegenover Vlaanderen is met geen tientallen miljarden te meten.

Het is de taak van ons steeds groeiend aantal afdelingen en van ons steeds groeiend aantal propagandisten om dit te doen inzien aan steeds meer Vla-

Hoe vlugger de Vlamingen ingelicht worden over de ware toedracht van de Vlaamse beweging hoe vlugger de aanhang van de kleurpartijen zal slinken.

Daar ligt de enige redding en de enige waarborg voor een snellere sociaal-ekonomische en kulturele opbloei van de Vlaamse gemeenschap. Het is een hard werk van elke dag maar het zal lonend zijn.

wim jorissen

opiniepeiling

Verscheidene lezers toonden zich blij verrast met de verkiezings-uitslag die de UNIOP-peiling de VU heeft toegedicht indien er « morgen » parlementsverkiezingen zouden plaats hebben. « Bijna te mooi om waar te zijn » voegden zij er voorzichtig aan toe. Wij herhalen dat wij élke opiniepeiling met de nodige reserves benaderen: er zijn in die sector al voldoende speciaculaire vergissingen aan te wijzen. Maar de tendens is alleszins sprekend genoeg: alle opiniepeilingen sinds 1968 gaven onveranderlijk een vooruitgang van de VU te zien. Het zou al moeten lukken dat elke keer de bal totaal werd misgeslagen. Wij kunnen er het besluit uit trekken dat het verhaaltje dat de unitaristen uit de kleurpartijen zo graag vertellen (« De VU stagneert, gaat achteruit ») kant noch wal raakt. En dat de VU nog ruime lagen van het kiezersorps kan winnen maar dat zal van ons allen samen

het kiezerscorps kan winnen, maar dat zal van ons allen samen afhangen in de komende maanden.

Zoals vorige week beloofd geven wij vandaag ook de UNIOP-schatting van de verkiezingsuitslag in het Waalse land indien er « morgen » (dit was einde oktober 1970) parlementsverkiezingen werden gehouden. Tussen haakje staat de uitslag van 1968.

PSC: 18,6(20,9), PSB: 35,2(34,5), PLP: 22,2(26,7), RW: 17,4(10,5), KP: 6,6(6,9). Lichte vooruitgang dus van de BSP en ruime winst voor het « Rassemblement Wallon ». Met de liberale dissidentie(s) kon in oktober '70 vanzelfsprekend nog geen rekening worden gehouden. ning worden gehouden.

Het speciale (oranje) « Wij »-nummer op cahier-formaat, een biezonder goed geslaagd federalistisch pamflet in volkse termen opgesteld, werd in de voorbije maanden in heel Vlaanderen gekolporteerd. De eksemplaren gingen overal als warme broodjes van de hand. In verhouding ging het arrondissement Leuven onbetwistbaar met de erepalm der kolporteerders lopen. Dit arrondissement werd jarenlang zo'n beetje als het zwakke broertje in de VU beschouwd. Maar onder de bezielende leiding van arron-dissementsvoorzitter Willy Kuijpers en zijn aktieve bestuursle-den is men daar nu beslist op weg naar de kopgroep. « De Willy » is de geknipte « manager » van het hele team : jonge man van de « oude » garde uit de katakombentijd van de « Cristal » is hij tevens de man van de jeugd en van de verruiming. Met een vaste groep van zo'n zestig doordrijvers verspreidden ze daar in het Leuvense weekeinde na weekeinde niet minder dan 6000 eksem-plaren van het speciale « Wij »-nummer. Hun enthoesiasme werd vanzelfsprekend extra aangewakkerd door het feit dat hun senator, Maurits Van Haegendoren, de tekst van dit federalistisch pamflet had geleverd.

Nu, Leuven is echt geen uitzondering. Nog geregeld krijgen wij aanvragen uit alle hoeken van het Vlaamse land voor een nieuwe voorraad. Jammer genoeg zijn àlle eksemplaren sedert weken reeds de laan uit. Maar er is goed nieuws voor de afdelingen die nog graag eens de baan op willen met dit speciale «Wij»nummer. Er werd beslist een laatste oplage van 5000 eksemplaren te drukken. Wie erbij wil wezen moet zo spoedig mogelijk zijn bestelling overmaken aan het nationaal sekretariaat (Voldersstraat 71, Brussel, tel. 02/125160). In de loop van april en begin mei kan daarmee dan gekolporteerd worden. In mei komt er een nieuw speciaal cahier-nummer rond de thematiek van ons nationaal kongres. Afdelingsbesturen, stel dus niet uit tot morgen wat

ethyleen

Het vergif is rondom ons. Het doodt massaal bijen, doet aardbeiplantjes en bloemen verwelken. Wan-neer wordt de « lucht » do-delijk voor de mens? Het schijnt nu een uitge-maakte zaak te zijn dat de schade die de Wase aardbei-en bloementelers ondervon-

en bloementelers ondervon-den, te wijten is aan een te-veel aan ethyleen in de lucht. Het is een zeer vluchtig gas dat bekomen wordt door het « kraken » van naphta en wordt op velerlei wijzen toegepast in de che-mische nijverheid. In het Antwerpse industriegebied wordt heel veel ethyleen vervaardigd en ook van elvervaardigd en ook van elders aangevoerd door pijpleidingen. Het zal dus geen gemakkelijke zaak zijn uit te maken wie de vervuiler was die de schade in het Waasland veroorzaakte. Wie er bij dit alles maar belachelijk uitkomt is de voorzitter van de Antwerpse Kamer van Koophandel. Die was er als de kippen bij geweest om te verklaren dat de gifwolken niet uit het Antwerpse industriegebied konden afkomstig zijn, aangezien de wind op de « gifdagen » verkeerd zat. Het was ons al eerder opgevallen was ons al eerder opgevallen dat de man de industriele vervuilers graag naar de mond praat.

moedige soens

Jos Omblets van « Het Laatste Nieuws » ging bur-gemeester Soens van Strombeel-Bever interviewen en vroeg hem o.m. of hij in het Franse eden-conflict voet bij stuk zal houden. Soens : « Natuurlijk houd ik voet bij stuk. Als de minister (Harmegnies, nvdr) een commissaris afvaardigt, dan is dat zijn zaak. Ik neem in is dat zijn zaak. Ik neem in geen geval de eed in het Frans af. De kwestie zal zich nog toespitsen op de volgende zitting. Wettelijk dienen uiterlijk op 26 april de leden van de Openbare Onderstand te worden ver-kozen. Weigeren de twee extremisten voor de derde keer de eed in het Neder-lands af te leggen, dan aanzie ik ze als ontslagnemend en moeten hun opvolgers worden opgeroepen. Dat houdt ook in dat de oppositie bij de stemming slechts aanspraak kan maken op één COO-lid in plaats van twee.
De gouverneur heeft nu, na
ons antwoord van 1 april 40
dagen tijd om de schorsing
om te zetten in vernietiging ofwel om onze zienswijze bij te treden. Wij wachten af, maar houden vol ».

En burgemeester Soens besluit het interview als volgt: « Vijfenveertig jaar geleden betoogde ik als stugeleden betoogde ik als stu-dent te Leuven voor Vlaam-se gelijkberechtiging. Er is sedertdien heel wat verbe-terd, maar we moeten nog steeds vechten. Hoe dan ook, ik geef niet af. Het burge-meesterschap is een voor-noct w

...als 't kalf verdronken is

In zijn jongste nummer In zijn jongste nummer schrijft het maandblad « Vlaamse Belangen » (Brus-sel-West) pertinent : « Kort nadat de Waal Harmegnies minister van Binnenlandse Zaken werd heeft hij een koninklijk besluit uitgevaardigd dat de struktuur van de « Vaste Komissie voor Taaltoezicht » zodanig uitholde dat de werking volle-dig lamgelegd werd. De Vlaamse ministers hebben zich hier niet tegen verzet. In het parlement protesteer-de alleen de Volksunie. Toen echter in het Vlaamse land de reaktie tegen deze anti-Vlaamse daad losbrak, ver-klaarde de Vlaamse CVP dat zij onmiddellijk een wetsvoorstel zou indienen om de doeltreffende werking

om de doeltreffende werking van de Taalkommissie op-nieuw te verzekeren ». Natuurlijk bleef het bij die verklaring. Iets derge-lijks gebeurde naar aanlei-ding van het incident-Soens. Ook toen was een Vlaamse CVP-er er als de kippen bij om een wetsvoorstel in te dienen. Zegt « Vlaamse Be-langen » : Zij (de meerder-heidspartijen, ndvr) schie-ten ons eerst in de rug en

hangen dan de flamingant uit ». En of! Wij zouden er nog kunnen aan toevoegen: eerst voeren zij de « liberté du père de famille » in om achteraf « te redden wat er te redden valt » door over-haaste oprichting van een aantal Vlaamse peutertuinen en kinderkribben.

de peirdefamilie

Vanaf 1 september zullen te Brussel de Vlamingen hun kinderen naar Franse scholen mogen sturen en de Franstaligen de hunne naar Nederlandstalige. Jawel, ook dat kan! Iemand van het Vlaams Onderwijscentrum zei me deze week dat er al zei me deze week dat er al aanvragen zijn van Fransta-lige ouders, « Maar of dit een voordeel is voor onze Nederlandstalige schooltjes, is een andere zaak » zei de man. Het gaat om kinderen van goed gesitueerde ouders. nuttigheidsredenen (tweetaligheid te Brussel)
willen ze hun een basisvorming geven in het Nederlands om ze nadien, in het
middelbaar, terug naar de
Franse school te sturen. Kultureel staat zo'n gezin sterk genoeg om dat te verwer-ken. Van vervlaamsing van die kinderen zal wel geen sprake zijn. Met onze Vlaamse kinderen die na 1 september 1971 op de Franse scholen zullen terecht komen zal het anders lopen. Het zijn kinderen van ar-beiders, bedienden en kleine middenstanders. Voor hen betekent de Franse school wel degelijk een snelle en totale verfransing.

algemeen vlaams congres

Steeds meer doen geruchten de ronde dat de verenigingen aangesloten bij het « Overlegeentrum van Vlaamse Verenigingen » in de loop van juni een algemeen Vlaams congres zouden overganiseren Het zou een den organiseren. Het zou een soort algemeen Vlaams «con-

cilie» worden waarop zou nagegaan worden hoe 't staat met de verdediging van de Wlaamse belangen nà de goedkeuring van Eyskens' grondwetsherziening. In tal van Vlaamse kringen groeit immers de vrees dat de goed trouw van de Vlamingen in de kwestie van de groeidwetsherziening. grondwetsherziening (en haar uitvoering) voor de zo-veelste keer werd misbruikt.

bedrieger harmel

Op een perskonferentie te Brussel hebben het VVO en de VVB aangetoond dat mi-nister van Buitenlandse Za-ken Harmel een handige be-drieger is. In september 1968 legde hij aan het parle-ment een belang voor waar-1968 legde hij aan het parlement een balans voor waaruit moest blijken dat het
met het taalevenwicht op
Buitenlandse Zaken dik in
orde was. Maar het VVO
heeft er nu de feitelijke
toestand eens op nagegaan
en die ziet er zo uit voor de
topfuncties: 28 Nederlandstaligen tegenover 70 Franstaligen tegenover 70 Frans-taligen. Hoe was « le révé-rend Pierre Harmel » dan tot zijn fameus «evenwicht» gekomen? Door een handig goochelspelletje met « be-vroren », « tijdelijke » en « teruggetrokken » ambtena-ren. En zo worden dan par-lementsleden voor het lapje gehouden. Rest alleen de vraag hoelang ze dat nog zullen nemen.

pamfletten

Op dezelfde perskonferen-tie vertelden VVB-woord-voerders Deleu en Van Eecke het wedervaren van de VVB-militanten die onlangs bij het uitdelen van pamfletten aan de stations door de Brusselse politie werden lastig gevallen. De FDF-burgemeesters Nols (Schaarbeek) en Lepaffe (Vorst) weigerden — lijnrecht tegen het grondwettelijk recht

weigerden — lijnrecht tegen het grondwettelijk recht op vrije meningsuiting in — de toelating tot het uitdelen van de pamfletten.

Uit hun houding en uit de ervaringen met de Brusselse politie trok de VVB nu het enig juiste besluit : voortaan wordt geen toelating meer gevraagd. Meteen kondigde de VVB aan dat ze weldra een pamflet over de pendelarbeid (100.000 stuks) aan de Brusselse stations zal verspreiden. Een dikke pluim dus voor de militante VVB-mensen.

mutagenen

Bestanddelen in chemica-liën die het genetisch mate-riaal aantasten en daarin verandering teweeg brengen, noemt men mutagenen. Nu men overal in den lande, met de komst van het warme weer, opnieuw reklame maakt voor een aantal inmaakt voor een aantal insektendodende produkten lijkt het echt wel nuttig even stil te staan bij wat een biezonder medewerker deze week in « Gazet van Antwerpen » schreef. « De laatste paar maanden heeft men aangetoond dat captan, een chemisch produkt dat overal in de land- en tuinbouw gebruikt wordt, een zeer aktief mutageen is en dat dichlorvos, in bepaalde insektenwerende plaatjes gebruikt, een alkylatisch middel is. Dat betekent hoogst waarschijnlijk dat het kanker kan teweeg brengen en mutagenische eigenschappen bezit ». Gezondheid, lieve mensen! men aangetoond dat captan,

programmatie of improvisatie?

Het zogenaamd « voor-akkoord » inzake sociale programmatie zoals het vorige week na een marathonzitting met werkgevers, werknemers en regering uit de bus kwam wordt door de vakbonden positief genoemd en door de werkgevers met « gelatenheid » ondergaan. De regering zelf doorkruiste onverwacht het verloop der besprekingen door teverzekering, waardoor het de werkgevers onmogelijk was, bepaalde reeds gedane toegevingen aan de vakbonden, te bevestigen. Er was een totaal gemis aan afspraken tussen de drie partners en in die zin kan men zeker niet van programmatie spreken, doch wel van improvisatie (op het vlak van de procedure dan).

Naar de inhoud echter past « programmatie » wel op het thans nog door de patronale en sindikale organisaties goed te keuren akkoord, met dien verstande dat we beter van een zeer geleidelijke programmatie spreken. De aanvankelijk harde eisen die quasi-onmiddellijk moesten ingewilligd worden zijn thans over een aantal jaren gespreid, zoals bvb. de uitbreiding van de vakantie tot vier weken en de werktijdverkorting tot de 40-uren week. Van een globale overheveling van de sociale bijdragen naar de werkgevers komt voorlopig niets in huis tenzij voor de tussenkomst in de reiskosten van en naar het werk, met een berekening die aan schommelingen zal onderhevig zijn.

Het is duidelijk dat de loon- en weddetrekkenden deze nieuwe programmatie, niet afwijzen, ook al verloopt het ritme van de arbeidsverkorting en de vakantie-uitbreiding trager dan gewenst. De sindikale leiders - die nu vóór de sindikale verkiezingen staan en die zich ook inspannen om hun sindikaal monopolium te versterken tegen de groeiende invloed der zgn. neutrale vakbonden, gevolg van de vervreemding tussen basis en leiding der kleursindikaten - achten hetgeen is bereikt voldoende om de ontstane kloof met de basis te verminderen. Ze leggen vooral de nadruk op de verwachting dat op betrekkelijk lange termijn de thans in gang gestoken programmatie in belangrijke mate de deelname van de werknemer aan de winsten en geneugten van de welvaartstaat zal verhogen. Er zijn zelfs sindikale leiders die betogen, dat de nu ontstane trend een versnelling betekent van het streven naar sociaal-ekonomische gelijkberechtiging...

enkele cijfers

Intussen stellen we vast dat hoe meer er gepraat wordt over een rechtvaardiger verhouding tussen direkt en indirekt loon er van die betere verhouding niets terecht komt. Door de zopas besliste verhoging van het afhoudingsplafond voor zekere loonkategorieën (waardoor o.a. bepaalde grenswedden benadeeld worden) is de aangeklaagde wanverhouding slechts groter geworden. Met deze 0,85 verhoging der afhoudingen is intussen noch het vraagstuk der ziekteverzekering naar een oplossing toe geëvolueerd (men durft nog steeds geen fundamentele opties nemen uit vrees voor de kleurpartijpolitieke belangen) noch ekonomisch een stap gezet in de goede richting. In 1945 was de verhouding i.z. sociale bijdragen 2-1 voor patroons resp. arbeiders, om geleidelijk naar een zwaarder patronaal aandeel te evolueren, zonder dat deze verhouding evenwel te vergelijken is met bvb. Frankrijk (4-1) of Italië (6-1). Het is duidelijk dat de vakbonden nieuwe eisen zullen stellen nu men reeds heeft toegegeven op een gedeelte van dit eisenpakket (werkloosheid).

Alles bijeengenomen (kraamverlof, kredieturen, verhoging der bijdragen voor werkloosheid, van

ziekte- en invaliditeitsverzekering, verhoging van het plafond van 17.000 naar 25.000 fr) komt de verhoging van de patronale afhoudingen op het niet te onderschatten percentage van 1,5 % neer.

discriminatie

Vorige week wezen we er reeds op dat deze en vorige sociaal-ekonomische akkoorden te weinig rekening hielden met de belangen der zelfstandigen en middenstanders. Intussen heeft de leiding van het n.a.v. de protestbeweging tegen de BTW-provisie ontstane middenstandsfront aangedrongen op een representatiever vertegenwoordiging van de middenstand op arbeidskonferenties en dies meer. Dit protest komt onrechtstreeks neer op een blaam voor de grootste middenstandsorganisatie, het NCMV, dat naar het gevoel van vele middenstanders te zwak reageert op sindikale eisen, des te meer daar heel de Belgische sociale wetgeving veel te weinig rekening houdt met de financiële mogelijkheden van de kleine en middelgrote onderne-

Nu er opnieuw een eskalatie inzake sociale bijdragen ontstaat is ook het ogenblik gekomen om de regering te ondervragen over de waarachtigheid van de geruchten over de bevoordeling van het Waalse patronaat i.z. invordering van achterstallige sociale bijdragen. Naar deze geruchten te oordelen zouden de rijksinstanties tegenover in gebreke blijvende Waalse ondernemingen veel lakser optreden dan tegenover Vlaamse. Niet alleen zorgt Vlaanderen door een grotere financiële inbreng mede voor een gedeeltelijke financiering van de sociale wetgeving in Wallonië, het zou schandalig zijn mocht nu ook nog blijken dat de wet strenger wordt toegepast in Vlaanderen. Hier is in elk geval geen sprake van pariteit! Het is trouwens opvallend dat de kleursindikaten in alle talen zwijgen over de grotere (zeker van arbeiderszijde) sociale bijdrage van Vlaanderen in de nog steeds ten nadele van Vlaanderen gehanteerde « Belgische sociale pot ». Aloïs Verbist, oud-weerstander, blijft ijveren voor de amnestiegedachte. Nu dook hij weer plots op, tijdens de kruisweg op Goede Vrijdag, in de katedraal Sint Rombauts te Mechelen. Gedurende de ganse kruisweg, van statie naar statie, torste hij een zwaar kruis met de letters B(elgië) W(eigert) A(mnestie). Het kruis werd meegedragen door Frieda Sigmans, kleindochter van Irma Laplasse. Op geen enkel ogenblik werd de eredienst gestoord. Ook werd Verbist door de geestelijkheid niet verplicht de rondgang te verlaten. Na de kruisweg betoonden verschillende gelovigen trouwens hun simpathie aan Verbist voor zijn onafgebroken aktie

een miljoenenkwestie...

Er zijn nu zeven maanden voorbijgegaan sedert het verkiezingsincident te Laken, waarbij de FDF-militant Georgin om het leven kwam. Negen Vlamingen die op plaktocht waren voor de Volksunie werden die nacht aangehouden. Met een wellustige ijver stortten de pers, de radio en de tv zich op de gebeurtenis — het leek een unieke gelegenheid om de Volksunie enkele rake trappen te geven! — en de aangehouden Vlamingen werden afgeschilderd als sadistische moordenaars die met voorbedachten rade de aanslag had gepleegd... Voor de Brusselse « Pourquoi Pas? » was het een gedroomde kluif, de Vlamingenhaat droop die week nog maar eens lekker van de voorpagina af. Dracula bleek een Vlaming te zijn...

Maar het werd al spoedig abnormaal stil rond de « zaak van Laken » toen de omstandigheden rond het overlijden van de h. Georgin bekend raakten. En toen namelijk bleek dat het niet zo heel zeker was dat de h. Georgin ten gevolge van slagen was overleden...

En vandaag — zeven maanden later — tast men nopens de doodsoorzaak nog altijd in het duister. « Pan » wist deze week te vertellen dat de dokters Tahon en Kettenmeyer die door het parket werden aangeduid nog altijd niet zijn klaargekomen met hun definitief rapport. Dit schijnt er op zijn minst op te wijzen dat het niet zo gemakkelijk is een oorzakelijk verband te leggen tussen de klappen die de h. Georgin kreeg tijdens de rel en zijn overlijden kort nadien. Het is zelfs niet zeker dat de ribbreuken die men bij hem vaststelde een gevolg zijn van de slagen. In het café waarheen hij na het incident was gegaan werd op hem een hartmassage toegepast door een onbevoegde. Welnu, zelfs wanneer medici zo'n hartmassage toepassen kan het gebeuren dat er ribben van de patiënt worden gebroken, en als dit gebeurt dan breken de ribben vrijwel altijd precies op de plaats waar de ribbreuken bij de h. Georgin werden vastgesteld.

Voor de negen Vlamingen die werden aangehouden, en die onbegrijpelijk lang in voorarrest bleven, is de eindconclusie van de medische experts uitermate belangrijk. Niet enkel voor het bepalen van de strafmaat, maar ook voor het vaststellen van de eventuele schadevergoeding. De h. Georgin (35) ontving volgens «Pan» een maandwedde van zo'n 25.000 fr. Indien het bewezen wordt dat de beschuldigden slagen en verwondingen hebben toegebracht die de dood voor gevolg hadden, dan zouden ze volgens het blad solidair kunnen veroordeeld worden tot het betalen van verscheidene miljoenen frank schadevergoeding. Een schadevergoeding die dichter bij de tien dan bij de vijf miljoen zou liggen! Wanneer enkel de beschuldiging van slagen en verwondingen zou weerhouden worden, zal het bedrag der eventuele schadevergoeding uiteraard véél lager liggen.

Vandaar dat de advokaten van de negen biezonder op hun tellen letten. « Pan » maakt in dit verband melding van « een eerste incident ». Zo steekt het eerste voorlopig medisch rapport van de wetsgeneesheer in Nederlandse vertaling in het dossier. De advokaten willen de originele Franse versie onder ogen krijgen, want met vertalingen is nu eenmaal alles mogelijk...

wij in nederland

stakingen aan de orde van de dag

(jeeveedee) Nederland heeft jarenlang gegolden voor een sociaal paradijs. Patroons en arbeiders werkten eendrachtig samen, aanvankelijk — na 1945 — voor de wederopbouw van het land, later ter consolidatie van een zekere welvaartstoestand waarin voor konfliktsituaties geen plaats meer zou zijn. De laatste zeven, acht maanden is dat allemaal grondig veranderd. Er was een massale staking van de Rotterdamse havenarbeiders, daarop legde de vakbeweging de eis op tafel dat iedere Nederlandse werknemer een loonsverhoging van vierhonderd gulden kreeg, vlak voor Kerstmis legde vrijwel heel Nederland een uur lang het werk stil uit protest tegen een beperkende loonmaatregel van de regering, daarna gooiden de sleepbootbemanningen in de haven van Rotterdam het bijltje erbij neer en thans is het de beurt aan 2500 arbeiders van de baggerondernemingen om tot een stakingsaktie over te gaan. Vorige week barstte dit laatste konflikt los en tijdens de Paasdagen kreeg het nog een uitbreiding.

Natuurlijk houdt de verscherping van de verhoudingen tussen werkgevers en werknemers verband met de konjunktuur, met de prijsstijgingen en, zij het meestal onbewust, met een zekere demo-kratiseringstendens die bij de studenten begon en die geleidelijk aan ook andere groepen van de bevolking begint aan te spreken. De voornaamste oorzaak lijkt ons echter dat de vakbeweging is begonnen in te zien dat zij steviger voor de belangen van haar leden diende op te komen. De vakbon-den hadden namelijk hun strijdbaarheid lange jaren prijsgegeven om hun heil te zoeken in vreedzame onderhandelingen met de werkgevers, onderhandelingen die altijd wel enkele procenten loonsverhoging voor de arbeiders ople-verden. Het was duidelijk dat in die periode de belangen van de ondernemingen voorop stonden. Wel werd daarbij steeds bena-

Wel werd daarbij steeds benadrukt dat het werkgeversbelang samenviel met het arbeidersbelang. Zo verzuimden de vakbon-

den nooit om te wijzen op de werkgelegenheid die door de bazen geschapen werd en waarvan de arbeiders dan toch maar profiteerden. Maar deze in onze ingewikkelde samenleving wat simpele voorstelling van zaken overtuigde op den duur het werknemende deel van de Nederlanders niet meer voldoende. Werkloosheidsverschijnselen in sommige streken, zoals de noordelijke provincies, deden tenslotte de vakbeweging inzien dat zij vóór alles de belangen van haar leden diende te behartigen, en dat het wel eens nodig kon zijn lijnrecht stelling te nemen tegenover de patroons.

« jongens van stavast »

De jongste staking in Nederland, die van de baggeraars uit het Zuidhollandse riviereng e b i e d, toont de « nieuwe » opstelling van de vakbeweging duidelijk aan. Probeerden tijdens de havenstaking in Rotterdam de vakbondsleiders de zaak nog te sussen (met als gevolg een hevige aktie van de arbeiders zélf), ditmaal hebben zij zich resoluut voor de staking gespannen. Ze hebben duidelijke eisen gesteld aan de ondernemers die tot nu toe niet wensen toe te geven. Men staat zelfs keihard tegenover elkaar waarbij de baggermensen dreigen, desnoods maandenlang te staken en de werkgevers van hun kant stellen dat ze gedurende een even lange periode het been stijf kunnen houden. Het feit dat deze staking zich afspeelt in een wereld van robuuste wer-kers, « jongens van stavast » zoals in schoolboekjes nog altijd wordt verteld, is niet helemaal vreemd aan deze hard-tegen-hard-houding.

Opmerkelijk aan de baggeraarsstaking is dat het hier arbeiders betreft die in doorsnee veel hoger betaald worden dan de werknemers in de meeste andere bedrijfstakken. Lonen tot tegen de 300.000 fr. per jaar zijn geen uitzondering op de baggerschepen. Maar daar staan dan wel werkweken van dikwijls meer dan zeventig uren tegenover, terwijl de baggeraars vaak maandenlang van huis zijn.

Waar het hen vooral om gaat, is dat hun inkomen erg wisselvallig is. Want het gebeurt nogal eens dat de werkzaamheden stilliggen, ofwel als gevolg van het weer, ofwel doordat niet tijdig een nieuw karwei is aangenomen na afwerking van het vorige projekt. Wanneer niet gewerkt wordt, moeten de arbeiders het stellen met een laag basisloon dat voor sommigen zelfs nog minder is dan het wettelijk vastgestelde minimumloon voor de Nederlandse arbeiders. Zodra er weer gewerkt kan worden, stijgen de inkomsten behoorlijk. maar de hele situatie geeft de baggeraars toch wel een erg gevoel van onzekerheid. Vandaar dat hun voornaamste eis neerkomt op verhoging van het grondloon zodat hun gezinnen weten waar ze financieel aan toe zijn.

geen stakingsrecht

Interessant is dat deze opmerkelijke staking (die wellicht binnen-kort gevolgd wordt door werkstilleggingen in het bouwbedrijf waar het ook erg onrustig is) samenvalt met het debat over het stakingsrecht. Dit debat speelt zich zowel in de informatie media af, en is een gevolg van het feit dat Nederland nog steeds geen stakingsrecht kent. Het is in dit land mogelijk om als staker of stakingsorganisator voor de rechtbank geroepen te worden, terwijl in enkele gevallen de rechter ook al uitspraken heeft gedaan die een einde aan een staking maakten. De vakbeweging is vanzelfspre-kend voorstander van het stakingsrecht. Voorzitter Van Boven van het Kristelijk Werkgeversbond zei echter zopas nog dat stakingen niet meer van deze tijd zijn en dat alle konflikten door overleg moeten worden opgelost. Een uitspraak die nogal wat kwaad bloed zette, en die natuurlijk meteen werd gehanteerd in de verkiezingsstrijd.

Dit laatste is overigens wel nuttig omdat de vakbeweging haast altijd politieke uitspraken uit de weg gaat, terwijl ze in feite toch voortdurend met de politiek te maken heeft. Ook dit besef groeit nu heel geleidelijk. En dat wordt wellicht een nieuw teken van de veranderde opstelling der Nederlandse vakbonden binnen een sociaal klimaat waar de realiteit van de belangentegenstellingen nu eenmaal niet over het hoofd gezien kan worden.

open brief

Mijnheer de minister,

Als parlementairen van de provincie Antwerpen zijn wij bijzonder bezorgd om de schaars overblijvende groen-

zones en natuurgebieden in de provincie Antwerpen.

Een van deze natuurgebieden is Het Broek te Blaasveld. Door de verschillende rapporten van het ministerie van Openbare Werken zoals de inventaris der landschappen in de provincie Antwerpen, 1960; het voorontwerp gewestplan Mechelen 1969; het richtplan Schelde-Dijle, 1969 en een algemeen plan van aanleg dd. 10/12 1B (KB van 21/4/64) wordt Het Broek telkens vermeld als merkwaardig landschap dat in de oorspronkelijke toestand

dient behouden en beschermd. Zoals u weet werd door de Koninklijke Kommissie van Landschappen en Monumenten in zitting van 28 januari 1971 ook een gedeelte van het natuurpark voorgesteld voor klassering. Wij zouden het ten zeerste betreuren mocht de voorgenomen schending van Het Broek toch doorgaan temeer dat

ernstige wisseloplossingen schijnen te bestaan die zelfs minder duur zijn ;

dat sommige wisseloplossingen nog niet voldoende op hun waarde werden getoetst. Na het natuurbeschermingsjaar 1970 komt het ons voor dat alle inspanningen moeten gedaan worden om waardevolle grote natuurgebieden zoals Het Broek integraal te bewaren en te beschermen en te bestemmen als stille

Wij vragen dan ook met aandrang dat u, als minister van Openbare Werken en Ruimtelijke Ordening (resp. minister van Streekekonomie) al het mogelijke zou doen om een gunstige wisseloplossing voor deze kwestie te vinden. In ieder geval eisen wij dat de wet wordt geerbiedigd en dat de werken worden opgeschorst of uitsteld tot de Boad van State zich heeft nitzenspalen. gesteld tot de Raad van State zich heeft uitgesproken over het verzoek van de gemeente Blaasveld dd. 10 februari 1971 en dat deze beslissing zou worden opgevolgd ook door uw diensten. Moest dit niet het geval zijn dan zullen wij tot onze spijt verplicht zijn u namens de Volksunie kamerfraktie op het parlementair vlak te in-

terpelleren. Wi jdanken u reeds bij voorbaat voor uw bereidwillige aandacht en verbijven inmiddels, in de hoop op een gunstig antwoord.

De VU-parlementsleden uit de provincie Antwerpen.

een paasei met gas gevuld

Het « Aktiekomitee Gasalarm » liet op paaszaterdag door een delegatie kinderen een groot paasei afgeven op het buitengoed van minister De Saeger.

In het paasei stak een minibutaanfles en onderstaande « open brief » werd erbij afgegeven.

« Mijnheer de minister,

Met veel persoonlijke bekommernis hebt U ervoor gezorgd dat de N.V. Cometane, gevestigd in uw stad, de toelating kreeg om in de agrarische en parkzone van de gemeente Zemst een gevaarlijk en hinderlijk bedrijf van de eerste categorie op te richten, te weten een opslagplaats en een gasvulbedrijf met enorme capaciteit. Dit alles tegen het advies en de wil in van de bevolking en de gemeentebesturen van Eppegem, Zemst en Weerde.

Die bevolking behoort niet tot uw kiesarrondissement, wat met betrekking tot uw handelwijze wellicht een niet te versmaden factor is.

Voor onze bevolking lijdt het geen twijfel dat bepaalde Mechelse belangen nauw verbonden zijn met die van de bevoorrechte firma. Wij laten die bewering in het midden, doch oordelen op grond van bewijzen, dat de gevolgde procedure een aaneenschakeling is van machtsoverschrijding en (of) machtsmisbruik. Alle maatregelen werden trouwens genomen om die omtandigheid in rechte aan te voeren.

Heden is het paaszaterdag maar er heerst vrede noch vreugde bij de bevolking van Zemst. Het zou ons niet moeilijk vallen in massa naar uw buitenverblijf te komen, gezond, veilig en vredig gelegen midden de dennen, om U te vragen waarom U ons hetzelfde niet gunt. Wij zijn eenvoudige, brave mensen : moeten ook wij onze toevlucht nemen tot geweld? Voorlopig doen wij dat niet, mijnheer de minister.

Daarom sturen wij U een paasei : een zwaar en enorm ei, zoals het gewicht dat onze harten en toekomst bezwaart. Als symbool van onze bedreigde woningen en leefmilieu vindt U een spaarpotbutaanfles.

Kinderen die voortaan als het ware om het gas zullen stoeien en elk ogenblik kunnen weggeblazen worden, brengen U het ei en deze brief.

Ontvang hen goed, mijnheer de minister, want dat zal dan de enige goedheid zijn die zij van U mochten ondervinden. In ruil voor een verdorven en gevaarlijk leefmilieu is het niet veel. Deze kinderen zullen wellicht als adolescent getuige zijn van uw verdere opgang naar eer en macht, maar laat het U door bescheiden mensen zeggen, mijnheer de minister, bij de onzen is uw naam vervloekt.

aktiekomitee gasalarm zemst

De Britse kustwacht kon het de afgelopen dagen nauwelijks bijbenen. Op verschillende kusten was het weer eens ol'e alarm geblazen. En dan maar detergenten spuiten... Voor het leven in zee zijn ze erg schadelijk, maar het kusttoerisme gaat nu eenmaal voor...

kieldrechtse kreek in gevaar?

De industrialisatie op de L.O. gaat verder en thans is bekend geworden dat mogelijks een nieuwe bestemming zal gege-ven worden aan de Kreek Grote Geule te Kieldrecht. Er is sprake van dat de kreek zal omgeven worden door een ho-ge dijk en als waterreservoir voor de toekomstige industrie zal dienen. De polders in het Waasland die nu voo namelijk langs de Melkader lozen zouden dan aangesloten worden

op dit waterreservoir.

Echter zou dit de totale ondergang van de kreken ten gevolge hebben. Dit prachtig stuk natuurschoon is ontstaan door vroegere overstromingen van de Schelde en heeft hieraan zijn unieke samenstelling het water te danken. Er leeft in deze kreek een heel speciale fauna en flora. Deze

kreek heeft zich volledig ge-integreerd in het landschap en is één van de determinerende elementen van dit vlakke land. Deze kreken zijn totaal onvervangbaar.

Voor de industriële expansie is het echter wel zeer goed mo-gelijk elders een geschikt reservoir aan te leggen. Een eventuele meerprijs zal totaal geen invloed hebben als men deze verdeelt over elke m2 van de 6400 ha in het industriegebied en kan in geen geval opwegen tegen het verlies dat de ge-meenschap hierdoor zou te doorstaan hebben.

Een industriële bestemming van de kreek zou bovendien tot gevolg hebben dat Kieldrecht helemaal door industrie zou omgeven worden, i.p.v. te voor-zien in een bufferzone, waar-van het gewestplan St-Niklaas-Lokeren gewag maakt.

De Koninklijke Vereniging voor Natuur en Stedeschoon heeft dan ook de ministers van Openbare Werken en Streekeconomie verzocht een ander waterreservoir te voorzien en aldus bij te dragen tot de vrijwaring van het leefmi-lieu op de Linkeroever.

kan dit u helpen?

tewerkstelling van studenten

Sinds juli 70 worden de studenten die tijdens de vacantie gelegenheidswerk verrichten beschermd door de wetgeving. (Wet van 9 juni 1970 en Konink-lijk Besluit van 12 juni 1970).

Deze wet is van toepassing op de werkgevers en op de studenten die, al dan niet krachtens een arbeidsovereenkomst, tegen loon arbeid verrichten onder hun gezag. Niettegenstaande elke uitdrukkelijke bepaling wordt de overeenkomst, tussen een werkgever en een student gesloten, aangezien, tenzij het tegendeel wordt bewezen, als een arbeidsovereenkomst voor arbeiders of voor bedienden.

Deze wet is niet van toepassing op :

— de studenten die sedert een periode van zes maanden werken en daardoor geregelde werknemers zijn geworden; de studenten die als stage arbeid verrichten die deel uitmaakt van hun studieprogramma;

- de studenten die zijn ingeschreven in een avondschool of die onderwijs volgen met beperkt leerplan;

de studenten die gewoonlijk niet meer dan twee uur per dag tewerkge-

de overeenkomst

De arbeidsovereenkomst moet voor ieder student afzonderlijk schriftelijk worden vastgesteld, uiterlijk op het tijdstip waarop hij in dienst treedt. Een afschrift van deze overeenkomst moet binnen de 15 dagen worden medegedeeld aan een inspecteur van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, onder wiens bevoegdheid de onderneming valt.

De schriftelijke overeenkomst moet

vermelden:

identiteit, domicilie en eventueel verblijfplaats van de partijen ;

- datum van begin en einde van de overeenkomst :

- plaats van de uitvoering van de overeenkomst;

- de toepasselijkheid van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon;

de arbeidsduur per dag en per week ;
het overeengekomen loon en, in het geval dit niet vooraf kan worden bepaald, de wijze en de basis van de berekening van het loon;

het tijdstip waarop het loon wordt uitbetaald;
— eventueel beding van proeftijd;
— de plaats van de huisvesting wanneer

de werkgever er zich toe verbonden heeft de student te huisvesten het bevoegd paritair comitee.

Indien deze voorwaarden niet worden nagelefd kan de student steeds de over-eenkomst verbreken zonder opzeggingstermijn en zonder vergoeding. De arbeidsovereenkomst kan een beding van proeftijd bevatten dat schriftelijk voor iedere student afzonderlijk moet worden vastgelegd. De werkgever die de student huisvest moet hem een behoorlijke huisvesting waarborgen. Hij moet aan de inwonende student die arbeidsongeschikt zou worden een passende huisvesting en verzorging verstrekken zolang dit nodig is. De kosten van dokter, chirurg, apoteker en ziekenhuisverpleging zijn niet ten laste van de werkgever. Indien de student het vraagt dient de werkgever bij ziekte of onge-val de door de student aangewezen persoon te verwittigen. Is de student minderjarig dan moet de werkgever de persoon verwittigen die de student rewoonlijk onder zijn bevoerdheid heeft.

Duurt de arbeidsongeschiktheid langer dan 8 dagen dan kan de werkgever een einde maken aan de overeenkomst mits betaling van een vergoeding gelijk aan het loon overeenkomend hetzij met de duur van de opzeggingstermijn, hetzij met het nog te lopen gedeelte van die termijn.

Zowel de werkgever als de student hebben het recht de overeenkomst te verbreken door opzegging aan de ande-re partij. Duurt de overeenkomst minder dan een maand dan moet de werkgever drie dagen opzeggingstermijn geven en de student een dag. Duurt de arbeidsovereenkomst langer dan een maand dan zijn deze termijnen respectievelijk zeven en drie dagen. De op-zegging gebeurt schriftelijk,

Ten aanzien van verschillende regelingen inzake sociale zekerheid behoudt de student de hoedanigheid van per-

soon ten laste.

Zowel bij de op dat ogenblik vervolgden, als bij de toevallig niet-gerepressieerde Vlaams-nationalisten moet er die twaalfde april 1946 een huiver door de rangen zijn gegaan.

Zelfs dat dierven ze : de oude zieke Borms neerschieten! Een man waarvan reeds enkele jaren later de Nederlandse Winkler Prins zou schrijven dat hij tijdens de tweede wereldoorlog praktisch geen enkele rol meer speelde. Het was een afrekening in het wilde

weg.

Men heeft in Borms een simbool willen treffen: het «Vlaanderen» dat dierf «neen» te zeggen aan België, het gevaarlijke Vlaanderen. «Le doyen des traftres» (de deken van de verraders) noemden de Franstalige kranten hem. Drie weken voor Borms terechtstelling hadden ze gejuicht toen de IJzertoren, dat andere simbool, door het Belgische leger was gedinamiteerd. «On a tout le nid» (heel het nest is uitgeroeid) zegden reeds de heren van de veiligheid, die na 1918 de aktivistenleider Borms een eerste keer aanhielden.

hielden.

Het bleef opvallend stil in de kranten rond die 12de april 1946, ijselijk stil langs de Vlaamse kant.

Er zijn doden die een levend verwijt zijn. Zeker was nog niet waar wat Elsschot een jaar later zou schrijven: «De echo van uw stem wordt door geen schot gesmoord». Meest cinisch gelijk had wellicht nog de «Pourquoi Pas» die op een meewarige toon schreef dat de oude man de prijs moest betalen voor het feit dat het Vlaanderen van na 1945 «zwaar liep van tricolore». Willem Elsschot schreef dit bijbelvers uit het boek Job boven zijn Bormsgedicht; «Al uw vrienden hebben u vergeten». Voor Borms en de andere zwaar getroffenen moet dit inderdaad de pijnlijkste tragedie zijn geweest.

Zij werden opgehangen, schijnbaar met de stille goedkeuring van dat zelfde volk waarvoor zij zich gans hun leven hadden ingezet. Zelfs in het toen al half onder de kommunistische knoet liggende Slovakije braken na 1945 stakingen uit toen de Praagse regering monseigneur Tiso deed halsrechten, die onder de oorlog president was geweest van het Slowakije dat zijn onafhankelijkheid had uitgeroepen.

terugblik

Die pijnlijke stilte rond Borms, vroeger reeds verbroken in de bewuste nationalistische pers, klaart verder op. Heel wat kranten en weekbladen, sommige zelfs zeer ruim, herdachten dezer dagen het fusilleren van dr. Borms.

We kunnen slechts even meewarig glimlachen als we van reporter Gaston Claes (Gazet van Antwerpen) moeten vernemen dat hij

poogde de mening over Borms te krijgen van acht «gematigde flaminganten» en dat vijf van hen niet hebben durven antwoorden... Jawel, in 1971! Er zijn inderdaad doden die een levend verwijt zijn. Van Marnix Gijsen gaven we vorige week de vlijmscherpe uitspraak. Bij Van Elslande bleven het vooral wat hoofdschuddende bedenkingen tegen de doodstraf in het algemeen. Positief was de liberale mr. René Victor, zij het met de inmiddels stereotiep geworden uitdrukking over Borms erbij «hij was geen politiek realist».

meer dan politiek

Tegenover die steeds herhaalde dooddoener willen we toch enkele bedenkingen stellen. Zeer vroeg reeds hebben historici van elke pluimage moeten toegeven dat de Bormsverkiezing een forse stroomversnelling heeft betekend in de Vlaamse beweging. De schok en de schrik leidde tot het fameuze « il faut que la Flandre se sente aimée ». Dat Vlaanderen, dat plots moest bemind worden, had België de grootste schrik sinds 1830 bezorgd. Wat jarenlang hooghartig was afgewezen door de heersers, werd plots mogelijk. De Van Cauwelaerten en Huysman-

sen kregen er zaken door die hun argumenteren en smeken voorheen nooit had kunnen afdwingen: er vernederlandsing van de Gentse universiteit, de homogeniteit van het Vlaamse gebied, de vervlaamsing van het middelbaar onderwijs. Wat men tientallen jaren had afgebedeld kwam er nu zeer snel door de slag op de tafel die de Bormsverkiezing was. We laten de diskussies over wie « de zet » deed om Borms in 1928 als gevangene op de fronterslijst te zetten, voor wat ze waard zijn. De « zet » ware onmogelijk geweest was er geen Borms geweest die reeds in 1923 aan minister van Justitie Van der Velde weigerde zijn vrijlating te tekenen « onder voorwaarde ». Borms wilde vrij zijn om opnieuw te kunnen beginnen. Om de stroombedding van het Vlaams radikaal bewustzijn te helpen uitdiepen en hij beschouwde dit als de enige waarborg voor een gezonde loop van de Vlaamse beweging.

beweging.

Het werd dan ook «10 jaar in de Belgische kerker». Dit, samen met zijn inderdaad zeldzaam hoog menselijk formaat, maakte van Borms een figuur die tot de verbeelding sprak, ook buiten de rangen van de Vlaamse nationalisten. Dergelijke figuren raken het hart van de massa. Ook Che Guevara en Camillo Torrès zondigden tegen de regels van de degelijke guerillahandleidingen, maar hun persoon en leven zullen tot de mensen van Zuid-Amerika blijven spreken in de verdere bevrijdingsstrijd van de verontrechten in die landen. Met een geloof dat bergen deed verzetten had dr. Borms zich zondag na zondag en avonden in de week ingezet tijdens de jaren vóór 1914. «Hij maakte indruk op zijn toehoorders omdat ze voelden dat die man het meende. Geen enkele Vlaming heeft zich in die jaren meer ingespannen, meer geofferd voor het Nederlandstalig hoger onderwijs dan Gust Borms. Heeft men dat misschien vergeten in Vlaanderen!» schreef Nest Claes in zijn boek «Voordracht-

Dat hopen tegen alle hoop, dat onberekend zich inzetten voor een groter avontuur dan dit van « de politieke mogelijkheden» heeft Borms tot wegbereider gemaakt voor dingen die schijnbaar onmogelijk waren. Hij en zijn medestanders hebben gewerkt in de meest ondankbare omstandigheden, bij een nog half analfabetenvolk, met archaische verplaatsingsmiddelen. Dat ook verdient een eresaluuut. En hoe de « daad » ook op het ogenblik werd beoordeeld, de vernederlandsing van Gent tijdens de eerste wereldoorlog door de aktivisten, heeft getoond dat het mogelijk was « de flamandier une université flamande», wat volgens de beruchte kardinaal Mercier een misdaad tegen de geest was.

de zelfstandigheidsgedachte

Verder reikt de blijvende betekenis van dr. Borms en zijn generatie. Sommigen hebben gejammerd dat door de schuld van de aktivisten de eendracht die zogezegd bestond in de Vlaamse beweging vóór 1914 teloor ging. De radikalisering die het aktivistisch avontuur heeft meegebracht, aangevuld en uitgedragen door de teruggekeerde frontsoldaten, heeft eens en voor goed «het ferment van de Vlaamse zelfstandigheidsgedachte bij ons volk uitgezaaid» (Jef Simons in zijn boek «Eer Vlaanderen vergaat»). Toen werd de Vlaamse beweging ernst. Toen begon slechts politiek het effekt van de heilzame schrik op de Belgische heersers. Op de uitdragers van deze gedachte is België zich gaan wreken, en blijft het zich wreken, bij elke gelegenheid.

Het is slechts in de mate dat de Vlamingen deze zelfstandigheidsgedachte als leidmotief voor hun strijd zullen nemen dat blijvende resultaten kunnen behaald, volkse strukturen opgebouwd en eerloze kompromissen niet als basis van onderhandeing moeten dienen. België heeft dat beter gezien dan vele Vlamingen zelf. Daarom heeft het zich zo waanzinnig gewroken op de exponenten van de ze zelfstandigheidsgedachte. Daarom moest de oude Borms worden vermoord. Daarom mag de Vlaamse beweging ook nooit ontwapenen vóór die zelfstandigheid is bereikt, die wij zelf vrij zullen kiezen. Op die dag zal, zoals Willem Elsschot het in zijn Bormsgedicht voorspelde, het volgende gebeuren:

«Wat van U resteert wordt eenmaal naar de wet van Vlaanderens eergevoel met staatsie bijgezet.

Voorop de kardinaal, gedost in vol ornaat, herzegend en verkist wordt gij zijn kameraad. Hij zal na 't eersalvo liturgisch henengaan, en zo heeft dan het land posthuum zijn plicht gedaan.»

De dag dat kardinalen, opportunistisch als altijd, in België die houding moeten aannemen tegenover de nagedachtenis van dr. Borms «zal dit het teken zijn dat de Vlaamse vrijheid is verworven» om het een beetje evangelisch te zeggen in deze Paasdagen, die ons eraan herinneren dat ook na de meest onterende dood een glorierijke verrijzenis volgt voor de rechtvaardige.

walter luyten.

Dr. Borms, samen met Cyriel Verschaeve en dienstweigeraar Joris De Leeuw. Drie Vlamingen die in verschillende omstandigheden door het Belgisch repressiegerecht werden veroordeeld. Op hun generaties is het woord toepasselijk « dat voor elke Vlaamse rebel, die voor een rechtbank werd gebracht, naast hem de Belgische staat zou moeten terechtstaan met zijn geschiedenis van meer dan 100 jaar verdrukking en dan als hoofdschuldige voor deze rebellie ».

een vervloekte

Vele oude Belgen zullen sidderen dezer dagen. Want de « onnoemelijke » Borms wordt links en rechts dan tôch vernoemd. Wij hebben voor heel echt volgend verhaal van Belgisch operettepatriotisme horen vertellen. Bij de mobilisatie in 1939 stelde een Klein-Brabander, Borms genaamd, vast dat zijn klasgenoten-medemiliciens een aantal bevorderingen hadden gekregen in de jaren tussen legerdienst en mobilisatie. Hij niet. De brave man, van CVP-huize en geen familie van Borms, deed navragen waarom. Antwoord van uit het ministerie van Landsverdediging: « Spijtig, maar iemand met zo'n naam kon geen graad verleend worden in het Belgisch leger ». Na protest en dreiging met politieke stappen werd de zaak terug onderzocht. Resultaat: de vaderlandse oppergoden stelden vast dat de betrokken Borms inderdaad recht had op die bevordering en daarom, als biezondere gunst..., gratis zijn naam mocht laten veranderen!

Op donderdag 15 april jl. organiseerde de Volksunie een persconferentie te Hasselt, waarop zij haar standpunt bekend maakte m.b.t. het wetsontwerp op het Universitair Centrum Limburg, wetsontwerp dat na het Paasreces door de Kamer zal worden behandeld.

Bij gelegenheid van deze perskonferentie werd de vrees geuit, dat dit wetsontwerp, indien het niet zou-worden geamendeerd, een flop zal worden voor de Limburgse en Vlaamse gemeenschap.

Hiernavolgend ben ik zo vrij, ten behoeve van al de lezers van «Wij», uiteen te zetten, waarop deze vrees is gesteund.

De actie voor een universitaire instelling in de provincie Limburg nam een aanvang in het begin der zestiger jaren. Het heeft aldus ongeveer één decennium geduurd, alvorens er, zij het in een beperkte mate — doch hierover straks meer — aan een vrij eenparige eis van de Limburgse bevolking tegemoet werd gekomen. Dit ondanks het feit dat men vanaf het begin ernstige en afdoende argumenten heeft weten aan te voeren.

volksvertegenwoordiger evrard raskin

afdoende argumenten

Het weze mij toegelaten deze argumenten nog eens in grote trekken te hernemen. Om een reden, die straks duidelijk zal worden, wil ik hierbij uitgaan van documenten en verklaringen, die afkomstig zijn van personen, van wie men niet kan zeggen dat zij tot een of andere zogenaamde extremistische groep behoren of dat zij geen politieke verantwoordelijkheid zouden dragen.

Eerste argument: de provincie Limburg kent een bijzonder grote achterstand inzake deelname aan het universitair onderwijs. Terzake kan verhoging van de studiebeurzen een gunstige invloed hebben. Niettemin blijft het een middel, dat slechts op een min of meer lange afstand effect sorteert en dat bovendien geen oplossing biedt voor een euvel van psychologische aard, algemeen drempelvrees genoemd.

Tweede argument: de provincie Limburg heeft af te rekenen met ernstige problemen van economische aard. Reconversie en expansie worden bevorderd door de oprichting van een universitaire instelling. Immers, de aanwezigheid van geschoold personeel en de resultaten, voortspruitend uit wetenschappelijk onderzoek, zijn belangrijke

factoren bij de vestiging van nieuwe industrie, Bovendien biedt de inplanting van een universitaire instelling werkgelegenheid voor een groot aantal arbeiders, technici, bedienden en geleerden.

Derde argument: de medische verzorging in Limburg laat veel te wensen over. Dit omdat een aantal hooggespecialiseerde gezondheidsdiensten niet voorhanden zijn, Zulks kan worden tegengegaan door het tot stand brengen van een medische faculteit, waarvoor de specifieke vereisten voorhanden zijn, namelijk een voldoend beddenbestand en een bevolking, die de ziektegevallen kan leveren, nodig bij de opleiding in diverse specialiteten.

Vierde argument : de bestaande universitaire instellingen zijn overbelast. Hier komt bij dat het aantal studenten in de eerstvolgende jaren in een aanzienlijke mate zal toenemen. Het ligt dan ook voor de hand, dat men overgaat tot spreiding, zeker naar die streken, waar om bepaalde redenen een dringende behoefte aan een dergelijke instelling bestaat.

Vijfde en laatste argument : het universitair onderwijs dient dringend te worden vernieuwd. Dit in tal van opzichten. Anderzijds is het zo dat de bestaande instellingen het minst geschikt

wordt het universitair centrum limburg een flop?

zijn om op dit vlak afdoend werk te leveren. Het is dan ook aangewezen, dat dit zou gebeuren in nieuwe instellingen, die niet belast zijn door een bepaald verleden en die geenszins geremd worden door de druk van de bestaande structuren.

Wat dit laatste betreft — ik bedoel de onderwijsvernieuwing — was men het er over eens, zeker vanaf 1967, dat er aan bepaalde voorwaarden moest worden voldaan. Mag ik in dit verband een zinssnede citeren uit een rede, die gouverneur Roppe enkel jaren geleden voor de Limburgse provincieraad heeft gehouden? Sprekend over een toekomstige universitaire instelling zegde de heer Roppe letterlijk het volgende:

«Zowel met het oog op een degelijk wetenschappelijk onderwijs als wegens financiële redenen zal zij noodzakelijk beperkt zijn; toch — en dit is van zeer groot belang — dient zij zo opgevat te worden dat zij én horizontaal en vertikaal een evenwichtige structuur vertone. Zij mag in geen geval ingekrompen worden; een instelling waarin uitsluitend kandidatuuropleiding voorzien is of die slechts een alleenstaande discipline omvat, zal gedurende geruime tijd, zo niet bestendig, een minderwaardigheid in zich dragen».

het voorstel roppe

Het is duidelijk, dat de argumenten, die ik zo juist heb opgesomd, afdoende zijn. Niettemin heeft het tien jaar geduurd alvorens er iets tot stand is gekomen. Natuurlijk hoeft dit in deze staat geen verwondering te wekken, temeer als men weet, dat de Limburgers tot voor enkele jaren zelf erg verdeeld waren over de vorm van de instelling, die zij allen tot stand wensten te zien komen.

Op 20 oktober 1967 hield gouverneur Roppe een belangrijke toespraak in de Limburgse provincieraad. Volgens de gouverneur moet een universitaire instelling in Limburg aan verschillende voorwaarden voldoen. Zo dient zij o.m. vertikaal, pluralistisch en in samenwerking met Nederlands Limburg te worden uitgebouwd.

Het voorstel van de heer Roppe verkreeg vrij snel de goedkeuring van de Limburgse politieke partijen. Dit omdat het hier een concept betrof, dat door allen kon of moest worden aangenomen.

In tegenstelling met bepaalde andere partijen heeft de Volksunie haar houding bij deze gelegenheid niet moeten herzien. Van in den beginne heeft zij zich uitgesproken voor een Inter-Limburgse, pluralistisch en vertikaal uitgebouwde universiteit. Reeds bij de bespreking van de wet van 9 maart 1965 op de universitaire expansie nam de Volksunie stelling tegen het sisteem van spreiding der kandidaturen. Dit bij monde van senator Roosens en de volksvertegenwoordigers Van der Elst en Mattheyssens. Deze laatste verklaarde bovendien het volgende : « Om de jeugd van Limburg universitair onderwijs te geven, staan wij de oprichting voor van een Belgisch-Nederlandse universiteit ». Deze verklaring werd overigens bevestigd door het Partijcongres van 8 en 9 april 1967, dat daarenboven vroeg, dat een dergelijke universiteit pluralistisch zou worden ingericht. Wat betreft dit laatste wil ik tenslotte nog vermelden, dat de Volksunie reeds lang voor 1965 voorstander was van nietverzuild hoger onderwijs, hetgeen o.m., duidelijk blijkt uit het feit, dat toen in 1958 de idee ontstond te Antwerpen een universiteit op te richten, de Volksunie zich vanaf het eerste ogenblik voor deze formule heeft uitgesproken.

Ik meen niet dat het nodig is uiteen te zetten, waarom wij vanaf den beginne voorstander zijn geweest van een pluralistische instelling, die vertikaal is opgevat. Terzake moeten wij enkel maar verwijzen naar wat de Limbrugse gouverneur dienaangaande in zijn hogervermelde rede heeft verklaard. Wat echter betreft het Inter-Limburgse karakter kan het misschien nuttig zijn nog eens te wijzen op de motieven, die ons bij deze stellingname hebben geinspireerd, temeer omdat ik terzake een amendement heb ingediend.

een inter-limburgse universiteit !

Ons eerste motief is het volgende ; samenwerking tussen de beide Limburgse biedt zekerheid én wat betreft kwaliteit én wat betreft mentaliteit.

Het is opvallend dat men buiten Limburg niet zelden op een grote terughoudendheid botst, wat betreft een universitair centrum in onze provincie. Afgezien van bepaalde politieke motieven en van niet te miskennen vooroordelen, kan deze houding worden verklaard door het feit, dat men geen al te groot vertrouwen heeft in de mogelijkheden en de bedoelingen van de Limburgers; men meent, dat er onvoldoende intelect voorhanden is om een universitaire instelling op een aangepaste wijze te laten functioneren en dat men al te gauw bereid is zich tevreden te stellen met wat zich op plaatselijk vlak als dusdanig manifesteert; tevens wordt gevreesd dat het opzet van het Limburgs streven in grote mate is geïnspireerd door een verregaand particularisme, met alle nadelige gevolgen, die hiervan het resultaat kunnen zijn.

Persoonlijk meen ik te moeten verklaren dat de Limburgse gemeenschap zich in het verleden dikwijls heeft be-

zondigd aan een bepaalde vorm van wetenschappelijk dilettantisme en aan een overtrokken streekgevoelen. Wat betreft dit laatste, kan ik er mij, als Limburger, geenszins over verheugen, dat velen van mijn streekgenoten enkel maar belangstelling hebben voor wat er gebeurt of moet gebeuren in de eigen gouw. Naar mijn mening is dit overigens een der voornaamste redenen, waarom wij elders zo weinig au sérieux worden genomen, telkens wanneer wij het hebben over onze eigen noden en menblemen.

Van Volksunie-zijde is men zich hier-van zeer goed bewust. Hoewel de Eco-nomische Hogeschool, die te Hasselt in 1968 werd opgericht, geenszins mank gaat aan het zojuist vermeld euvel, menen wij toch, dat terzake de grootste voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd. Daarom ons voorstel om sa-men te werken met Nederlands Limburg, een provincie, die weliswaar ook nog niet volledig is geëmancipeerd, maar die anderzijds toch door haar nau-we integratie in het Nederlands staatsverband, heel wat hulp, steun en inspiratie aan de inwoners van Belgisch Limburg kan verschaffen.

De twee andere motieven, waarom genegen zijn, behoeven minder uitleg en verrechtvaardiging. Ik beperk er mij dan ook toe deze motieven enkel te ver-

1. Wij zijn voorstanders van de culturele integratie tussen Vlaanderen en Nederland, integratie, die in een belangrijke mate zou worden gestimuleerd, indien ooit een Belgisch-Nederland. land Universitaire instelling tot stand zou komen.

2. Binnen het kader van het eenma-kingsproces dat zich momenteel in West-Europa — zij het met horten en stoten — voltrekt, menen wij dat de planning van het onderwijs meer en meer dient te gebeuren binnen het ka-der van kulturele entiteiten en niet binnen het kader van voorbijgestreefde staatsstructuren.

het voorstel van de regering

Laten we nu nagaan in welke mate het wetsontwerp, dat ons ter goedkeu-ring werd voorgelegd tegemoet komt aan hetgeen men er normalerwijze van mocht verwachten.

Samenvattend meen ik te mogen zeggen dat het voorgelegde project de crea-tie-beoogt van een universitaire instelling, die zich beperkt tot kandidaturen in wetenschappen en geneeskunde, die in haar bestuursvorm weliswaar sui ge-neris is, doch anderzijds niet volledig beantwoordt aan wat onder een pluralistische instelling wordt verstaan, die wat betreft haar opbouw een kopie is van het klassieke type en die tenslot-te in geen enkele mate tegemoet komt aan de idee der transnationaliteit.

Het feit dat de nieuwe instelling enkel bestaat uit kandidaturen in de wetenschappen en de geneeskunde is volledig in strijd met het initiale doel, dat de initiatiefnemers heeft bezield. Hoe immers kan een dergelijke instelling een rol spelen bij economische heropstan-ding en ontwikkeling? En op welke wijze kan zij een bijdrage leveren tot een meer aangepaste medische verzorging? Het zijn toch niet de kandidaatstudenten, die terzake enige prestatie kunnen leveren.

Het enige dat aldus wordt bereikt is dat de deelname aan het universitair onderricht zal toenemen en dat de bestaande universiteiten een zekere ontlasting zullen kennen, hoewel men zich dienaangaande toch ook niet te veel illusies moet maken. Immers, doordat de

zullen zijn, die het Hasselts centrum zullen bevolken. Terzake ben ik zo vrij nogmaals te citeren, wat gouverneur Roppe in dit verband heeft verklaard:

«Een instelling, waarin uitsluitend kandidatuuropleiding is voorzien of die slechts een alleenstaande discipline omvat, zal gedurende geruime tijd, zo niet bestendig, — en nu komt het — een minderwaardigheid in zich dragen». In dit verband vraag ik mij bovendien af, waarom de Economische Hogeschool niet in het nieuwe centrum wordt geïntegreerd.

wat met de economische hogeschool?

De Economische Hogeschool te Has-selt werd steeds door haar oprichters evenals door de professoren en de stu-denten als het vertrekpunt van het Universitair Centrum Limburg opgevat.

De vereniging voor Wetenschappelijk Onderwijs in Limburg heeft bovendien altijd aangedrongen opdat de Economische Hogeschool een universitair statuut zou krijgen. Talloze redenen pleiten hiervoor.

Niettemin komt het wetsontwerp hou-dende de oprichting en de werking van het Univesitair Centrum Limburg hier-aan niet tegemoet; de Economische Hogeschool zal niet worden geïnte-graand

Het is een drogreden te beweren dat de wet van 7 juli 1970 terzake een op-lossing heeft gebracht.

De vraag stelt zich dan ook welke de ware achtergronden van dit alles zijn.

Wat er ook van zij, de Volksunie heeft haar verantwoordeijkheid opgenomen en een amendement ingediend dat tegemoet komt aan een eenparige wens van gans de Limburgse bevolking.

verdere kritiek

Wat betreft de bestuursvorm van de nieuwe instelling zal ik mij van kritiek onthouden. Niet omdat de voorgestelde regeling ons bevredigt, maar wel omdat wij terzake hebben kunnen bereiken, dat een aanvankelijke regeling, die wij geenszins konden aanvaarden, in een zekere mate werd verbeterd, bij welke gelegenheid wij er ons toe hebben verbon-den de tot stand gekomen consensus niet te zullen doorbreken.

Ik kom nu bij de opbouw, die ik zo juist een kopie van het klassieke type heb genoemd. En dit terecht. Immers, men is niet afgegaan van de oude inde-lingsvorm : faculteiten. Dit betekent dat er alleen maar volgens het oude schema en binnen bepaalde grenzen kan worden geëxperimenteerd, waarbij dan nog een andere belemmering komt, namelijk het feit dat men zich, wegens het niet voorhanden zijn van volledige studierichtingen, op de bestaande instellingen dient te oriënteren.

Terecht schreef de universitaire specialist van « De Standaard » op 2 maart jl. dat men « van het huidige centrum en de toekomstige universiteit te Hasselt een bijzonder traditionele instelling zal maken, « die goed zal gelijken op al de rest ». En hij gaat verder als volgt : « Er is nagenoeg geen ruimte meer om te experimenteren. Die experimentele marge bestaat al evenmin voor het onderwijs. Aangezien het UCL alleen kandidaatsdiploma's mag aflevestudenten na hun kandidaatstudie toch elders terecht moeten komen, is het gevaar niet denkbeeldig, dat het alleen de voor het onderwijs. Aangezien het UCL alleen kandidaatsdiploma's mag afleveren, moet het zich afstemmen op de 2de kinderen van de economisch-zwakken cyclus van de grote universiteiten. Ver-

nieuwing in programma's, metoden en didaktiek worden dan wel bijzonder moeilijk ».

Ook wat betreft de samenwerking met Nederlands Limburg biedt het voorgestelde project bijzonder weinig. Een nogal vage verklaring, door de heer Minister in de commissie afgelegd, is m.i. onvoldoende.

Ik ben er mij volkomen van bewust dat de uitbouw van een transnationale instelling diverse problemen stelt, zo o.m. inzake coördinatie tussen de verschillende onderwijsorganisaties, inzake het juridisch statuut van de instelling en inzake de verdeling van de financië

le implicaties.

Toch had ik het op prijs gesteld, indien er iets meer goede wil aanwezig ware geweest om op dit vlak tot enige vooruitgang te komen. En zo men mij zegt, dat er van Nederlandse zijde geen bereidheid aanwezig is — hetgeen ik uiteraard niet kan controleren — dan vraag ik mij af, hoe men binnen het kader van het Europees integratieproces, tot meer eenheid en samenwerking op gans het vlak van het onderwijs zal kunnen komen. Ik meen, dat wij in een min of meer nabije toekomst toch eens zullen moeten tonen of wij samenwer-ken, ja of neen. En zo dit waar is, dan kan terecht de vraag gesteld worden, waarom, nu zich een mooie gelegenheid heeft geboden, niet een eerste doch beslissende inspanning werd geleverd.

besluit

Wij kunnen ons niet van de indruk ontdoen dat het Universitair Centrum Limburg wederom een kwestie van geven en nemen is geewest. Zulks blijkt duidelijk uit de bestuursvorm, die men ons voorstelt goed te keuren maar waar-over ik eerlijkheidshalve niet meer zal zeggen. Zulks blijkt eveneens uit het feit dat men de Economische Hogeschool te Hasselt uit het project heeft weggelaten en voornamelijk uit het feit, dat men van geen licensies en doc-toraten heeft willen weten.

Wat betreft dit laatste is het toch opvallend, dat men bij de jongste wet op de universitaire expansie werkelijk met licencies en doctoraten heeft gesmeten, voornamelijk dan in het Zuiden van het land. Dit terwijl de Vlaamse achterstand, en dan in hoofdzaak nog in Limburg, zehen van het stand. burg, zeker wat betreft de tweede en derde cyclus, nog alti d bijzonder grote afmetingen heeft. Nog meer opvallend is, dat de provincies, die met kandidaturen tevreden moeten zijn, namelijk West-Vlaanderen en Limburg, precies deze zijn, waar een bepaalde universiteit, die ik niet zal noemen, traditioneel een groot deel van haar studenten recruteert, hetgeen dan voor die universiteit de mogelijkheid biedt om het selectiewerk elders te laten verrichten, ter-wijl de aflevering van diploma's en de research in handen wordt gehouden,

Het is dan ook duidelijk, waarom wij het nodig achten, dat dit ontwerp zou worden geamendeerd.

O.i. kan de oprichting van het Universitair Centrum Limburg slecht in een beperkte mate tegemoet komen aan de doeleinden, die zijn promotors altijd hebben nagestreefd.

Moest men onze amendementen niet aanvaarden, dan meen ik, dat de Vlaam-se en Limburgse gemeenschap voor de zoveelste keer stiefmoederlijk werd behandeld.

> e. raskin, volksvertegenwoordiger.

zullen zij nog lang moeten wachten ?

tussen laos en calley

(Argos) Twee recente gebeurtenissen hebben de oorlogsmoeheid van vele Amerikanen nog aangescherpt : de Zuidvietnamese «onderneming» tegen Laos en de veroordeling van luitenant William Calley, de « man » van My Lai. Telkens hebben de « valken » zware slagen moeten inkasseren. Zij immers hebben het hardst geroepen maar denk nu niet dat hun luidruchtig misbaar de Amerikaanse oorlogsinspanning in Indo-China zal intensifiëren. Het tegendeel is waar want vele voorstanders van de harde richting hebben nu prompt op een meer pacifistische koers overgeschakeld. Dit geldt alvast voor John Flynt, een demokratisch volksvertegenwoordiger uit Georgia. De man heeft al publiekelijk bekend dat het niet met zijn geweten strookt vandaag nog langer een oorlog te steunen die door 's lands meerderheid wordt afgekeurd en die de regering niet wil « winnen » maar evenmin wil verliezen. Met die stroming van oorlogsmoeheid heeft Nixon rekening moeten houden toen hij tien dagen geleden zijn tv-toespraak hield over de oorlog in Vietnam. Mr. President heeft dit groeiend pacifisme weliswaar niet afgekeurd maar zoals zo vaak in het verleden was zijn uiteenzetting van een haast onbegrijpelijke ambiguïteit.

De president gaf toe dat de uidvietnamese bondgenoot in Zuidvietnamese Zuid-laos « zware verliezen » heeft geleden maar hij beweert dat Hanoi nog duurder heeft betaald. En toen begon zijn litanie van beloften : nog voor 1 december 1971 worden 100,000 Amerikanen uit Zuid-Vietnam weggetrokken : tegen die datum zullen daar ken; tegen die datum zullen daar hooguit nog 184.000 GI's verblij-ven. Met andere woorden : het Amerikaanse aandeel in het Indochinees konflikt loopt op zijn einde ; door de operatie Lom Son 719 (invasie in Laos) werd de Ho Tsji Min-route gedecimeerd ; de recen-te onderneming tegen de Pathet Lao is nuttig geweest voor de Vietnamisering; die Vietnamisering mag nu in alle opzichten geslaagd heten... Toch was de president niet scheutig met verklaringen omtrent de uiterste en definitieve tijdslimiet voor de Amerikaanse genvezigheid. aanwezigheid. pigheid omtrent die datum zou, zo meende hij, alleen de oogmerken van de vijand dienen. Motivering: vele Amerikaanse krijgsgevangenen wachten nog op repatriëring, het Amerikaanse leger moet daar tot de laatste dag toe vrij en ongestoord kunnen opereren en om redenen van politieke decency mogen wij, zo stelde Nixon, onze bondgenoot niet abrupt in de steek laten.

geheimdoener nixon

Die verklaringen hebben alleen de ultra's bevredigd. Demokraten en verzetsgroepen liepen al hard van stapel tegen Nixon's « geheimdoenerij ». Ook vele republikeinen die op nog drastischer te-rugtrekken hadden aangedrongen rugtrekken hadden aangedrongen achtten zich bedrogen. Het meest verwonderd was de Amerikaanse krantenlezer. Mr. president had hem daar een reeks « successen » voorgeschoteld van een operatie die twee weken lang als een overhaaste en roemloze aftocht was beschreven. Had die krantenlezer soms niet gelezen dat in die on-derneming tegen Laos volgens of-ficiële cijfers toch 1.445 Zuid-Viet-

namezen en 67 Amerikaanse piloten waren gesneuveld en 107 Amerikaanse helikopters waren neer-geschoten ? En hadden neutrale journalisten hem niet verteld dat de Ho Tsji Min-weg alweer voor het grootste deel in gebruik geno-men was? De publieke opinie reageerde dan ook sceptisch op het zegebulletin van Nixon en zij wil maar in vrede geloven nadat de laatste GI uit Indochina vertrok-

Het meest ontgoocheld waren de demokraten: Muskie (Maine), Kennedy (Massachusetts), McGo-vern (Dakota), Hughes (Iowa), allen kandidaten voor het presidentschap en die niets onverlet laten om president Nixon het leven zuur te maken. De anti-oorlogs-trend van die lieden wordt nog gevoelig versterkt door de omstandigheid dat nu niet langer een demokraat maar een republikein in de presidentiële zetel zit. Six-tus Muskie klopte al rouwmoedig op de borst omdat hij onder president Johnson achter de oorlog in Vietnam had gestaan, oudstrijders en vredesorganisaties staan al klaar om weer eens in forse marsjen naar het kapitool te stap-Na een toespraak die « een stap naar de vrede » moet zijn is de beroering dus groter dan ooit. Ook een president kan blijkbaar niet straffeloos tot nieuwsgierigheid opwekken... wanneer hij die achteraf niet bevredigt. Nixon had maar beter toegegeven dat de uiterste en definitieve tijdslimiet van de Amerikaanse aanwezigheid in Indochina gelecteren. van de Amerikaanse aanwezig-heid in Indochina zal afhangen van de presidentsverkiezingen die in oktober e.k. te Saigon moeten plaats hebben en (of) van de mi-litaire situatie bij het begin van het droogteseizoen, of van andere internationale verwijkleinen. internationale verwikkelingen zoals bv. de konfliktsituatie in het Nabije Oosten... Bovendien ant-woordde hij niet op doordringen-de vragen van Muskie en Kennedy naar de grondwettelijkheid van de Amerikaanse oorlogvoering in Zuid-Oost-Azië : als die oorlog begon zonder voorafgaandelijke goedkeuring van het kon-gres, dan kan hij alleen maar on-

grondwettig voortgezet worden, tenzij het kongres zich nu voor of tegen de oorlog uitspreekt, waar-door voor het forum van de open-bare mening een grens zou ge-trokken worden tussen Valken en Duiven

financiële weerslag

Er zijn in die toespraak van Nixon nog meer onopgehelderde elementen. Is die oorlog ten slot-te niet afhankelijk van de Ame-rikaanse begroting? Er is daar in de VSA piet eller in feletijk en in de VSA niet alleen inflatie bezig maar er is ook een kronisch tekort op de begrotingsbalans. De Amerikaanse dollar kon op de duur wel het belangrijkste oorlogsslachtoffer worden. De financiële weerslag van de oorlog heeft Nixon kompleet veronachtzaamd. Het Amerikaanse publiek had voorzeker graag vernomen in hoe-verre de nieuwe de-eskalatie saverre de nieuwe de-eskalatie sa-menhangt met het participatie-plan van Melvin Laird. Dit plan zou een miljard dollar kosten maar Washington is hier naar ver-luidt nog niet integraal voor ge-wonnen omdat het een ambtenarij van 8000 man impliceert.

an american tragedy

In Nixon's toespraak was de naam van William Calley blijk-baar taboe. Mr. president gewaagde van My Lai als van een ge-isoleerd geval dat schril kontras-teert met het onberispelijk gedrag van de GI's en met hun offervaardigheid in de... meest belangloze aller oorlogen. Hij verspilde evenwel geen woorden aan de door alle kranten verspreide brief van de militaire prokureur van Fort Benning aan zijn president. In die brief poneert prokureur Aubrey Daniel dat president Nixon het Amerikaans rechtssisteem heeft afgezwakt door zich zo inoppor-tuun te mengen in een zuiver juridische aangelegenheid

ridische aangelegenheid.

Met die affaire Calley zit de VSA volop in de American Tragedy, het boek van generaal Telford Taylor. Er zijn inderdaad paralellismen genoeg tussen Neurenberg en Vietnam. Maar er zijn ook erg geprofileerde verschillen. Te Neurenberg stonden immers de « groten » terecht terwijl Calley (Vietnam) tot de grass-roots behoort, de kleine, beslist niet opwindende middelmaat waarmee de massa zich het liefst identificeert. Nixon heeft de telegrammen niet voorgelezen die twee soorten afzenders hem toestuursoorten afzenders hem toestuurden : sommigen willen William Calley graag zien als de-plichtsge-trouwe-soldaat die-eenmaal-faalde maar nu nodig aan te strenge rechters moet ontrukt worden. De anderen geloofden vast dat in de hier gebeden kons hier geboden kans om te ontsnappen aan het monster van de kol-lektieve schuld terwijl meteen de politieke top van haar (onontkombare) verantwoordelijkheid zou bevrijd worden. Voor het overige is die Calley, voor wie een predi-kant van het Gospel Revival Hour (dat 53 radiostations bedient) nu een miljoen handtekeningen kollekteert, gewoon niet opgewassen tegen de taak die « het lot van de geschiedenis » op zijn schouders heeft geladen. Door een geheim-zinnige hang tot heldenverering die de mensen steeds opnieuw op onverklaarbare wijze aangrijpt is een anti-held nu held geworden omdat hij op 16 maart 1968 tenminste 22 burgers heeft vermoord. Alsop, een van 's werelds meest vermaarde journalisten, heeft hem al verdedigd. George Wallace, de segregationistische goeverneur van Alabama is hem daar in Fort Benning de hand komen drukken Benning de hand komen drukken, in naam van Amerika's patriotten. Ook het patriotisme heeft duistere oorsprongen en wekt irrationele reacties op. Daarom allicht heeft Nixon in zijn jongste toespraak met zoveel virtuositeit de patriotische snaren betokkeld. Maar tegen de presidentsverkiezingen van 1972 is het patriotische hoogtij alweer weggeëbt. Dan zal Nixon de rekening van die patriotische ingeklede beloften aangeboden krijgen. Misschien zal tegen dan blij-ken dat die beloften niet of maar ten halve haalbaar waren.

Ondoorgrondelijke gastheer Mao.

Het hartelijk onthaal van Amerikaanse tafeltennisspelers en vier joernalisten (o.w. de AP-korrespondent die 22 jaar geleden uit China werd gewezen) te Peking wordt uitgelegd als een « dooi in de Chiworld integelega als een « dooi in de em-nees-Amerikaanse betrekkingen ». De be-noeming van een Chinees diplomaat « van hoge rang » te Ottawa (Canada knoopte onlangs diplomatieke betrekkingen aan met Canada) wordt eveneens uitgelegd als een steeds tegemoetkomender houding van Peking tegenover het Westen.

■ De regering van Ceylon zet vliegtuigen en tanks in tegen de opstandelingen in het gebergte van het binnenland op ca 70 km van Colombo: in acht distrikten van de 22 woedt de rebellie, die zich beroept op het voorbeeld van Che Guevara. De Ceylonese regering vraagt aan Engeland zes

helikopters te sturen.

Sjeik Moejiboer Rachman zou in handen zijn van de Pakistaanse regering, blijkens een foto waarop hij als gevangene door Westpakistaanse militairen bewaakt wordt. Peking beschuldigt Moskou en Washington van inmenging in de Pakistaanse burgeroorlog, die ondanks de Pakistaanse berichten nog steeds in volle hevigheid woedt, vooral in het Noorden waar de opstandelingen een paar steden zouden veroverd hebben. Pakistan beschuldigt India van in-menging na botsing tussen Westpakistaan-se en Indiase troepen. Delhi verwerpt deze beschuldiging en betoogt dat de Pakistaan-se troepen zich reeds herhaaldelijk schul-dig dig maakten aan grensschendingen. In Oost-Pakistand wordt een voorlopige regering van « Bengla Desh » (Bengaalse Naie) opgericht met Rachman als president.

Na bemiddeling van Syrië wordt een bestand gesloten tussen de Palestijnse feddayin en de Jordaanse regering, bestand dat echter dadelijk daarna in Noord-Jordanië geschonden wordt door nieuwe gevechten. Kleine topkonferentie (Egypte, Libië, Soedan en Syrië) bestudeert te Ka-iro de mogelijkheid van een konferentie, gewijd aan het Jordaans-Palestijnse vraag-stuk. Intussen houdt Kaïro vast aan de eis, Egptische troepen op beide oevers van het Suez-kanaal te legeren als voorwaarde tot heropening van het kanaal, wat Israël weigert. Generaal Dajan is gunstig gestemd t.a.v. een Kanaalakkoord op voorwaarde dat Egpte instemt met een staakt het vuren van onbeperkte duur.

deze week in de wereld

In zijn paasboodschap betreurt de paus het geweld en de morele aftakeling in de wereld « hoewel deze ondanks alles vooruitgaat ».

Russen van plan te Marsa Matroe (Foun te) een eigen haven voor hun Middellandse Zee-vloot te bouwen. Hardnekkige geruchten over een Russische luchtbrug ter versterking van het Egptische luchtwapen. ■ Japanse liberale regeringspartij bij goeverneursverkiezingen te Tokio en Osaka

verslagen. Twintigjarig lid van de NPD, die zinnens was een aanslag op president Heine-mann te plegen, te Bonn aangehouden.

■ Zuidslavisch protest tegen « gunstbehandeling der Oustasjis » in Zweden, na de moordaanslag op Zuidslavisch ambas-

Oproer in overbevolkt tuchthuis van

Verscheidene tientallen dienstweigeraars uit 7 landen bezetten grensbrug tussen Spanje en Frankrijk. De Spaanse betogers worden aangehouden, de anderen teruggedreven.

■ « Bescheiden zuivering » onder de leden

■ « Bescheiden zuivering » onder de leden van de KP in de Sovjet-Unie. Na het 24ste partijkongres wordt algemeen aanvaard dat de positie van partijleider Breznjev aanzienlijk is versterkt.

■ Noordvietnamees vaartuig aan de kust van het schiereiland Ka Mau (uiterste zuiden van Zuid-Vietnam) door de Amerikaanse vloot gekelderd. Vice-president Kyzet de kieskammanie in tegen president zet de kieskampanje in, tegen president Thieu, welke rivaliteit ten gunste van de derde man, generaal Minh zou kunnen uitvallen.

Rellen te Belfast tijdens het paasweekend : verscheidene gewonden w.o. zes Brit-

(Argos) In maart hebben de kranten gewag gemaakt van een mislukte politieke staatsgreep in Italië. De man die volgens de politie (en ook volgens zijn aanhangers van het Nationale Front) verantwoordelijk was voor de Coup heet prins Junio Valerio Borghese (62), afstammeling van een adellijk Romeins geslacht dat ooit een paus heeft voortgebracht: paus Paulus V, zo leert het Vatikaans archief, was ene Camillo

De prins heeft een gezicht dat alleen in Italië voorkomt. Het behoort aan mensen die nog eerlijk en welwillend verbaasd kunnen zijn over de onwetendheid van hun evennaaste. Karakterologisch ligt Borghese dus ergens tussen hoogmoed en ijdelheid: opgeblazen, hooghartig en verwaand. Zijn broer Flavio, grootgrondbezitter in Sicilië, meent dat Junio Valerio een onbesuisde Draufgänger is, maar de leiders van het MSI (neofascistisch) omschrijven hem als een held, een oorlogsheld. En Junio Valerio heeft nooit laten blijken dat hij met die kwalificering

niet akkoord zou gaan.

prins borghese

Voor zijn heldhafig gedrag op zee (WO H) heeft Junio Valerio Borghese heel wat lauweren geoogst: hij voerde bevel over een (weliswaar mislukte) kommandoaanval tegen Gibraltar (1941) en ter hoogte van Kreta en Alexandria bracht hij twee Britse slagschepen tot zinken. Maar vooral om zijn onwankelbare trouw aan de Duce zal zijn naam kalligrafisch in de fascistische annalen geboekstaafd blijven. Ook toen Benito in 1943, na zijn bevrijding door Otto Skorzeny, aan het hoofd was gaan staan van een geruchtmakende maar holle « socialistische » republiek, vond hij steun bij de blauwbloedige condotierre die met 1300 marinesoldaten de schuilplaatsen van zijn leider kwam beschermen. De voortvarendheid waarmee Borghese zijn hondse trouw wilde bevestigen was zelfs hinderlijk voor de Duce zodat de impulsieve prins vaak genoeg kamerarrest kreeg. Die Junio Valerio was ook een onhandelbare kerel die nergens persona grata was. Ook niet bij de Duitsers. De prins weigerde immers naar het oostfront te vertrekken, en naar het ervaren oordeel van Heinrich Himmler himself was hij een gevaarlijke klant die nodig moest geschaduwd worden.

De waarheid is dat Junio Flavio het daar in de buurt van Brescia ontzettend bont maakte : om de haverklap ging hij over tot lukrake arrestaties van anti-fascistische partisanen die dan door zijn marinekommando neergeschoten werden. Die misdadige soldateska van Borghese was ook erg belust op de have van schamele boeren die na grondig uitschudden naar Duitsland werden gedeporteerd. M.a.w. adelijke Junio Flavio werd zowat de schrik van Brescia : bij het horen van zijn naam sloegen vrome boeren een kruisteken en

kinderen gingen schuilen achter moeders rokken. Men mocht dus aannemen dat de terrorist na de vijandelijkheden zijn gerechte straf niet zou ontlopen. Maar dit leek algauw een grove misrekening : nog in 1945 vond de prins onderkomen in het ministerie van Marine. Daar werd hij trouwens een jaar later gearresteerd, maar zijn proces werd zo vaak verdaagd tot alle gevaar voor doodstraf geweken was. Toen hij dan toch veroordeeld werd kon Borghese profiteren van de amnestie die de kommunist Togliatti inmiddels al afgekondigd had : van zijn straftijd (12 jaar hechtenis) heeft hij precies 27 maanden moeten zitten. Onnodig te zeggen dat Junio Valerio ter zitting zijn image als herrieschopper verzorgde : aldoor bracht hij de Romeinse groet en weidde in Gojaanse beeldevocaties uit over bolsjewistische gruwelen was hierdoor zo geschokt dat hij onmiddellijk zijn vrouw opbelde en verkrachtingen. Een griffier om naar haar gezondheid te informeren! Hoe dan ook, het betoog van Borghese miste zijn uitwerking niet op de rechters (het was ook 1949 en volop koude oorlog!): de prins werd vrijgelaten nadat hij beloofd had buiten de politieke kontroversen te blijven. Maar hij was zo ijdel dat hij al in 1952 het erevoorzitterschap van het neofascistisch MSI aanvaardde.

operette-putsch

De oprette-putsch waarvoor Junio Valerio nu door de Italiaanse politiek wordt opgespoord moest eigenlijk doorgaan in de nacht van 7 op 8 dec, jl. In drie trunzalen van de middenstand waren zeshonderd oud-strijders samen-

gekomen om op een teken van de prins naar het ministerie van Bin-nenlandse Zaken op te rukken. Tot 3.30 u in de ochtend wachtten de veteranen op het startschot van hun Duce maar de prins kwam niet opdagen. Toen de drift-koppen beseften dat hun leider gewoon verstek liet gaan werden ze toornig, schoten hun revolvers leeg op de kroonluchters en gingen zich met chianti en tutti frut-tie opwarmen in late Cafetaria's. Het lange wachten op het sein had te veel gevergd van hun pensioengerechtigde zenuwen. Ze verlangden naar rust : niet te verwonde-ren in een land met meer gene-raals dan divisies, met meer admiraals dan slagschepen! Toch zou dit knettergekke avontuur van het Nationale Front nog een staartje krijgen. En wel door de schuld van zijn Duce zelf die te loslippig was en aan een joernalist van de « Stampa » de hele samenzwering uit de doeken deed. Maar toen de politie met huiszoekingen en arrestaties begon was Junio Valeri alweer verdwenen.

gek italië

Dit Nationale Front (door Borghese in 1967 gesticht) groepeert ca 5000 militaire renteniers en jeugdige would-be helden, en staat afkerig van het neofascistische MSI dat via parlementaire actie de macht wil veroveren. De prins noemt zijn groepering « progressief » en « links » ! ; een element van verwarring te meer in een demokratisch bestel dat, zoals het Italiaanse, steeds opnieuw met zichzelf in botsing komt. Dit land leeft op hevige spanningen : sta-kingen, onlusten, bomaanslagen volgen elkaar op, stedelingen ste-ken brand aan hun monumentenschoon omdat hun stad niet de provinciehoofdstad is, er wordt verbitterd gediscussieerd over het « recht » op echtscheiding, grim-mige boeren wrokken in hoge bergdorpen en woeste winkeliers gooien hun tomaten en spagetti te grabbel. Bij de jongste verkiezingen haalde het MSI precies 1.415.307 stemmen en de CPI (kommunistisch) schroeft de tegenstellingen op met doodsbedreigingen op het adres van de gingen aan het adres van de « zwarthemden ». Uit die verwarring groeit als vanzelf de behoefte aan een Duce, een leider. De alge-mene ergernis lijkt wel een refleks van de individuele onmacht om orde op zaken te stellen. Maar inmiddels is het wel zeker dat de nieuwe « Duce », mocht hij ooit opdagen (wat zeer onwaarschijn-lijk is), niet Junio Valerio Borghe-se zal heten. Met zijn echtgenote, de Russische gravin Daria Vassilevna Olsoeviev (mooi, opwindend, zo schrijven de Italiaanse kranten!) is hij voorlopig uit het werkelijke Italië verdwenen. Achteraf kan men zich afvragen of de prins ooit tot dit werkelijke Italië heeft behoord...

Woelig Italië: broeinest van allerlei ekstremistische bewegingen ...

buitenlandse investeringen in zuid-afrika

Sinds de Tweede Wereldoorlog zijn de buitenlandse beleggingen in Zuid-Afrika jaarlijks met 9,7 % gestegen. Ze hebben momenteel een totaal bedrag bereikt van 3.975 miljoen Rand.

De belangrijkste buitenlandse investeerder is Groot-Brittanië, met een bedrag van 2.568 miljoen Rand, dwz 19 % van haar totale buitenlandse beleggingen. De winsten die voortkomen uit deze beleggingen bedragen 11,5 %, dit is drie maal hoger dan het gemiddelde van de opbrengst der internationale investeringen van Groot-Brittannië.

De Verenigde Staten komen op de tweede plaats met een investeringsbesdrag van 407 miljoen Rand dat jaarlijks met 11,8 % toeneemt, terwijl de winsten 15 % vertegenwoordigen. Alleen de Amerikaanse beleggingen in West-Duitsland leveren hogere winsten op.

De Franse investeringen vertegenwoordigen een bedrag van 201 miljoen Rand terwijl Zwitserland de vierde plaats bekleedt met 170 miljoen Rand.

Hoewel de oppervlakte van de Republiek slechts 5 % beslaat van de totale oppervlakte van het kontinent en dat het aantal inwoners van Zuid-Afrika slechts 6 % vertegenwoordigt van de totale bevolking van gans Afrika, verschaft Zuid-Afrika 40 % van de industriële produktie. Zuid-Afrika bekleedt de twaalfde plaats onder de handeldrijvende landen en is de vierde grootste mijnproducent van de wereld. Men verwacht dat het bruto nationaal inkomen en de totale koopkracht tegen het einde van de eeuw zullen verzesvoudigen. Het nationaal inkomen van Zuid-Afrika is een der hoogste ter wereld.

china-encyklopedie...

Zopas verscheen in de Bondsrepubliek een merkwaardig boek : « De Mao-isten - Pekings filialen in West-Europa ». Met echt-Duitse « Gründlichkeit » gaan de auteurs D.W. Schlomann en P. Friedlingstein de konsekwente werking na van de Chinese en Albanese propagandacentrales, wat hun « uitstraling » in West- Europa betreft. In deel I worden de leidende figuren beschreven, naast de als diplomaten, experten en tolken werkende Europeeërs en komt ook de vlugschrift- en radiopropaganda aan de beurt. In het tweede deel worden de Chinese en Albanese vertegenwoordigingen in West-Europa onder de loupe genomen ; zowel hun officiële als officieuse bedrijvigheid wordt belicht. Er wordt lang stilgestaan bij spionagegevallen, de woelarbeid van de zgn. Overzee-Chinezen, waarbij uiteraard ook aandacht aan de talloze Chinese... restaurants in het Westen wordt geschonken.. Het 3e deel behandeld en belicht achtergronden over de Chinees-kommunistische splinterpartijen in West-Europa, hun ontstaan, hun leiders, hun metodes, hun geschillen met de Moskou-kommunisten, (o.a. over de Belgische Maoïsten, die op hun beurt in twee en op zeker ogenblik zelfs in drie mekaar bekampende groepjes uiteenvielen) en over de achtergronden van recente spanningen (o.a. de Meirevolte te Parijs in 1968) enz. Het boek is een verbluffende samenvatting van materiaal uit 700 verschillende bronnen, verwerkte talloze citaten uit de officiele literatuur, steunt op vele persoonlijke kontakten, en verschaft onbekende details uit eerste hand. Wie er meer belangstelling voor over heeft kan terecht bij het Societäts und Scheffler Verlag, Frankfurt am Main.

opium II

Sinds 1930 is de met papaver beplante oppervlakte in China met 60 % toegenomen. In 1934 nam de papaver-kultuur 214.000 ha in beslag; onder de Kuo Min Tan-regering daalde deze oppervlakte tot 810 ha. om in 1938 na de Mao-revolutie geleidelijk weer te stijgen. Vorig jaar waren opnieuw 353.000 ha met papaver bebouwd, verspreid over alle delen van het land en meestal bewerkt door personen die veroordeeld werden tot « wederopvoeding door arbeid ». Heel wat van deze staatsbedrijven staan officieel geboekt als model-boerderijen, proefstations en dies meer.

Wat de verwerking tot drugs, klaar voor gebruik, betreft, dient genoteerd dat aanvankelijk heel wat Japanse en Sovjet-russische experten hebben meegewerkt aan de installatie van de verwerkingslaboratoria, waarvan de voornaamste gevestigd zijn te Peking, Tientsin, Dairen, Moekden, Chinchow, Koepeikoe, Yenki, Sjangaï, Hankow, Tsjoenking en Koenming. De ofifciële benaming der laboratoria luidt steevast « fabriek tot bewerking van speciale produkten » of van « farmaceutische produkten ». De ene zijn gespecialiseerd in de produktie van opium, andere in de produktie van morfine, nog andere van heroïne.

De opiumteelt werd tot 1945 door Japan vooral misbruikt ter ondermijning van China. Mao-China zelf poogt nu hetzelfde te doen tegenover Japan en het Westen.

Het meest beroemde dierenepos dat wellicht ooit geschreven is geweest is het Vlaamse meesterwerk « Van den vos Reynaerde ». Het werd door Jacob Grimm het beste gedicht van de Europese en middeleeuwse literatuur na de « Divina Comedia » van Dante genoemd, terwijl een ander het de wereldse bijbel heette.

Dat het dichtwerk een parel van literaire bekwaamheid en van diepe mensenkennis is, betwist niemand. Wel is reeds heel wat drukinkt vere bruikt om de vraag te beantwoorden wie nu toch de auteur zou mogen zijn van dit epos en waar de genese van het werk moet gesitueerd worden. Tientallen « vossejagers » en vooral zogenaamde « Reinaertken ners » doken in het verleden bij bosjes op, maar totnogtoe werden de meest uiteenlopende teorieën aangekleefd en de wetenschapsmensen struikelden steeds weer over een boel details. En alsof men er zich momenteel bij neergelegd heeft, dat het geheim van de Vlaamse dieren epos nooit zal ontsluierd worden, treft men dan ook momenteel niet zo'n vracht « jagers » aan.

lemand die echter reeds meer dan 40 jaar het uitgelezen stuk wild achterna zit en het zelfs naar alle waarschijnlijkheid bij het nekvel heeft kunnen vatten, is de h. M. Nonneman, een handelaar in lederwaren, die woonachtig is in Borgerhout maar die geboren is in Stekene, waar hij overigens zijn opzoekingen tot diep in de nacht alsmaar voortzet. Aldus is bewaarheid geworden wat Jan Frans Willems bij de publikatie van zijn « Reinaert de Vos » in 1836 schreef: « Bij dit al laat het zich nochtans aanzien, dat deze geleerde vossenjacht nog niet geheel is ten einde gelopen ».

van den vos reinaerde

reinaert-geheim verborgen op de grens van stekene klein-sinaai?

DAN TON DOG reignate to

This mache particular to mache

Paci-in diction one insulation

participal on offens bet bland

noutling man hener begonne

a this naw walling bourize

noutling due hener begonne

noutling due hener begonne

noutling due hener begonne

and moere one ziere himpe sonne

and moere one diere hener begonne

and moere one diere himpe sonne

De aanhef van het Comburgse Handschrift A, ook wel het Vlaamse geoemd. « Willem die vele bouke maecte » heeft van een dame opdracht gekregen, het epos Van den Vos Reynarde verder af te werken. Een epos dat « Willem niet hevet vulscreve » (Comburgse) of Arnout « niet en hadde bescreve » (Dijkse). jachtgebied

Er zijn heel wat boeken verschenen met verklaringen en veronderstellingen betreffende de plaatsnamen en de personages in het Vlaamse dierenepos. Sommige van deze werken, waarvan de h. Nonneman er meer dan 500 in zijn bezit heeft (en die hij alle heeft gelezen), waren verhelderend; de meeste nochtans hebben het dossier «Reinaert» slechts ingewikkelder dan voorheen gemaakt. « Het jachtgebied », zegt de h. Nonneman, « heeft zich op deze manier uitgebreid van West-Vlaanderen tot in het noorden van Nederland. Maar tot op heden is niets zeker, is niets bewezen ». De meeste studies nu over de Reinaert werden geschreven door Nederlanders en Duitsers.

en Duitsers.

De Vlamingen — uitzondering gemaakt voor Jan Frans Willems — hebben pas later de grondige studie aangevat of hebben het epos herdicht. In dit verband kan o.m. het werk van Stijn Streuvels genoemd worden. « Als wij nu de verschenen werken nuchter en eerlijk willen beoordelen », zo meent de h. Nonneman, « dan stellen wij vast dat de meeste auteurs van de Reinaerts Historie eenvoudig niet vertrouwd zijn, onbekend zijn met de streek waar Reinaert heeft geleefd. Zij hebben nooit een voet in het Waasland gezet, waar het gebeuren zich met volstrekte zekerheid heeft afgespeeld. En zeker zijn zij nooit in het noord-westelijk deel van onze streek geweest ». Zo zouden dan ook de meest fantastische teorieën uitgedacht geweest zijn : de auteur van de « Reinaert » zou een Westvlaming zijn omdat vele dorpsnamen in West-Vlaan-

deren iets te maken hebben met dieren.
Bilderdijk plaatste de handeling in
Dordrecht, de auteur zou Willem Utenhove, Willem de B., een Provençaals
troebadoer die naar het Land van Waas
was gekomen, zijn. Hij zou hier dat prachtige Diets dat wij in « Van den vos Reynaerde » terugvinden (zo maar) geleerd hebben. Professoren beweren dat hij een Gentse « clerck » was enzo-voort enzovoort. Hieruit blijkt wellicht reeds, dat wie op « vossejacht » wil gaan, zich het best enkele jaren kan vermeien in de studie : de studie van de vier ons bekende handschriften over het dierenepos, over « Van den vos Reynaerde », die tot op heden een zo moeilijk te vatten schurk is gebleven. Maar men mag zich gerust ook nog wat gaan verdiepen in de Franse « romans de Reynamen mag zich gerust ook nog wat gaan verdiepen in de Franse « romans de Reynamen nard », en eens dit werkje voltooid mag men nog wat dieper gaan graven. Want — weliswaar zonder doorslaggevend bewijs als wij de h. Nonneman mogen geloven — er wordt ook beweerd, dat enige Franse « branches » en « Isegrimus » (± 1150) tot voorbeeld hebben gediend voor onze Reinaert, alsook dat sommige gegevens zouden overgenomen zijn. Er zijn vooral overeenkomsten met « Li Plaid », maar Jan Frans Willems en nu ook de h. Nonneman zijn de mening toegedaan, dat de Franse verhalen in grote mate ontleend zijn aan de Vlaamse Reinaert. Zij steunen zich voor deze veronderstelling voornamelijk op twee vast-stellingen: ten eerste, in Li Plaid we-melt het van Vlaamse woorden en uit-drukkingen; ten tweede, het Franse epos is in zo'n erg stuntelige rijmelarij geschreven det met het en weeden. geschreven, dat met het aanvaarden van de uitspraak dat men slechts ont-leent aan de rijken het Vlaamse epos zonder diskussie het eerste is.

auteurschap

In verband met het auteurschap van « Van den vos Reynaerde », dat niet alleen in een ongekunstelde, satirisch en humoristisch getinte taal werd neergeschreven maar ook van een typisch Vlaams realisme getuigt, werden ook reeds tal van veronderstellingen vooropgezet. In een artikel, dat op 4 juli 1964 in de « Nieuwe Rotterdamse Courant » werd gepubliceerd, meende meyr. Crauit Zuidzande (Zeeuws-Vlaanderen) de naam te mogen vooropzetten van een nooit eerder door de speurders in dit verband genoemde Provençaalse troebadoer. Zij heet hem Willem van Madorna, beter gekend als Guilhem de Berguedan van Katalonië, burggraaf, heer van Madorna en Reichs, vrijgevige dichtersvriend, op het einde van zijn leven zwervend avonturier en verleider van vrouwen, door een krijgsknecht ge-dood. Zoals alle speelmannen en be-roepsvertellers dichtte deze edelman in het Provençaals. Mevr. Cramer kleeft nu in genoemd artikel de stelling aan, dat « een dichter die zich in de twaalfde en dertiende eeuw van de Procençaalse taal bediende, ook in het Diets kon schrijven. Immers, een troubadour behoefde heus niet naar het Land van Waas te komen om er onze taal (Vlaams) te leren ».

Het is tegen deze stellingname dat prof. E. Rombauts als professor aan de Katolieke Universiteit te Leuven met klem heeft geprotesteerd. Hij vroeg zich af, of de schrijfster iets afweet van de bestaande Franse roman over Reinaert. Hij acht het inderdaad ge-woon onaanvaardbaar, dat de Proven-

caalse troebadoer in het Diets zou gecaalse troebadoer in het Diets zou gedicht hebben, daar de troebadoer-lyriek niets te maken heeft met de dierenepiek die in Noord-Frankrijk is ontstaan en niet in het gebied van de langue d'Oc. Hij is kategoriek waar hij zegt: « Dat er tussen fantazie en wetenschap een groot onderscheid bestaat dient niet meer te worden onderlijind. Vooraleer met gezaghebbende stem te kunnen praten moet men zich ernstig dokumenteren en zich de moeite ge-troosten om zich op een bepaald ge-bied in te werken. Dat heeft mevouw Cramer niet gedagn Schrijfsten be-Cramer niet gedaan. Schrijfster be-weert zwerftochten ondernomen te hebben door de literatuur, maar die gaan niet ver! ».

gaan niet ver! ».

Maar wie zou er dan wel aan de oorsprong kunnen liggen van het verhaal van de Reinaert, « den fellen metten roden baerde »? Volgens de h. Nonneman zouden er heel wat gegevens zijn die een duidelijke veronderstelling wettigen. De auteur van de Reinaert was het Latijn machtig en verder zeer goed op de hoogte van alles wat kerk en godsdienst betreft. Hij was waarschijnlijk een geestelijke, één van de eerste zeven een geestelijke, één van de eerste zeven monniken van de Abdij van Baudeloo, die aan de grens van Stekene en Klein-Sinaai gelegen was. Het zijn de resten van deze abdij, die nauw verbonden was met het grafelijke hof, die men thans tracht op te graven.

baudeloo

Het hoofd van de geestelijken die in de abdij verbleven was Gullielmus of

BIJ DE FOTO'S :

Blz 12 boven de titel : Reinaert in het koor in de Sint Katharinakerk te Hoog-

Blz. 13 rechts boven: de heer M. Nonne-man die Reinaert meer dan waarschijn-lijk al bij de staart heeft gehad! Deze Vlaming die bekend is om zijn werk voor de vervlaamsing van de douanedokumenten in de haven van Antwerpen heeft ongeveer 40 jaar speurderswerk achter de rug. Hij is thans 64 jaar.

Onder: pater Desiderius Stracke ook vooral bekend als stichter van het Ruus-broecgenootschap en van het tijdschrift « Ons geestelijk erf ». Hij was zeer ver-trouwd met de Middelnederlandse literatuur. Reinaert was voor hem geen « onbekende ». Toen hij in de abdij van Drongen verbleef ontdekte hij er een tekst die uitmaakte waar « Kriekeputte » zich ergens lokaliseerde. Nl. aan de « Goedekins en Eecberch » nabij het goed van « meester Rogiere », dit is Rogier van Voorhout te Kemzeke.

Links : dit klein meisje heeft als speel-kameraad een vosje. Wij zagen onlangs een Reintje aan de leiband in de Brusselse Nieuwstraat. De sluwerd van eertiids zal dit ook nooit vermoed hebben.

Willem, de z.g. kleine prior, een man uit de streek : « het soete land van Waes waer min vader vant ». Welnu, uit de overvloed van gegevens waarover de h. Nonneman beschikt, kan bijna niet anders dan afgeleid worden dat de Reinaant auteur, in de streek word gehe naert-auteur in de streek werd gebo-ren en er ook opgroeide. Het blijkt imren en er ook opgroeide. Het blijkt immers, dat Willem de streek tot in haar verste hoekjes kende. Hij heeft het landschap van moer en heide geschetst zoals het toen enkel bestond in het noordwestelijke gedeelte van Waas. Want het Beverse bevat misschien wel moeren, maar geen uitgestrekte heidegronden. «Op den Hogen », zoals men zegt voor de streek boven Sint-Niklaas, Waasmunster en Elversele, zijn integendeel wel heidegronden maar geen moedeel wel heidegronden maar geen moe-

Bekijk de tientallen kaarten van het vroegere Vlaanderen en van het Land van Waas. Bij de eerste oogopslag bemerkt u de « moere », de woeste gronden gelegen boven Stekene, Sinaai, Moerbeke en Wachtebeke. Bekijk de orografische kaart. Daar komt de « berch hooch ende lanc » uit het Reinaertverhaal uit te voorschijn: het is de duippykten die giden verschijn in de steken die großen de steken de s duinenketen, die zich van het oosten naar het westen uitstrekt van het oosten naar het westen uitstrekt van Kemzeke over Stekene, Klein-Sinaai, Moerbeke en Wachtebeke. Daar ligt dus het echte Reinaert-land. Daar — ten zuiden van genoemde berg — lag het jachtgebied van de Graven van Vlaanderen. Het zijn de Vlaamse 's Gravenlenen uit de tijd van Margareta van Konstantinonel zijn de Vlaamse 's Gravenlenen uit de tijd van Margareta van Konstantinopel. Dit zijn de lenen van de heren. Hier kwamen de heren ten tijde van de ge-niale Willem, die omstreeks 1250 dichtte over het « hofgeding », dat Koning No-bel hield om de Vos Reynaerde te be-rechten. « Naar de toon en de inhoud », zo schrijft iemand, « kan men zich niet ontdoen van het gevoel dat Willem, alitdoen van het gevoel dat Willem, allicht omwille van zijn gaven en zijn licht omwille van zijn gaven en zijn kennissen, door toedoen van zijn vader, stammend uit het Land van Waas, zoals hij nadrukkelijk zegt, en tegen wiens wil hij zich niet heeft willen of durven verzetten, op jeugdige leeftijd met tegenzin het Klooster van Baudeloo is binnengetreden, daar ter wille van zijn kennissen door de Gravin opgemerkt is geworden en de gunsten van deze laatste heeft weten te verwerven ». Want in het Dijkse handschrift staat duidein het Dijkse handschrift staat duidelijk, dat Willem van een dame opdracht heeft gekregen het dierenepos af te

25 Mijns dichtens ware oec gestille ; 26 Dat ne seg (geg) is niet dur haren wille

27 En hads mi niet gebeden 28 Die in groter hovescheden (een da-me die in de hoogste kringen verkeerde)

29 Gherne keret hare saken 30 Si bad mi dat ic soude maken 31 Dese aventure van Reynaerde.

Deze dame was er zeker een uit de hoogste kringen, die aan het hof van de koning verkeerde. En aangezien het een dame met gezag bekleed was, spreekt o.i. vanzelf dat het hier gaat om een da-me verbonden aan het Vlaamse grafe-lijk hof. Hot ganse gebeuren speelt zieh lijk hof. Het ganse gebeuren speelt zich immers af in het Land van Waas, dus in Vlaanderen.

akrostikon

Willem de Bodelo nu was de gemanwillem de Bodelo nu was de gemandateerde klerk, de gevolgmachtigde van de Graven van Vlaanderen, maar bepaald van Margareta van Konstantinopel, Gravin van Vlaanderen. Tot slot was de geschiedenis van de abdij in haar beginstadium volledig verweven met deze van de Graven van Vlaanderen.

CHARGE S

Een zeer pertinente toespeling op de zeven eerste monniken van de abdij vinden wij nu in het dierenverhaal te-rug. Want wie vinden wij onder deze monniken? Willem van Belsele (« Bel-sele onder een boom »), Arnout van Elmare (Is dit soms Arnout uit het Dijk-se handschrift?)

Elmare (Is dit soms Arnout uit het Dijkse handschrift?) en verder pater Reiniere (Reinaert), pater Brune (Brune de beer) en pater Hugo (Hugelin)
Wat nu de auteur zelf betreft: reeds wijlen prof. dr. Frank Baur hield zijn studenten voor, dat onze Vlaamse Reinaert gedicht is geworden door een monnik van de Abdij van Baudeloo of Bodelo. Zijn oud-studenten kunnen zulks nog getuigen. Het is een akrostikon in het Reinaertverhaal dat aan de basis ligt van de vooropstelling, dat Willem ligt van de vooropstelling, dat Willem van Baudelo de auteur van het epos is. Dit akrostikon is te vinden in Reinaert I in het Comburgse handschrift. Het Dijkse maakt inderdaad van dit akro-

stikon geen melding.

Het was mevr. De Vreese-Kroon die in 1925 voor het eerst melding maakte van dit feit (in de verzen 3461-3469).

Bi Gode, ie dart hu wel raden. Isingrijn sprac toten beere : Wat sechdire toe, Brune heere ? Brune sprac : Ic hebbe liever in de rij-Dan hier te ligghene int ijsere. Laet ons toten coninc gaen Ende sinen pays daer ontfaen. Met syrapeel datsi ghinghen

Ende maecten pays van allen dinghen.

Bi Willeme! Wie deze Willem is geweest, schreven wij reeds aan de hand van enkele gegevens die ons bereidwillig werden verstrekt door een man die miet de naam en de faam geniet een « wetenschapper » te zijn. Uit zijn ten-toonstellingen die hij illustreert met zelf ontworpen aanplakbiljetten, die men ook grote muurkranten zou kunnen noemen, blijkt niettemin dat deze studax een schat aan oorspronkelijke perkamenten, dokumenten, streekkaarten en nog veel meer bezit. Het zijn op zijn minst inlichtingen die nuttig zijn om de Reinaert-geschiedenis stap voor stap zelf op de voet te kunnen volgen en zo misschien eens tot een konkluzie te komen, die wellicht dicht bij deze van de man ligt die in Stekene werd geboren (en er nog steeds terugkeert, omdat hij ervan overtuigd is dat hier het geheim aan de Reinaert een geheel zal ontfutseld worden). Bij een gesprek met hem raden wij u dan ook aan op uw hoede te zijn, want de h. Nonneman staat op en gaat rusten met de Vos. terwijl hij er overdag de mond steeds vol van heeft. Maar de « stille » naturen moeten wij dan weer een gesprek met de « vossejager » warm aanbevelen.

« ...als de vos de passie preekt, boerke wacht uw ganzen...»

haar eigen sje

anti-porno In nederland en...

Negen jeugdige deelnemers aan de anti-porno actie van de evangelist Hoekendijk uit Putten werden onlangs door de Rotterdamse politie aangehouden en naar het kantoor gebracht. De jongelui, jongens en meisjes van ongeveer 20 jaar, kregen een proces-verbaal omdat zij briefjes met de bijbeltekst « Gij zult de meerderheid niet in het kwade volgen » kleefden op ruiten van sex-boetieks, op huizen en gebouwen, op lantaarnpalen, op auto's en parkeermeters. Volgens de Rotterdamse politieverordening is het verboden 's nachts propaganda biljetten aan te plakken. De negen jongens en meisjes, die tijdens hun werkzaamheden werden betrapt, konden na proces-verbaal het politiekantoor verlaten.

In Utrecht is de anti-porno actie rustig verlopen. Ook in Amsterdam hebben zich tot nog toe geen moeilijkheden voorgedaan. Er werden in totaal ongeveer 170.000 biljetten verspreid.

De protesterende jongeren hebben ook een brief aan de Tweede Kamer gestuurd, waarin wordt aangeklaagd dat pornografie, immorele films, homofilie, prostitutie en sex in tv-programma's op ontstellende wijze zijn toegenomen. De jongelui vragen steun van de regering in hún streven naar een gezonde, op persoonlijk geloof gefundeerde jeugd.

houden. De huidige bevolking wordt op 3.660.000 geschat met een jaarlijkse groei van 2,6 %.

Zelfs de meest optimitische prognoses voorzien geen noemenswaardig succes in de jaren 70. Julia Handerson, secretarisgeneraal van de federatie, meende dat niet eerder dan in 1985 de gezinsplanning effekt zal hebben.

Naar schatting van de gezinsplanners zijn er in Indië, vorig jaar, anderhalf miljoen geboorten door kunstmatige regelingen voorkomen. Toch is de bevolking met 13 miljoen zielen toegenomen.

De gedelegeerden spreken met angst en huivering over de honger lijdende massa in de vallei van de beneden-Ganges en Calcuta.

Een Australische arts merkte mistroostig op: « Alles wat we in Indië doen lijkt tot mislukking gedoemd ». Hij schat, dat indien 10.000 Indische mannen elke dag vijf jaar lang gestereliseerd zouden worden, de bevolkingsgroei met de helft zou verminderd worden. Gebeurt dit niet, dan zal de bevolking van Indië in 25 jaar verdubbelen tot 1.088.000.000 mensen.

De demografen verwachten dat ook de bevolking in andere delen van de wereld massaal zal vermeerderen. Op de R.K. Filippijnen waar de gezinnen gemiddeld zes kinderen tellen, passen meer dan 200.000 vrouwen de geboorteregeling toe. Nochtans blijft de bevolkingsgroei 3,5 procent. Een van de hoogste ter wereld.

Zelfs in de Verenigde Staten,

die een laag groeipercentage hebben van negentiende procent en de hoogste levensstandaard ter wereld, wordt verwacht dat bevolking op een bepaald ogenblik 300 miljoen zal bereiken.

Artsen op het kongres zijn het er over eens dat de geboorteregelingstechniek verbazingwekkend is geweest. Zij verklaarden de pil volkomen « veilig », met slechts een klein voorbehoud.

hilda u.

speldeprikjes

Vrouw-zijn is ontzettend moeilijk, want het bestaat voornamelijk uit het omgaan met mannen.

Joseph Conrad

De vrouwen worden tot nog toe door de mannen als vogels behandeld: als iets teer, kwetsbaars, wild, vreemd, zoet en geestvol, maar tevens als iets dat men moet opsluiten om te verhinderen dat het wegvliegt.

Friedrich Nietzsche

De mannen bestuderen de vrouwen voortdurend, zonder hen ooit helemaal te leren kennen. De vrouwen hoeven de mannen niet te bestuderen, zij doorzien hen.

J. Saniel-Durbay

...denemarken

Eens de Duits-Deense grens voorbij wordt de buitenlandse automobilist gekonfronteerd met al wat er in portoland te genieten valt, buiten het zeemeerminnetje en rode worst. Bijslaapfilmen enz. enz. dagelijks van 10 tot 22 u. Het staat allemaal uitgebreid te lezen op kartonnen borden langs de weg. Deze pornoparade wordt nu eindelijk ook de doorgewinterde Denen te gortig. Op bevel van de overheid moeten alle borden verdwijnen. Daarenboven wil de vereniging voor natuurbescherming het landschap terug gezuiverd zien.

gezinsplanning

De internationale Federatie voor Gezinsplanning welke op de Filippijnen haar jaarkongres houdt, koestert weinig hoop dat het in de jaren '70 mogelijk zal zijn — ondanks pil en andere middelen — de groei van de wereldbevolking af te remmen.

De statistieken tonen aan dat de wereldbevolking tegen het jaar 2000 tot acht miljard kan verdubbelen. Het doel van de 400 afgevaardigden is de wereldbevolking deze eeuw tussen de vijf en zeven miljard te

in april

April is Pasen middenin, sneeuw vooraan en zon achteraan.

Op 1 april veroverden vroeger de geuzen Den Briel en nu ontvoeren de leerlingen hun leraars.

April is voor de kinderen de Paashaas, de klokken van Rome met kuikentjes en chokolade-eitjes, voor hun moeders een afgrijselijke veertiendaagse schoolvakantie...

In april staan de trouwlustigen geestdriftiger dan anders in de rij voor burgemeester en pastoor.

Je zoekt krokussen, sneeuwklokjes en viooltjes, maar je vindt alleen maar dure narcissen bij het bloemenstalletje voor het warenhuis.

In april lopen de vrouwen rond met stofdoeken, bezems, ragebollen en een opgejaagde blik in de ogen.

In april krijg je zin om ééns in je bestaan naar het schoonheidsinstituut te gaan, om je een mini-short aan te schaffen en je haar anders te kleuren.

Je legt een paar bloemen op het graf van je ouders en je denkt met weemoed aan het heldere water, de lichte hemel en de bossen van toen.

In april ben je de vasten en het Eurosongfestival vlug vergeten... De Heren van Zichem lopen in stoet door je buurt en de ronde van Vlaanderen rijdt, maar ze zwoegen niet meer als weleer, zegt grootje.

In april denk je met ontzetting en vluchtig hartgeklop

aan het eindejaarsexamen en de laatste-jaars ledigt weemoedig zijn laatste studentenpinten.

In april zingen de poezen op de daken en kijken de mensen ànders naar elkaar.

In april vier je de laatste overwinningsbals en denk je al aan de komende verkiezingen.

In april zijn de aardappelen slecht, de groenten ontzettend duur, zodat je dan maar uit diepvries kookt.

Je loopt met de verkoudheid en de voorjaarsmoeheid rond en je vraagt je af waarom er nu mist hangt als in het najaar.

's Morgens smaakt het kopje koffie in de cafetaria, want je hebt het nog koud en 's middags drink je graag het glaasje bier, want de zon warmt stevig door.

April is een madeliefje ontdekken tussen het schrale gras rond het standbeeld van een negentiende-eeuwse, reeds lang vergeten staatsman.

Je vriendin komt voor het eerst met de winterbaby buiten, jijzelf koopt het plechtige-kommunieuitzet van je oudste. In de radio klinken voortdurend « April in Paris » en « Avril au Portugal ».

April is dromen over de zomer en stapels reisprospektussen doorworstelen en tenslotte boeken voor de Costa Brava

In april ben je de sinaasappelen beu, maar je moet minstens nog één maand naar aardbeien wachten.

Nu bekijkt de boer zijn land en vraagt zich af hoeveel geld hij dit jaar zal verliezen.

Juffrouw Symforosa, het heel oude begijntje, komt nu weer buiten en ze heeft het nog nooit zo stil gevonden in de witte straten van het hof.

April is even verademen tussen de roes van winterfeesten en de wilde vakantie-race.

huguette d.b.

tv tv tv tv tv tv
tv tv tv tv tv
tv tv tv tv tv tv
tv tv tv tv tv tv
tv tv tv tv tv tv
tv tv tv tv tv tv

onevenwichtig

Zondagavond hebben wij ze dan gehad, de allerlaatste aflevering van het feuilleton «Wij, Heren van Zichem». Gedurende de drie seizoenen werd de hoogste kijkdichtheid gescoord voor dit programma

Onze eindindruk is langs de milde kant: slecht was dit vervolgverhaal in geen geval. Er waren voldoende elementen aanwezig om een stevige populariteit te waarborgen: om te beginnen is het gegeven van Ernest Claes zelf voldoende boeiend om voor de tv bewerkt te worden. Wanneer daarbij een Vlaams verleden wordt geëvoceerd dat nog niet eens zo ver afligt, raken de kijkers wel in de ban van het gebeuren.

Het grootste verwijt dat wij deze produktie kunnen toesturen is een totaal gebrek aan evenwicht. Zwakke episoden wisselden af met knappe stukjes. Belangrijke personages, of simpatieke figuren (moeder Cent) bleven soms drie afleveringen weg, om plots weer aan de oppervlakte te verschijnen. Vooral de dosering tussen het leven in Zichem zelf en het «buitengebeuren» als Herentals en Leuven was totaal onevenwichtig.

Vooral de laatste zes afleveringen leden sterk onder dit euvel. Het gaat toch niet op om Herman Coene alsmaar lange brieven te laten schrijven om op deze goedkope manier sprongen in het verhaal te overbruggen en daarna in de allerlaatste aflevering nog vlug een hele boel intriges te laten ontwikkelen.

De fout ligt hier hoegenaamd niet bij de realisator alleen: wanneer Balfoort van de raad van beheer de opdracht krijgt om tien afleveringen tot zes te herleiden zonder aan de eenheid van het verhaal te schaden is die man wel verplicht kunst- en vliegwerk uit te halen om zijn opdracht tot een behoorlijk einde te brengen.

De prestaties van de akteurs waren ongelijkmatig. Torenhoog boven de rest van de dames en heren troonde Dora Van der Groen. Zij verdient ten volle de naam van aktrice en alleen haar prestatie in de dubbelrol van vrouw Coene en Melanie van de Smid, rechtvaardigt reeds een produktie als deze. Voor Jo De Meyere zullen de Heren wel de definitieve doorbraak als akteur betekend hebben. Vakwerk leverden ook Luc Philips en Bob Storme. De rest van de rolbezetting stond op het peil dat wij van de Vlaamse tv gewoon zijn. En zo hoog is dat nu ook weer niet.

will

Haast u, meisjes met verliefde blikken: het Vlaamse tieneridool nummer één, Will Tura, laat zaterdagavond zijn muzikaal portret tekenen. Je kan moeilijk beweren dat wat Will doorgaans pleegt te brengen ook tot de grote kunst mag gerekend worden. Dat neemt echter niet weg dat hij over behoorlijk wat vakmanschap beschikt. De dooddoener dat zijn liedjes alleen maar knappe smartlappen zijn gaat niet helemaal op, want wat bijvoorbeeld de heren Humper-

dinck en Jones zingen, staat al niet veel hoger. Alleen, zij doen het in het Engels. En de taal van Shakespeare heeft in de amusementswereld nog steeds meer resonantie dan die van Gezelle. Ook als in beide talen dezelfde onbenulligheden worden vertolkt.

eindelijk...

...krijgt Mary Porcelyn zondagavond de kans om haar Pasternakvertolking op het scherm te brengen. Aan deze uitzending is een lange lijdensweg voorafgegaan : de opnamen werden regelmatig uitgesteld. Eerst zou het in de studio gebeuren, dan tipte men op de Heyzelvlakte en tenslotte werd het de kust. Ook de uitzendingsdatum werd reeds vroeger gepland, maar bij de Vlaamse tv verandert dat nog al eens. Nu maar hopen dat er zondagavond geen felle wind staat of Mary moet nog maar eens een paar weken wachten om den volke te bewijzen wat ze vokaal en muzikaal waard is.

vrijdagavond...

...om kwart voor elf biedt de Vlaamse tv een laatavondprogramma dat ik van harte kan aanbevelen aan iedereen die wat Duits verstaat en weet hoe politiek engagement muzikaal kan vertolkt worden. Dan immers zingen Angelica Bömrose en Wolf Kaiser liederen van Bertolt Brecht op muziek van Kurt Weil. Brecht, die vijftien jaar geleden overleed, wordt algemeen beschouwd als van de grootste toneelvernieuwers van onze eeuw. Niet alleen voor wat Duitsland zelf betreft, maar ook op Europees niveau.

Zijn strijd tegen elke sociale ongelijkheid en de nefaste gevolgen daarvan, ligt aan de basis van zijn teksten.

moetiezien

Zaterdag 17 april, BRT:
13u15: Trefpunt, aktualiteit.
19u05: Natuurmagazine.

Zondag 18 april, BRT: 14u30: Ontevreden boeren.

14u30 : Ontevreden boeren. 21u05 : Mary Porcelyn zingt Boris Pasternak.

Maandag 19 april, BRT:
20u10: Kinderen stikken in de stad,
dokumentaire.

20u45: Spel zonder woorden, woordeloos toneelstuk van Beckett. 22u05: De vergeten derde leeftijd. Woensdag 21 april, BRT:

20u10 : Magellaan, dokumentaire en kwis. 21u05 : Magesien, satire. 22u15 : Leven en laten leven, revalidatie van gehandikapten, do-

Donderdag 22 april, BRT:

19u25: De Volksunie.
21u15: Horizon, het wetenschappelijk

programma.

Vrijdag 23 april, BRT:

21u00: De stategie van een spin, Italiaanse speelfilm.

22u45 : Liederen van Bertolt Brecht.

DE IDEALE COMBINATIE UW WIJ-NUMMER EN DE FABRIEKSPRIJZEN VAN

SUCCES KLEDING MEYERS 20% KORTING direct uitbetaald...

INDERDAAD, beste WIJ-lezer, U geeft bijgaande BON af aan onze kassa of aan Uw verkoper en U krijgt onmiddellijk en volledig gratis onze S. grootaankoperskaart in de plaats, en dan begint de pret LLI

in de plaats, en dan... dan begint de pret!!! U hebt recht op 20% korting op alle officieel getekende prijzen boven de 1.000 fr. en 10% korting op alle prijzen beneden de 1.000 fr. reklameaanbiedingen en maatwerk uitgezonderd.

En dan de keus van een der grootste kledingszaken in Vlaanderen, meer dan 1.000m² winkelruimte met geweldige afdelingen Damesmantels — tailleurs en kleedjes, rokken, bloezen en tunieken, broekpakken en zelfs handtassen, een volledige verdieping speciaal voor uw kinderen — jongens en meisjes, de keus kommuniekostuums, en de meisjesmantels, en voor de Heren, duizenden kostumen, sportvestons en broe-

ken, en dan nog een gezellige koffie-bier Bar en een kunstsalon. Echt de uitstap naar Niel overwaard. Vergeet echter onderstaande Bon niet in te vullen en af te geven, want dan betaalt U 20% meer, en dan is de pret er af, NIET IEDEREEN KOOPT BIJ ONS AAN DE FABRIEKSPRIJZEN DIE WIJ VOOR U MAKEN. Denk er aan...

BON VOOR WIJ-LEZERS DIE RECHT GEEFT OP EEN GRATIS LIDKAART VAN DE V.Z.W. MEYERS SUCCES CLUB. EN DIE RECHT GEEFT VOOR ALLE AANKOPEN AAN FABRIEKSPRIJZEN.

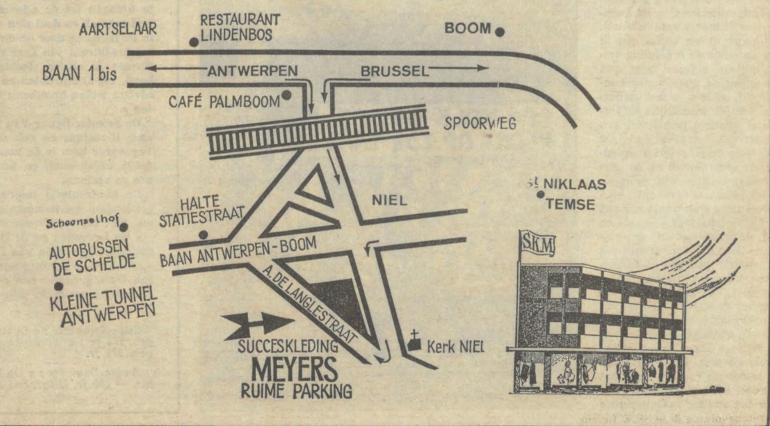
SUCCES KLEDING MEYERS A. DE LANGLESTRAAT 4

_____ 10 NIEL

Tel. (03)78.11.44 en (03)78.35.39

Open alle werkdagen van 9 tot 20 u. - Zaterdags tot 18 u. Zon- en feestdagen steeds gesloten.

taalvrijheid?

Onder de titel « Taalvrijheid ? — Een kritische motivering van de taalwetgeving » verscheen bij de « Nederlandsche Boekhandel », Kapellen, een studie van Edgar Van Cauwelaert over de juiste draagkracht van het begrip taalvrijheid. Uit deze kritische ontleding blijkt de onhoudbaarheid van de interpretatie die de franssprekenden aan dit begrip geven. Meteen is deze studie dan ook een argument geworden tegen de fameuze « liberté du père de famille ». De auteur, die dertig jaar lang advokaat was te Brussel en tevens bestuurslid van verscheidene Vlaamse kultuurverenigingen kent de toestand van nabij, kent de teorie en praktijk bij de franssprekenden, kent de Vlaamse mentaliteit en de sociale positie van de taalgroepen.

De spil van de anti-Vlaamse argumentatie ligt in een absolute interpretatie van het vrijheidsbegrip. Van Cauwelaert geeft hierop een gefundeerd antwoord. Reeds in het eerste hoofdstuk valt hij met de deur in het Franse huis : wat is de fameuze taalvrijheid zoals de Franstaligen die opvatten? In feite, zegt de auteur, hebben brede Franstalige bevolkingslagen de opvatting over taalvrijheid zoals die in de vorige eeuw werd toegepast (met alle nefaste, anti-sociale en antidemokratische gevolgen) nooit opgegeven : «Wat wettelijk en met de lippen aan de Vlaamse taaleisen moeizaam werd toegegeven, wordt met het hart verloochend en aangevoeld als een inbreuk op het vrijheids-

Op dit «recht» steunde zich het Franse taalimperialisme, dat nooit opgegeven werd. Het is dan ook geen wonder dat de Belgische afgevaardigde op de internationale Pen-Club te Abidjan in 1967 een motie uitlokte, volgens dewelke de oplossing van een konflikt tussen een of meer talen alleen kon bestaan in de grootst mogelijke «vrijheid der personen».

Dat deze « vrijheid der personein » betekent : de onvrijheid van de kleine man, de overheersing van de sociaal-bevoorrechte, wist de Belgische afgevaardigde zeker. Maar wat geeft het, als de sociaal-bevoorrechte maar Franstalig en de kleine man Vlaming is?

taalvrijheid maakt echter volledige en blijvende ongelljkheid mogelijk en het principe bevat geen enkel korrigerend element...» Zij leidt dus tot diskriminatie : de praktijk bewees en bewijst dit nog dagelijks. Het besluit ligt dus voor de hand : alleen een wettelijkgenuanceerde vorm van vrijheid kan de taalongelijkheid indammen.

wat is vrijheid en wat niet

De teoretische uiteenzetting over zo moeilijk-definieerbare begrippen als vrijheid en gelijkheid wordt gevolgd door een paar korte hoofdstukken over de taal (waarbij gebruik gemaakt wordt van Prof. Kwants «Fenamenologie van de taal »), over de verhouding enkeling - moedertaal - gemeenschap en over de taalgemeenschappen. Belangrijk niet alleen naar de omvang is het hoofdstuk over de « vrijheid van het gezinshoofd». Hier wordt het principe der absolute vrijheid en ongebondenheid toegepast. De auteur gaat de beperktheid der ouderlijke macht na, die begrensd wordt door verscheidene faktoren. Hij onderzoekt het technisch-linguistisch aspekt van de toepassing van de vrijheid van het gezinshoofd en van de ongekontroleerde taalvrijheid, en haalt feitelijke gegevens aan

uit de Brusselse situatie. Het menselijk aspekt wordt ontleed : de intellektuele, kulturele, sociale en psichologische gevolgen worden aangetoond en de auteur haalt voorbeelden aan : kinderen, die aan hun vriendinnetjs hun moeder als de meid voorstellen, omdat zij «Vlaams» spreekt! Hij vat zijn konkluzies samen in een hoofdstuk « Wat is taalvrijheid dan wel» en hij beklemtoont nogmaals dat echte vrijheid niet onbeperkt is. De bepaling van taalvrijheid voor een taalgemengd gebied formuleert hij als volgt:

« Vrij is, wie ongestoord zijn persoonlijk einddoel kan nastreven op basis van zijn moedertaal, en die voor de noodzakelijke contacten met mensen die een ander taal spreken onder de regaliserende controle van de wetten en reglement zoveel mogelijk op voet van gelijkheid kan contracteren (negatief); wie tenslotte om zijn persoonlijk einddoel te bereiken, op taalgebied zowel op de nodige hulp van zijn medeburgers als op die van de hele gemeenschap kan rekenen (posi-

Aan de hand van deze bepaling stelt hij vast : « Het lijdt bv. geen twijfel dat de Vlamingen in Brussel vandaag de dag niet vrij zijn ». Tenslotte neemt de auteur ook het juridisch aspekt onder de loep : de Belgische grondwet en de Belgische jurisprudentie. het Europese Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Zelfs een op zo'n individualistische basis gefundeerd Verdrag dat allen individuen en staten, geen volkeren of nationale minderheden kent — steunt de absolute taalvrijheid der Franssprekenden niet. Schrijvers tesis wordt lapidair samengevat in het citaat van een Frans filosoof, citaat waarmee het boek besluit : « Wanneer

het gaat tussen de sterke en de zwakke, dan brengt de vrijheid verdrukking en werkt de wet bevrijdend».

franse vertaling gewenst

In zijn inleiding zegt de auteur: « Misschien zullen we bij dit onderzoek... heel wat open deuren intrappen. Wie inderdaad wat belangstelling opbrengt voor maatschappelijke problemen is allicht vertrouwd geraakt met begrippen als: individu, persoon; gemeenschap, volks-, kultuur- en taalgemeenschap, staat, vrijheid, moedertaal of tweetaligheid...». Deze veronderstelling mag dan al waar zijn in Vlaanderen: de

ervaring leert ons dat de Franstalige de inhoud van deze begrippen niet kent of erkent of beter: niet wil kennen of erkennen. Ware dit laatste niet het geval, dan zouden wij er misschien goed aan doen de tekst van deze «kritische motivering » in het Frans te vertalen en onder onze franstalige landgenoten op grote schaal te verspreiden, opdat zij zouden weten dat hun absolute interpretatie van de taalvrijheid geen deel uitmaakt van de grondtekening van een normaal maatschappelijk bestel ».

Edgar Van Cauwelaert Taalvrijheid? Een kritische motivering van de taalwetgeving. Nederlandsche Boekhandel - Kapellen 232 blz. Prijs: ingenaaid 225 F

HERDRUKKEN

streuvels

Bij de uitgeverij Desclée-De Brouwer te Brugge verschijnt een heruitgave van het werk van Stijn Streuvels, in een handig formaat, mooi uitgegeven. «De Vlaschaard» en « De Oogst », twee der belangrijkste werken van Streuvels, verschenen reeds vroeger. Nu komen zopas « Lenteleven » en « Werkmensen » uit.

« Lenteleven » is Streuvels' eerste belangrijk werk. Het verscheen in 1899, in zijn fatalistisch-naturalistische periode en bevat een aantal schetsen, meer dan eigenlijke verhalen, de meeste met sterke natuurbeschrijvingen. Een der beste schetsen — die tot een werkelijk verhaal is uitgegroeid — is « Lente », met de figuur van Horieneke.

« Werkmensen » bevat de drie novellen « De Werkman », « Kerstmis in Niemandsland » en « Het leven en de dood in de Ast ». Deze verhalen zijn van latere datum (1926) en tonen ons een Streuvels op zijn best. De kracht van zijn kloek proza en de visie op mens en wereld zijn hier volkomen in harmonie, en velen houden een novelle als « Het Leven en de Dood in de Ast » dan ook voor het hoogtepunt van zijn scheppen.

andré demedts

Bij dezelfde uitgeverij verscheen een herdruk van André Demedts omvangrijkste werk, tevens een der beste van zijn romans: « De Levenden en de Doden ». Wij brachten destijds, bij het verschijnen van « Alleen door vuur » een uitgebreid artikel over het werk van deze auteur.

Demedts heeft mettertijd een zekere stroefheid in de stijl weten te overwinnen: de steeds belangrijke inhoud van zijn romans en novellen heeft er bij gewonnen. « De Levenden en de Doden » speelt zich af kort voor, tijdens en kort na de oorlog en de belangrijkste figuren hebben direkt met het oorlogsgebeuren en de repressie iets te maken. Toch is dit boek geen oorlogsroman: Demedts heeft zijn figuren gekozen niet in funktie van het oorlogsgebeuren, van verzet en kollaboratie, daarvoor is de figuur van een Hans Dammaert bv. een te buitennissig vertegenwoordiger van kollaboratie en verzet tegelijk en vindt de kommunist D'Hooghe geen tegenhanger van hetzelfde formaat.

Centraal is in deze roman de figuur van de priester Steven Van Huysse: zijn verhouding tot zijn leerling Dammaert en zijn — mislukte — pogingen om hem terug te brengen tot de « levenden » d.i. tot diegenen die in God oorzaak en doel zien van de vergeestelijking die zich in de mens en door de mens ook in de stof voltrekt, zijn het hoofdtema van deze roman. De mislukking van Van Huysse is echter slechts schijnbaar, want Dammaert heeft, bij al zijn falen en zwakheden, ook het betere en edelere willen bereiken: daarom staat hij bij de « levenden ».

De priester-figuur Van Huysse is een der zuiverste uit onze literatuur en ook de best-geslaagde in de roman. Tegenover hem is de kommunist D'Hooghe, minder duidelijk afgetekend, en tussen beide staat de jongen om wie ze vechten.

De konfrontatie tussen twee wereldbeschouwingen: kristendom en kommunisme, vormt een bijkomend tema, met het hoofdtema innig verbonden.

« De Levenden en de Doden » getuigt tevens voor een optimistischer visie van Demedts dan in zijn vorige romans. Er is een groter vertrouwen in de mens als drager van Gods genade : een vertrouwen dat nog sterker uitgesproken wordt in zijn volgende roman, « Nog lange tijd ».

Stijn Streuvels: «Lenteleven» — 196 blz — ing 125 fr geb. 175 fr; «Werkmensen» — 200 blz — ing 125 fr — geb. 175 fr.

Andre Demedts: « De Levenden en de Doden » — 376 blz. — 200 fr. Uitgeverij Desclée-De Brouwer — Brugge.

vrijheid en gelijkheid

De auteur ontleedt het vrijheidsbegrip, waarna hij de plaats ervan in verschillende maatschappelijke stelsels nagaat : individualisme, gemeenschapstotalitarisme. me en aanverwante stelsels. Hij komt tot het besluit dat in alle sistemen de erkenning van de vrijheid gepaard gaat met een bepaalde mate van gebondenheid. «Geen enkel onderdeel van de menselijke samenleving ontsnapt principieel aan wetgevende inmenging. De taalwetgeving a priori voorstellen als een inbreuk op de persoonlijke rechten van de mens is dus helemaal verkeerd... »

De auteur onderzoekt ook het begrip «gelijkheid», gaat na wat de grondwet in verschillende landen hieromtrent zegt en handelt dan over taalongelijkheid en taaldiskriminatie: het ene is niet noodzakelijk het andere. Ongelijkheid is er, wanneer in een groep de taal van een gedeelte dier groep wel en van een ander deel niet gesproken wordt. Taaldiskriminatie wordt dit pas, wanneer het éne deel bestendig moet wijken voor het andere. »«Onbeperkte

rose gronon

"jokasta"

Rose Gronon, de schrijfster van de onlangs bij de Boekengilde « De Clauwaert » verschenen roman « Jokasta » begon haar literaire loopbaan in het Frans, met « Le Livre d'Arnd » en « Le petit Cheval blane ». Rose Gronon (pseudoniem voor M. Bellefroid) werd geboren te Antwerpen in 1901, studeerde te Brussel en werd lerares opvoedkunde en Frans. Dank zij Filip de Pillecijn, die haar aanraadde in het Nederlands te gaan schrijven, werd zij, onze Nederlandstalige literatuur ten bate, geen tweede Marie Gevers maar begon in het Nederlands te schrijven, met een steeds stijgend sukses. « Het huis aan de St. Aldegondiskaai » kreeg de literatuurprijs van Hilvarenbeek en ook « De Ramkoning » werd tweemaal bekroond.

De meeste van haar werken zijn in een historisch kader geplaatst zonder daarom zuiverhistorische romans te zijn. Zij weet steeds de specifieke tijdsatmosfeer op te roepen maar daarnaast bouwt zij een verhaal op dat naast een zeer vlotte leesbaarheid en een bijzondere zorg voor het stijlelement. ook streeft naar een psychologische waarachtigheid. Haar figuren zijn psychologisch scherp getekend. Zij doet ze leven, en in haar analise van hun psyche worden hun gedragingen, die het verhaal schragen, voor ons begrijpelijk, ook in hun afwijkingen, ook wanneer het zonderlinge, het abnormale zelfs hen tekent.

Wij kunnen deze — zeer beperkte — algemene vaststelling en kenschetsing van haar œuvre toepasen op haar nieuwe roman « Jokasta ».

In tegenstelling met wat de lezer zou kunnen denken wanneer hij de titel verneemt, gaat het hier niet om een historisch of mitologisch verhaal uit de Griekse oudheid, zoals bijvoorbeeld « De Ramkoning » of « Pentheus ». Het gaat hier niet over Jokasta, moeder en vrouw van Oedipos, koning van Thebe en centrale tragische figuur in het werk van Sophocles. De Jokasta in het boek van Rose Gronon is de tante van de verhalende ik-figuur Louise. Achter deze figuur kunnen wij de schrijfster vermoeden : het verhaal speelt zich af in de jaren voor en tijdens de eerste wereldoorlog. Schrijfster zegt echter hieromtrent : «Het is geen biografie, het zijn geen precieze herinneringen aan de bourgeois-wereld van mijn kindsheid. Zo waren zij

niet, die de draden van mijn leven in hun strenge handen hielden. Zo hadden ze kunnen zijn. Wie weet, onder hun deftige maskers, wie weet? Zo waren ze misschien toch? Maar zo is het begonnen. En zo eindigde het ook. Tussen begin en einde heb ik het verhaal geweven ».

Het verhalende ik-personage in « Jokasta » is het meisje Louise Amalfitani, wier voorouders Amalfitaanse kooplui waren die zich te Brugge vestigden en die later in het Maasland terecht-kwamen. Vandaar uit verspreidde zich de familie, de ooms en tantes van Louise. Zij woont met haar ouders te Antwerpen — en daar woont ook haar ongehuwde tante Stefanie met haar zoon Roland. Louises vader is een zwakkeling: hij reageert deze zwakheid af door thuis de tiran te spelen. Haar moeder doorziet hem, laat hem begaan en grijpt slechts af en toe in, zo haar zelfstandigheid bevestigend.

Langzamerhand wordt het meisje — en ook de lezer — bewust van de demonische macht die van Stefanie uitgaat, van haar tirannieke overheersing over heel de familie, en tenslotte ook van de abnormale verhouding tussen haar en Roland, die na de dood van zijn moeder zelfmoord pleegt.

« Ze kon zelfs niet verdragen dat hij leefde » zegt Louises vader, wanneer hij zich uiteindelijk van haar tirannie bevrijd voelt.

Langzamerhand leren wij via de ik-persoon en via het verhaal van verscheidene ooms, tantes en nichten, hoe de familieverhoudingen in elkaar zitten, wat in het verleden gebeurde en wat nu gebeurt, en langzamerhand zien wij ook hoe de maskers afgerukt worden en heel de onoprechtheid, schijnheiligheid, lafheid dezer kleinburgelijke wereld wordt aangetoond.

Boven deze kleinheid groeien mensen en gebeurtenissen soms, hun eigen maat overtreffend, naar een groter en zuiverder menselijkheid. Wij vinden die in de kinderlijke verliefdheid van het meisje Louise voor Roland; wij vinden die in de figuur van de onderwijzer Paul, die zal sneuvelen. (Is het toeval dat juist hij flamingant is, in deze vooroorlogse kleine wereld der bourgeoisie voor wie het Frans summum van deftigheid en kultuur was?). Boven deze middelmatigheid rijst ook, maar dan in het negatieve, de demonische Jokasta-figuur der tante Stefanie uit; zij die, zoals schrijfster zegt « elk uur van ons leven met bitterheid vulde ».

Rose Gronon heeft in dit boek echter meer gedaan dan alleen maar deze Jokasta met haar zwakkeling van een zoon en haar getiranniseerde omgeving op een levensechte wijze voor ons geroepen. Zij heeft ook een onvergetelijk portret getekend van de kleinburgelijke wereld van voor de eerste wereldoorlog. Een portret waarin wij echter ook, als in een spiegel, de kleinheid en grootheid, macht en onmacht, tiranie en lafheid, liefde en haat, hebzucht en mildheid van elke tijd — zowel vandaag als gisteren — in weerspiegeld zien. Daarom is Rose Gronons « Jokasta » een groot boek.

Rose Gronon « Jokasta » — 241 blz. — Boekengilde « De Clauwaert », Kessel-Lo.

Terug van de paastrek...

• De boerderij Boekenfontein, in het distrikt Rustenburg (Transvaal) die van 1862 tot 1903 toebehoorde aan de president van de Zuidafrikaanse Republiek Paul Kruger werd door de Zuidafrikaanse regering tot nationaal monument verklaard, evenals het « New Somerset Hospital » te Kaapstad, opgericht in 1862, het eerste Zuidafrikaanse ziekenhuis voor de opleiding van geneesheren, waardoor het een belangrijke rol speelde in de geschiedenis van het hospitaalwezen in de Republiek •

Een niet-komformistische reis noemen de promotoren van de reis naar Bazel-Zürich (de vereniging voor het museum van hedendaagse kunst te Gent) hun trip naar deze twee steden. Het gaat immers om een soort pelgrimstocht naar de moderne kunst, die in de musea van Bazel en Zürich met ettelijke representatieve werken is vertegenwoordigd. Bazel is terloops gezegd de enige stad waar de bevolking bij referendum gestemd heeft voor de aankoop van werken van Picasso en die daarom van de grote Pablo een reeks werken ten geschenken ontving! Wie mee wil op deze moderne kunstpelgrimage wende zich tot de vereniging voornoemd, Godshuizenlaan 15 te Gent

• In de Galerie Staminee Herten Aas, Haverwerf 13 te Mechelen stellen kunstschilder Emmanuel Candries en beeldhouwer Jef Jacobs ten toon tot 2 mei. Beiden zijn van de « oude garde » en dus figuratief. Herten Aas kiest trouwens doelbewust deze richting o.a. als reaktie tegen wat de « dwingelandij der moderne kunstmanagers » wordt genoemd. Het moet inderdaad niet steeds het zelfde zijn dat we te zien krijgen. Dagelijks van 19 u. af, zaterdags en zondags van 14 u. af •

De bekende en gewaardeerde Westvlaamse kunstschilder Leo Vandekerckhove stelt zijn werk ten toon in « De Gilde », Oude Burg 19 te Brugge van 10 tot 24 april, dagelijks van 15 tot 18 u. Leo Vandekerckhove is zowel landschap- als portret- en genreschilder : knap vakwerk van een overtuigd Vlaams schilder

• In het museum der Stichting Mevrouw J. Dhondt-Dhaenens te Deurle aan de Leie stelt van 18 april tot 21 mei schilderijen van Fons Roggeman tentoon. Opening heden zaterdag om 18 u. door Antoon De Pesseroey

om 18 u. door Antoon De Pesseroey

Naar aanleiding van haar 25-jarig bestaan richt de uitgeverij DAP Reinaert Uitgaven in samenwerking met het weekblad « Zondagsblad » een novellenprijskamp in, in het Nederlands, met 4000 tot 5000 woorden. De manuskripten moeten vóór 1 mei in drievoud en met dubbele interlijn getijpt aangetekend worden ingestuurd naar DAP Reinaert Uitgaven. Wetstraat 133, 1040 Brussel met kenspreuk, die in een afzonderlijke omslag samen met de naam en het adres van de in-

KORT EN BONDIG

zender moet herhaald worden. De jury zal zeven novellen uitkiezen de in het weekblad voornoemd gepubliceerd worden; daarna wordt een laureaat van de jury en een laureaat van de lezers aangeduid. De zeven uitverkorenen ontvangen elk een geldprijs van 5000 fr., de laureaat van de jury en deze van de lezers bovendien elk 10.000 fr., 20.000 fr. wanneer het om de zelfde auteur zou gaan

• Van woensdag 21 april tot maandag 10 mei wordt in het Museum voor Sierkunst en Industriële Vormgeving, Sint-Pietersabdij te Gent, een tentoonstelling gehouden van Zuidafrikaanse grafische kunst. Dezelfde tentoonstelling zal later overgebracht worden naar het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen waar ze van zaterdag 5 juni tot zondag 4 juli voor het publiek zal

toegankelijk zijn. Twintig Zuidafrikaanse kunstenaars, waaronder vijf Bantoes en twee kleurlingen, nemen deel aan de expositie. De deelnemers aan deze tentoonstelling van Zuidafrikaanse kunst vertegenwoordigen artistieke en kulturele achtergronden van grote verscheidenheid. Sommigen onder hen kunnen beschouwd worden als nieuwelingen op kunstgebied, terwijl anderen vele jaren ervaring bezitten, in Zuid-Afrika en in het buitenland hebben geëxposeerd en daarbij overigens prijzen en opdrachten hebben verworven

• De erfgenamen van Sir Conan Doyle (schepper van de figuur van Sherlock Holmes) hebben laten weten dat de auteursrechten op het werk van hun beroemd familielid te koop zijn. Normaal vervallen deze rechten in 1980, zodat er voor een eventuele « opkoper » van deze rechten nog wat aan te verdienen zal zijn •

Op 54-jarige lee, tijd overleed te Antwerpen kunstschilder Jack Godderis, destijds running mate van Rik Slabbinck en Luc Peire in de « Jeune Peinture Belge » (die ze nadien alle drie verlieten). Jack Godderis, een zeer beminnelijk man, bleef het neo-expressionisme trouw en was vooral als kolorist merkwaardig (in zijn beste stukken, want vaak was hij nogal slordig). Hij schilderde naast landschappen en stillevens vooral veel kinderportretten. Hij werd vorige zaterdag onder grote deelneming begraven

De Vlaamse bestsellerlijst voor maart toont Bomans' « Van Dichtbij gezien » als toppen naast « Herman Coene » van Ernest Claes, « Mijn leven onder Belgen » van Durnez en nu ook « De teleurgang van de Waterhoek » van Stijn Streuvels (wat weeral eens de enorme invloed van de film op het lezend publiek bewijst). Onder de vertaalde werken spannen Robbins (De avonturiers), Segal (Love Story — ook bij het franstalig publiek in België en in Frankrijk de meest gekochte roman) en Solzenitsyn (Kankerpaviljoen) de kroon. Populair wetenschappelijk: A. Coppé (De Europese uitdaging) en T. Heyerdahl (De Ra expeditie), bij de jeugdboeken blijven de « Fabeltjeskrant » en « Wij heren van Zichem » van Balfoort aan de top

sport

europees sukses

De Belgische volleybalspelers hebben de goede indruk, die zij in hun vriendschappelijk tornooi met ploegen als Polen e.a. nalieten, bevestigd. Zij werden in Zweden officieus kampioen van West-Europa. En dat op de eenvoudigste manier. namelijk door alle tegenstre-vers te kloppen. Wij vinden dat een puike prestatie, des te meer omdat de trainer nog maar een paar weken geleden zijn schup afkuiste » en de zaak overliet aan zijn Belgische assistenten. Die daarmee trou-wens nogmaals bewezen hun taak evengoed aan te kunnen als de mensen uit het buiten-land. Wanneer wij het hier altijd maar hebben over Belgische ploeg en spelers, zijn wij zeer breed. De volleybalploeg is namelijk een zuiver Vlaam-se aangelegenheid (en hier zijn het de Waaltjes die dreigen met een afgescheurde bond). Misschien is dit er niet vreemd aan dat gazettekens als « Les Sports » dinsdag slechts een piep-klein plaatsje overhadden voor dit sukses van Europees formaat. Het moesten zo eens de hockeymannen zijn geweest.

vrede op aarde

In de Chinese Volksrepubliek communistisch China, zo u dat verkiest — worden de we reldkampioenschappen tafel tafeltennis georganiseerd, en de Amerikanen hebben zowaar een ploeg afgevaardigd. Men keek wat benieuwd uit naar de manier waarop de rood-gelen de vertegenwoordigers van het verdomde kapitalisme zouden ontvangen. Degenen die ver-wacht hadden dat het zou ge-paard gaan met gejouw en verwijten, zijn eraan geweest voor hun moeite. Waarschijnlijk zijn de Amerikaanse ping-pongers — en de hen begeleidende joernalisten — nog nergens beter ontvangen dan bij die verdom-de communisten. Dat heeft al dadelijk een stel sportjoernalisten in hun pen doen klim-men, om kond te doen dat de sport andermaal, zoniet de vre-de heeft gered, dan toch de be-trekkingen onder de volkeren heeft verbeterd. In al onze uit-bundige vreugde over de goede ontvangst in Peking en omge-ring zouden wij tech nieter ving, zouden wij toch niet zo rap zijn met politieke gevolg-trekkingen. Er zijn serieuzere dingen dan pingpongballetjes.

Weil Adolf (W-Duitsland) haalde als eerste de eindstreep te Marche.

niet zo slecht

Toen de beroepsrenners officieel werknemer werden — en er voor hen dus sociale lasten moesten betaald worden — heb-ben verschillende sportgazetten zich daarover zowat vrolijk gemaakt, en met handen en voeten aangetoond dat dit weer een stomme beslissing was, een politieke onnozelheid, een aanslag op de sport, in één woord, nonsens. Uit piep-kleine berichtjes, links en rechts uit de kranten opgevist, blijkt het opter nog niet ze elekter echter nog niet zó slecht te zijn. Verschillende jonge weduwen van verongelukte renners schijnen nu tenminste enig inkomen te hebben, en in onze o zo welvarende welvaartsstaat is dat maar ook heel normaal. Ieder zijn mening natuurlijk, maar naar onze bescheiden me-ning doet vadertje Staat er goed aan een oogje in het zeil te houden, waar het de sociale kwesties van de sportlui be-treft. Men moet erkennen dat de federaties in het verleden nogal eens vergaten dat wedu-wen en wezen niet kunnen le-ven van de « gloriol » — zo rap vergeten trouwens — alleen.

voortmaken maar

Het gerecht heeft nog geen uitspraak gedaan in het geval Carteus. Men herinnert zich dat de Brugse voetballer begin november betrapt werd op doping, of beter gezegd, dat in zijn urine sporen van stimulantia werden gevonden. De zaak is echter tame-lijk ingewikkeld, omdat in het tweede urinestaal, bij de tegen-ekspertiese, geen sporen van doping werden gevonden. Dit tweede staal blijkt echter niet op de voorgeschreven manier bewaard te zijn. Vandaar wellicht de aarzelingen en verdagingen bij het ge-recht. Men moest er o.i. toch maar eens kom-af mee maken. Car-ters is niet elleen vertheller. Hij gefort ook veen zeen zelfstendig teus is niet alleen voetballer. Hij oefent ook nog een zelfstandig beroep uit, en al dat juridisch gepraat rond zijn naam zal zijn zaken niet ten goede komen, vrezen wij. Al dient hier evenwel dadelijk aan toegevoegd dat dit voor een doodgewone burger net hetzelfde is, en dat men ook die brave man dikwijls maandenlang in het onzekere laat over het lot dat hem te wachten staat.

stoute jongen

Meester Smeets, de big boss van Sint-Truiden, is heel stout ge-weest. Tijdens een perskonferentie heeft hij héél onheuse woordjes gezegd aan het adres van het sportkomitee van de Belgische Voetbalbond, omdat dit doorluchtige komitee één van zijn spelers, Hentschel, voor een heel jaar geschorst heeft. De heer Hentschel had namelijk een arbiter « omvergelopen ». Wij willen ons niet uitspreken over de gegrondheid van deze zware straf — laten wij hoogstens vaststellen dat bij de grote klubs ofwel geen arbiters omver gelopen worden, ofwel de straffen iets lichter uitvallen —, maar wij zijn het niet eens met de manier waarop het sportkomitee gereageerd heeft op de uitval van meester Smeets. Het heeft namelijk klacht ingediend tegen hem. De moeilijkheid schijnt nu te zijn dat de bond eigenlijk geen instantie heeft die hier oordeel kan vellen, eventueel het beroep onderzoeken. Als u het ons vraagt : een kluif voor advokaat Smeets.

geschorst

Het bescheiden S.V. Zottegem is doorgedrongen tot de halve finales van de Belgische voetbalbeker. Eens zover werd het gewipt door Sint-Truiden. Deze wedstrijd leidde tot ernstige moeilijkheden in de Zottegemse rangen. De spelers konden 12.000 frank verdienen indien ze Sint-Truiden klopten. Verloren ze de match, dan zou de premie maar 2.000 fr bedragen. Juist voor de wedstrijd weigerden de spelers het veld te betreden, indien deze premie niet werd opgevoerd tot 6.000 fr. Met de rug tegen de muur gezet, kon het bestuur niet anders dan te wedstrijd werden alle spelers opmiddellijk geschorst. De velde wedstrijd werden alle spelers opmiddellijk geschorst. de wedstrijd werden alle spelers onmiddellijk geschorst. De volgende wedstrijd heeft Zottegem (goed) met zijn juniors gespeeld. Als het inderdaad zó is dat de spelers van het eerste elftal tot het laatste ogenblik gewacht hebben om hun beslissing kenbaar te maken — afgezien van de vraag of hun verzoek gerechtigd was, want dat is een andere kwestie —, geven wij het bestuur honderd percent gelijk. Wij vinden zo'n soort chantage géén manier van doen. En verder hopen wij dat alles rap in orde komt.

scherp gezien

Met het nieuwe statuut van de Belgische (voetbal)speler en het daaraan gekoppelde beroepsspel raakt men maar niet van de grond. Bedreigd door het wetsvoorstel Declerck heeft de bond wel rap rap een nieuw statuut in elkaar geflanst, waarover wij het hier al meermaals gehad hebben, en dat in feite neerkomt op een goede protektie van de grote klubs, en een moordpoging op de kleine klubs. Het blijkt meer en meer dat de vlieger zo niet zal kunnen opgaan. De klubs van derde afdeling hebben nu een ander voorstel gedaan, waar wij wel wat voor voelen. Beroeps-speler, zeggen zij, is de speler die 240.000 frank per jaar verdient, en ieder speler die beroepsspeler kan worden mag vrij overgaan van liefhebber naar prof. De mannen van derde afdeling zijn nog geen kleine truters. Als de grote klubs al hun spelers 20.000 knotsen per maand moeten betalen — niet in de gazet maar op de bank — zullen zij rap al genoeg spelers in hun kern hebben, en rap ophouden met nog weglokken van de spelers uit de kleine klubs, met een indrukwekkend en nauwelijks betaald profkontrakt. Scherp gezien dus in derde. Maar het voorstel maakt geen

boze willem

Willem van Wijnendaele, en andere kollega's beklagen er zich over dat zij, sportjoernalis-ten van de geschreven pers, bij de wielerwedstrijden lang niet de faciliteiten krijgen die zij nodig hebben om naar behoren hun werk te kunnen doen, en waarop zij trouwens recht hebben. Onmogelijk met de wagen nog de renners te benaderen hoewel de persmensen door-gaans heel wat voorzichtiger zijn dan het « personeel » van het cirkus, zoals de sportdirek-teurs, — onmogelijk aan de aankomst nog een woordje te wisselen met de renners die moeten dadelijk met hun buik vol reklame voor de tvcamera gesleept worden -, in één woord : een mizerie op ta-fel op alle lijnen. Hier en daar beginnen wij zelfs al te lezen dat in die omstandigheden, de kranten de koersen wel eens wat de koersen wer eens zouden kunnen laten vallen. Wat de wielrennerij niet ten goede zou komen. Dat zou het inderdaad niet, denken wij, maar dat het de eerste jaren zover zou komen, daar geloven wij geen « sjiek » van.

Eddy-tout-court moet als Belg de ronde van België zéker winnen.

er was altijd sport (5)

negentiende eeuw: de supporter

Twee verschijnselen lij-ken ons in de negentiende eeuw van belang voor de ontwikkeling van de sport. Het ene is een ekonomisch verschijnsel, de indestriali-satie namelijk, het andere een kultureel verschijnsel: het classicisme.

In de pegentiende eeuw staan wij neg ultiid met onre sport even ver als twee drie eeuwen vroeger : volksvermaak zonder enige inzet.

zonder enige organizatie, zonder enige kompetitie, en edukatief middel, vooral voor wat betreft de militaire opleiding. Terloops kan opgemerkt worden dat, wat het aspekt vermaak betreft, verschillende spelen zowat ekskluzief door de rijken werden beoefend. Dit was o.m. typisch in Engeland.

Komt dan de industrialisatie, en met de industrialisatie de « werkman », en met de industriearbeider zijn sociale miserie en zijn sociale verzuchtingen.

Ver van de fabrieksproletariërs — en iets vóór hen trouwens ook - was de classicistische geestesstroming op zoek gegaan naar de oude kultuur van Grieken en Romeinen. Heel het classicisme wordt één verheerlijking en nabootsing van de antieken. IJverig werd gegraven naar zoveel mogelijk sporen van die verdwenen beschaving. Op het einde van de 19de eeuw wordt het oude Olympia, de Griekse sport-hoofd-stad, blootgelegd. Zoals voor alles wat de Griekse kultuur eigen was, groeide in Europa onweerstaanbaar de beeen gezond lichaam ».

Deze twee elementen, de industrialisatie en de hernieuwde belangstelling voor de oude sportopvatting, heb-ben, denken wij, de direkte basis gelegd van wat wij nu nog op sportgebied kennen.

De arbeider, met zijn totaal gebrek aan intellektuele belangstelling — hij zat vaak van als hij zes jaar was in mijn of fabriek —, richtte zijn belangstelling vanzelfsprekend op dingen die hij begreep, die hij waardeerde, op waarden die hem aanspraken, die hij meten kon. Hij vond die in de sportprestaties, gebaseerd op fysieke kracht, uithoudingsvermogen, snelheid.

Er waren meer faktoren die hem naar de sport brachten. Hoe gering de vrije tijd aanvankelijk ook was, van zodra hij er was bestond de kwestie vrijetijdsbesteding, buiten de stank van de fabriek, buiten de krotten, in de zon en in open lucht, dingen die de arbeider met zijn werkdagen van veertien uur en meer, heel de week niet

langstelling voor het antie-ke « een gezonde geest in ook alweer dat die vrije massa, maar dat zij mensen tijdsbesteding zal gezocht worden in het stellen van daden of het bijwonen van daden die voor de analfabeet iets betekenden : prestaties op het vlak van het fisieke kunnen, de sport.

De sport was daarenboven, naar onze bescheiden mening zelfs vooral, een middel waardoor de arbeider probeerde of kon ontsnappen aan de miserabiliteit van zijn bestaan, een middel waardoor hij zijn onbenulligheid, zijn sociale minder-waardigheid, kon doorbreken. Het stellen van sportdaden was tenslotte een afreageren, met de middelen waarover men beschikte, de lichaamskracht, van het sociaal minderwaardigheids-kompleks. Het bewonderen van de sportkampioen, uit eigen rangen opgestaan, en boven de eigen rangen verheven, was voor de pas geboren supporter dromen van beter, schoner en belangrijker leven.

Steeds meer jongeren gingen tonen dat zij niet alleen naamloze werkbeesten wa-

waren, met persoonlijkheid, en in staat tot grote — op fi-siek gebied — daden. Nog was dat sport beoefenen geen beroep. Het ging niet om geld. Het ging om zelf-bevestiging, om het door-breken van de ketens die hen honden aan het proleta. hen bonden aan het proletariaat.

Steeds meer mensen gingen in die sporthelden de simbolen zien van hun eigen ontvoogding, en wanneer zij in hun handen kletsten voor hun kampioen, vertolkten zij in feite hun verlangen naar en hun geloof in een betere toekomst. Ook in de sport zette de arme arbeider zijn voet op de eerste sport van de ladder die moest voeren

naar sociale promotie. Uit intellektuele belangstelling voor de antieke kul-tuur, gerugsteund door de belangstelling van de grote massa voor de sport, kan baron Coubertin op het einde van de 19de eeuw van wal steken met zijn olimpische spelen. De massa is present,

het spektakel kan beginnen. (vervolgt)

Aanbevolen Huizen

PAPYRUS

Boek- en Papierhandel Zaakvoerder : Fons Labeau de Ribaucourtstraat 7 (nabij het Sint-Jansplein) Sint-Jans-Molenbeek - Brussel 8 Telefoon: (02) 28.87.09 (II-XII-71)

Bezoek GASTHOF LINDENHOVE

Koud en warm buffet Lauwereys - De Bruyn Gezellige vlaamse sfeer. wekelijkse rustdag : woensdag Bellestraat 49 - Hekelgem Tel. 053/687.40

(II-VI-71)

(I-XII-71)

H. PELEMAN_MARCKX Van den Nestlei 16, Antwerpen Tel. 39.19.27 TV - RADIO - ALLE ELEKTRI-SCHE TOESTELLEN - HERSTEL-LINGEN AAN HUIS TV PELMAR 61 scherm

13.500 fr. l.p.v. 18.950 fr. Andere merken grootste korting lan. '71 AL AL KEUKENS GLASAL

Fabrieken te Ramsdonck tel. 015/714.47 Vochtbestand Vuurvast Matige prijs Voor West-Vlaanderen DE MEYER Walter Bruggestraat 136, Zwevezele tel. 051/612.84

« PIET POT »

Antwerpen's gezelligste Bierkelder Grote Pieter Potstraat 4 (bij Suikerrui) Open vanaf 8 uur 's avonds Maandag en dinsdag gesloten (I-XII-71)

> Bezoek « Gasthof DE VEERMAN »

Kaal 26, St. Amands a.d. Schelde Tel. 052/332.75 Mosselen Paling **Jitbater** Jan Brugmans

Espresso koffiemachines LA SAN MARCO verkoop en technische dienst Quellinstraat 40, Antwerpen Tel. 03/32.92.72 Bezoek onze exkluzieve COFFEESHOP en proef uw koffie

« op z'n best » !

Te Steenokkerzeel bezoekt elke Vlaming het HEELNEDERLANDSE PRAATKAFEE DE APPEL

Fuérisonpl. 6 - rechtover kerk op een paar 100 m. van « Vlaams Konferentie-oord de Ham » Uitbater Walter DOCKX Tel. 59.75.86

CORTHALS

Kattestraat 20 - Aalst Tel. 053/244.80 Bekendste koffiehuis uit DENDERSTREEK

Blijft gij doof, Vlaming?

We vroegen:
BOYCOT FRANSKILJONS !
STEUN VLAAMSE FIRMA'S 1 kg. nettopr. 164 fr. th. best. of 2 kg —10% 295 fr. spoorw. of 5 kg —20% 656 fr. terugb. Topkoffie - topvoordelig Ook van 150 fr. min % 1 of 2 kg. kan toch ieder bestellen !

KOFFIE HAWAII Groot-Bijgaarden T. 02/52.60.55

Industriële warmeluchtgeneratoren rechtstreekse levering, alsook levering door bemiddelling van uw installateur. Residentiële warmeluchtgeneratoren uitsluitend levering langs installateur om.

N.V. LEPLAE R. Industriepark - 9990 Maldegem Tel. 050/715.29

Hotel - Restaurant CAFE BREUGHEL Volpens. 210-230 F - 31 kam. de Smet de Naeyerlaan 141 T. 050/416.37 - 8370 Blankenb. Uitbater : Tersi Julien

LUSTRERIE D'HAENENS Predikherenstr. 24 - 8000 Brugge Tel. 050/30.707 (3 lijnen)

E.S. ZWEMBADEN TUINEN DEMEYERE Vijfwegenstraat 13 - Izegem Tel. 051/316.23 Kost minder dan U denkt ! 4.000 tevreden klanten in West-Europa. Referenties in het ganse land.

MODERNE WOONKULTUUR EURO-DOMI

gordijnstoffen Ploeg, Gardisette tapijten Desso - geschenken. Kruidtuinlaan 6 - Brussel tussen A. Max en E. Jacqmainl. Tel. 18.17.17

> **ELECTRA-BREE** P.V.B.A. Boneputstraat 28 - Bree Tel. 011/65.188 en 66.477

> MIELE . AEG - LINDE GROEP BLANCKAERT Internationaal Adviesbureau

Herentalsebaan 624

2100 DEURNE

Verlichtingsgroothandel
MARC DE VRIESE

(het betere genre) ASSEBROEK - BRUGGE 200 m. buiten de Kathelijnep. Grote baan Brugge-Kortrijk 40 m. toonvensters - meer dan 1.000 verschillende verlichtingselementen - Open van 8u30 tot 20 uur.

Bedden- en Matrassenbedrijf « RUSTWEL »

A. Versweyveld - Trollin Herentalseb. 122 - 2100 Deurne Tel. 21.32.52 Epeda - Beka - Simmons Dodo - Pirelli Kindermeubelen «TIENER-STUDIO» - T. 21.59.58 Herentalsebaan 351-353 2100 DEURNE

Voor een zwembad, voor een goede grasmaaier, Firma N.V. LODE DE COCK Machelse steenweg 1-5 - Hove Tel. 55.47.64 - Open zaterd. 6u.

BTW! Voor doorschrijfsistemen, boekhoud- en faktureermachines één vlaams organizatiebedrijf: Etn MERCURE

K. Albertplein 12 (Station) 9160 Hamme - Tel. 052/481.00 p.v.b.a. FRIGAHM André Hermanslaan 23

2100 DEURNE Tel. 03/24.00.90 Groot-keuken materiaal - wassalons - autowasinrichtingen, diepvries...

Bijverdiensten: THUISWERK

o.a. vouwen, plakken, schrijven, sorteren, enz. Werk wordt ook zelf door ons geleverd ! Inlichtingen: Firma METALON, Postbus 511, 's Hertogenbosch. V. R. Van Kessellaan 71.

IN 'T BOERKE

Hoogstraat 41 - Antwerpen Vakkleding naar maat s 1912 Tel. 03/32.08.12 Sinds 1912

> Bij een bezoek aan Overmere-Donk « DE CARLTON » bij Rik De Meester een aangename Vlaamse ontspanning!

HOTEL - RESTAURANT Rotisserie - Wijnbar - Taveerne DE KALVAAR p.v.b.a. Steenweg op Oudenaarde 45 9499 VOORDE (Ninove) gesloten van 16 tot 31 aug. 1971

> Voordelige maatkleding Onberispelijke snit ROB VAN DYCK Meester-kleermaker

voor Dames en Heren Jul Moretuslei 348 - Wilrijk Tel. 27.2.44 - Op verzoek komł Rob met stalen aan huis.

Groepen maatschappijen allerhande!!! Speciaal voor U bedacht

IEDER DORTMUNDER THIER BRAU HOF

kan U op ieder ogenblik van de dag van het jaar middag- en avondmalen aanbieden.

INTERESSANT

Avondmaal op vrijdag, zaterdag of zondagavond, in een gezellige sfeer. Nadien krijgt U gratis gedurende 5 uur,

een der beste Oberbayern-orkesten Middag- en avondmaal in groep : gezellig, fijn, goed en goedkoop. De grote specialiteiten zijn : Ochsenschwanzsuppe - Hongaarse goe-lasj - Eisbein mit Sauerkraut - Kip aan het spit - Krachtvleesschotel

beter dan in Duitsland. LEUVEN: Tervuursevest 60. Tel. 016/286.72 - 1.500 plaatsen.
ANTWERPEN: Groenpl. 33. T. 03/31.20.37 - mooiste zaal van de stad.
LEUVEN (Bierkelder): Oude Markt 11. Tel. 016/268.69 - mooiste kelder van Europa.

BRUSSEL: Nieuwbrugstraat 28. Tel. 02/18.74.89 - mooiste van Brussel AALST (Klaroen): Autoweg. Tel. 053/228.53 - 1.000 plaatsen. HULSTE (Kortrijk): Brugsesteenw. 1. Tel. 056/715.36 - 2.400 plaatsen KONTICH: Mechelsesteenweg - 2.400 plaatsen. - Tel. 03/53.09.32 TORHOUT: Stwg Torhout-Lichtervelde - 2.000 pl. - Tel. 051/72.822 DRONGEN: Autoweg Brussel-Oostende - Tel. 09/26.74.32

KURT EDELHAGEN

DUITS RADIO EN TV TOPORKEST KOMT OP 1 MEI IN DORTMUNDER THIERBRAUHOF TE KONTICH — Tel. (03)53.09.32
EN OP 2 MEI IN
DORTMUNDER THIERBRAUHOF

TE HULSTE (KORTRIJK) — Tel. (056)715.36

Plaatsreservatie in alle THIERBRAU-HOVEN alle zaterdagen en zondagen - De beste orkesten in de DORTMUNDER THIERBRAUHOVEN.

BINNENKORT DE ORKESTEN:

TONI WITT - WERNER MUELLER - HERWIN LEHN

39140 A

WALTER ROLAND

Gediplomeerd opticien, erkend door alle ziekenfondsen **KERKSTRAAT 58 - ANTWERPEN** (Let op het huisnummer !) Telefoon 35.86.62

ALLE GLAZEN ALLE MONTUREN Voor lezers van dit blad : 10% korting

VLAAMSE ZIEKENKAS

1951 - 1971 20 JAAR DIENSTBETOON Ziekteverzekering voor

> ARBEIDERS BEDIENDEN ZELFSTANDIGEN

Dagvergoeding

ZELFSTANDIGEN LOONTREKKENDEN

Vraag nog heden inlichtingen bij uw plaatselijke afgevaardigde. Geen moeilijkheden bij overschakeling van een ander ziekenfonds. Bestendige sekretariaten:

Kipdorp, 40 - 2000 Antwerpen - Tel. 03/32.73.05 (2 1.) Brabant : E. Jacqmainlaan 124 - 1000 Brussel Tel. 02/19.08.64

Limburg: Zuivelstraat 9 - Hasselt - Tel. 011/220.57 V.Z. = SYMBOOL van VERTROUWEN + ZEKERHEID + DIENSTBETOON

matthieu's beddenbedri biedt voor elk probleem een wooninrichting onze studiedienst lost uw woonprobleem gratis op Turnhoutsebaan 102 Borgerhout 35.17.83 84-86 Diepestraat 31.01.18 39-41 Begijnestraat 33.47.24 60 Galifortlei Deurne 36,25.22

UNITAS n.v. Kortrijkse Steenweg 304 9000 GENT - Tel. 09/22.88.33 van 9 tot 18 u. ('s zat. geslot.) Agenten en makelaars

neem kontakt met ons!

HOUTWORM?

Behandeling van dakwerken tegen alle houtinsekten, TWINTIG JAAR WAARBORG Dokumentatie op aanvraag. Gratis en vrijblijvend bestek in gans Benelux. P.V.B.A. INDUSTRADE Vanderzijpestraat 12 Wemmel 1810 - T. 02/79.20.00

Pension -Restaurant

«WERE-DI» P. de Smet de Nayerstraat 19

MIDDELKERKE

IDEAAL VOOR UW VAKANTIE

Mat. prijzen - aangename sfeer Nette bediening Alle inlichtingen: 059/31.188

KOELKAMERS BOVERI WINKELINRICHTINGEN DIEPVRIEZERS

ETN JEURISSEN PVBA De Winterstraat 24 Borgerhout/Antwerpen Tel.: (03) 36.11.35-36.59.31

O.O. VOOR SUPERMARKTEN, INDUSTRIE EN VOEDINGSNIJVERHEID

spiegel

In een politiek stille week als de Paasweek is de oogst in de bladen niet zo groot. Het was de gelegenheid om enkele fundamentele dingen over het volksnationalisme over te brengen. Over het muurtje kijken naar de problemen van andere volkeren kan daar ook wat bij leren. De Bormsherdenking bracht ook de pennen in beweging, met aanleunend een moedig artikel van de jongelui van Jong-Davidsfonds.

de standaard

Manu Ruys verhaalde in gro-trekken het leven van te trekken het leven van Borms, beklemtoont wat te sterk dat de wonden geheeld zijn, maar brengt de hulde aan Borms die deze meer dan ver-

terechtstelling Borms is vandaag een datum in een kroniek. Zij herinnert eraan hoe groot de haat was van de anti-Vlaamse samen-zwering die na de bevrijding de staat terrorizeerde en het gerecht zo kompromitteerde. In alle westerse landen werden vooral de leiders van de kolla-boratie terechtgesteld; in Bel-gië trof men bij voorkeur de kleine mensen. Onder de topfiguren moest alleen Borms met zijn leven boeten : in hem wil-de men niet de kollaborateur,

maar het symbool raken.

» Wij staan nu een kwarteeuw verder. Het Vlaanderen
waarvoor Borms stierf, is niet meer. De Vlaamse gemeenschap groeit naar de autonomie, waarvoor generaties van fla-minganten hun geluk en hun loopbaan opofferden. De jeugd van vandaag hoeft niet meer te vechten tegen grof onrecht; zij beschouwt als vanzelfsprekend verworven, wat gisteren nog onbereikbaar was. De tragedie is voorbij. Men kan alleen be-treuren dat over het verleden nog niet de balsem van de am-nestie neerstreek. Want de wonden zijn wel gesloten, maar de littekens trillen soms na.

» Het minste dat wij op deze verjaardag kunnen doen, is een lang ogenblik terugdenken, met eerbied en erbarmen, aan al ondanks hun politieke zwakheid en onvolwassenheid — steeds blijk gaven van een grote liefde voor hun volk. In die groep bekleedt dr August Borms een schone plaats.»

jongerenkrant

Is het blad van Jong-Davidsfonds. Rond die andere schanddaad, de terechtstelling van Irma Laplasse, zijn deze jonge-ren niet mals over de procedu-1 1945 werden

« Veel te vlug, die indruk heb ik, wordt er heengegaan over het feit dat mevr. Laplasse doodgeschoten werd. (Formeel lijkt het alweer in orde : dood-straf uitgesproken, doodstraf uitgevoerd.) De diskussiepartners lijken zo in beslag geno-men door de schuldvraag, dat ze het immorele van de straf niet eens meer aanklagen. Je schiet geen vrouw dood bij overheidsbeslissing.

» (Juister uitgedrukt : je kan het natuurlijk wel doen, maar dan zonder je land beschaafd te noemen, en die pretentie heeft de overheid hier toeval-lig wel.) Het naakte feit dat mevr. Laplasse net voor de exe-

ONZE SCHOOL ?

kutie ineenzakte en dat de ko-gels niet de hartstreek troffen, maar in de schedel insloegen is niet van essentieel belang. Het is een detail dat de exekutie weliswaar niet nóg barbaarser maakt; wel een detail dat het gebeuren naar het emotionele vlak trekt... Nog in verband met deze immorele metode van bestraffing moet gewezen op de hypokrisie van de overheid: dezelfde man die nu om genade smeekte voor de beklaagden van Burgos, liet indertijd veel meer doodstraffen uitvoeren, dan Garcia Rubell zinnens was. De veroordeelde Basken ververdienden betere steun.

» Wie een doodvonnis spreekt en weet dat het kan uitgevoerd worden, is een moordenaar. Wie het uitvoert is een gehuurde doder. Deze be-denking o.m. heb ik totnogtoe gemist in het debat rond Irma

» Ook deze trouwens : schuldvraag momenteel willen oplossen is een oordeel over het hele gebeuren de verkeerde kant opsturen. Immers : het kan interessant zijn, te weten of mevr. Laplasse de feiten waarvoor ze terechtstond ook werkelijk begaan heeft, maar deze wetenschap komt voor iedereen te laat. Ik bedoel nl.: een eventuele schuld van de betichte moest in '45 bewezen worden, niet nu.

» Laten we even de veronderstelling maken dat vandaag de dag wordt uitgemaakt : Irma Laplasse heeft de feiten ge-pleegd die haar ten laste werden gelegd. Zelfs in dat geval wordt een grove onrechtvaardigheid aangetoond : die zekerheid moest toen bestaan heb-ben. De twijfel van toen had in het «voordeel» van de be-tichte moeten uitvallen...»

Voor dames en heren. Verdien gemakkelijk 5.000 F p/maand door OPINIEPEILING.

Schrijf heden nog voor inlichtingen aan bureel blad onder nr R 57

gazet van antwerpen

Biafra, Pakistan, Bengalen zoveel voorbeelden dat men niet straffeloos het volkenbeginsel overtreden mag bij het vormen van staten. Tegen Vla-mingen die reeds 140 jaar strij-den om_de kwalijke gevolgen van de Belgische fout van 1830 weg te werken moet dit wel niet gezegd.

«Toegegeven, er zijn gebie-den waar verschillende taalen kultuurgemeenschappen in vrede naast elkaar leven, als bijvoorbeeld Zwitserland. Men heeft echter veeleer de indruk dat zij de uitzonderingen zijn die de regel bevestigen. Deze regel bepaalt, dat over het al-gemeen etnische krachten, waarmee onvoldoende rekening wordt gehouden, een neiging vertonen om uit de band springen en elkaar te zoeken, desnoods over de bestaan-de grenzen heen. Typisch voor-beeld hiervan is eens te meer Oost-Pakistan, waar de Bengaook aan de Indische kant van de grens thans bereid zijn hun vroegere godsdienstgeschillen, waarvoor na de dekolonizatie door de Britten heel wat bloed gevloeid is, te vergeten en zich meer Bengalees dan Hindoe gaan voelen.

» Men kan natuurlijk moeilijk vragen, dat de wereldkaart zou hertekend worden volgens strikt etnische grenzen. Toch zouden huidige en toekomstige leiders in spanningsgebieden er goed aan doen rekening te houden met deze etnisch-nationalistische faktor van aantrek-kingskracht. De anders niet zo zachtzinnige Irakezen hebben met de Koerden bewezen dat dit mogelijk is. »

ERASMUS NATUURLIJK !

Pluralistisch, volksnationaal onderwijs! Talen - boekhouding - steno - daktylo - sekretariaat journalistiek - etalage - verkoop - hostessen - mannequins

wegkode - rijlessen (door de Staat erkend) Lange Ridderstraat 36 - 2800 MECHELEN Bondgenotenlaan 84 - 3000 LEUVEN Priester Daensplein 2 - 9300 AALST Tel. (015) 173.68 (016) 224.85 (053) 284.55 Gulden Vlieslaan 26 - 8000 BRUGGE Thonissenlaan 23 - 3500 HASSELT Tel. (050) 372.75 Tel. (011) 237.12 Sint Jorisstraat 33 - 8500 KORTRIJK Tel. (056) 159.18

ons erfdeel

Hoe dit volksnationalisme fundamenteel anders is dan het imperialisme van de grote sta-ten schildert Andre Demedts uitvoerig in het degelijke « Ons Erfdeel x

«Opdat de Vlaamse Bewe-ging haar taak zou kunnen ver-vullen, moet zij meer en meer geïnstitutionalizeerd worden, d.w.z. beschikken over eigen beleid in eigen hand. Dat kan zonder in België iets anders om te vormen dan een centralizerende staatsorganizatie die uiteraard, door haar oorsprong, traditie en eigen finaliteit anti-Vlaams gefunktioneerd heeft. Waar ligt het kwaad, indien de meerderheid van de Vlaamse bevolking daarvoor is? Wie zou er onrecht lijden indien de Basen Catalanen, Bretoenen en Welshmen hun eigen zaken zouden regelen? Is het geen gezonde opvatting dat het grote niet hoeft bezwaard te wor-den met wat het kleine beter kan verrichten? Wil men een Europa waarin de bestaande nationalistische staten het voor het zeggen hebben, of een Europa dat een federatie is van volkeren, die hoe dan ook over de organen zullen moeten beschikken om die samenwerking mogelijk te maken? » Welk nationalisme is er ge-vaarlijker, dat van Rusland en

de Verenigde Staten, China en Frankrijk, om slechts die namen te noemen, dan het natio-nalisme van de Litauwers, Pro-vençalen en Vlamingen? Geen beter middel om imperialisme, die vorm van agressief nationalisme die ons allen tegenstaat te voorkomen, dan de rechten der kleine volkeren te erkennen zoals men het met de rechten van de kleine mensen heeft gedaan. Het nationalisme waaraan wij denken is in wezen tegen benadeling van andere volkeren gekant, maar het verlangt ook voor eigen volk wat het anderen gunt. »

panorama

Niet alleen tegenstellingen tussen volkeren bestaan er, maar er is ook de zogenaamde schok der generaties. Dit week-blad heeft een reeks waarin vaders en zoons gekonfronteerd worden. Deze week was het de beurt aan vader Juul Babylon en zijn ons meer bekende zoon Mik. Het blijkt dat reeds van bij de beruchte doodzonde-ver-kiezingen van 1958 de Babylons het overheersend klerikaal klimaat in het stadje Roeselare dierven aanvechten, hoewel vader Juul een gekende «kalote» was om het in het Westvlaams

te zeggen. «Tvp: Toen u voor het eérst Volksunie-afwijkingen vertoon-

Volksume-ajwijkingen vertoon-de, heeft uw vader daar dan kritiek op geleverd? » Mik Babylon: Neen. In 1963 heb ik voor het eerst op een Volksunie-meeting gesproken, in Wakken. Na een IJzerbede-vaart. Hij kwam dat achteraf te weeten via hennissen en hij te weten via kennissen en hij vroeg me hoe dat feitelijk zat. Toen heb ik hem gezegd dat ik lid was van de Volksunie. Daarvoor was ik reeds aktief geweest tijdens het Rodenbachjaar en tijdens de taalgrensaktie. In tegenstelling met de

GEMEENTE BORGERHOUT.

VORMING VAN EEN WERVINGSRESERVE VOOR BIJZONDER AGENT, POLITIEAGENT **EN KLERK**

De aanvragen, vergezeld van de nodige bewijsstukken moeten ten laatste op 10 mei 1971, per aangetekend schrijven, toekomen bij het College van Burgemeester en Schepenen. Voor nadere inlichtingen ge lieve men zich te wenden tot het Secretariaat, Moorkens-plein, 19 te Borgerhout, de eerste vijf dagen van de week tussen 9.30 en 12.30 uur

of tussen 14 en 17 uur).

(Tel. 36.99.00).

« officiëlen » in Roeselare, die meer aan de «voorzichtige» kant bleven. Mijn broers en ik werden door hen als een soort extremisten beschouwd. Omdat wij verder gingen dan volgens hen «oirbaar» was. Mijn lid-maatschap van de Volksunie lag dus wel een beetje in de lijn. Daar komt die brief van monseigneur De Smedt dan nog bij, in 1958. Zelf studeerde ik toen in Leuven. Maar mijn hele familie: broers, zusters, schoonbroers en schoonzusters, tekenden toen de fameuze peti-tie voor de Volksunie. Om te protesteren tegen de bewering dat stemmen voor de Volksunie een « doodzonde » zou zijn. Die naamlijst werd op het vredegerecht gekopiëerd door de CVP en zo kwam dat ter ore van mijn vader. Hij werd daarvoor «ter verantwoording» ge-roepen bij de deken. Sinds 1958 wist hij dus dat wij een meer radikale wisting vitringer radikale richting uitgingen. Een echte verrassing is het voor hem niet geweest ».

le soir

Paul Van den Boeynants de gevaarlijke zeemstrijker tegen-over sul-Vlamingen kan niet verzwijgen wat bij hem de kern is van de ganse grond-wetsherziening : de willekeur van de huisvader.

«Het nieuwe ontwerp van kaderwet dat de regering gaat neerleggen voor het einde van de maand moet aanvaard worden voor de grote vakantie. We mogen niet meer dezelfde avonturen beleven als voorheen. Een processie van Echternach was voldoende.

» De regering zal dus telkens

de vertrouwenskwestie moeten stellen om de beloften waar te maken die ze op zich genomen heeft. En vooral het herstel van de liberté van de huisvader op 1 september voor de bewoners van de Brusselse agglomeratie. De liberté van de huisvader werd verzekerd niet alleen door de regering maar ook door de meerderheid van de Ka-

het vrije waasland

«Wij worden stinkend rijk» betoogden jongelui tegen de luchtvervuiling van de con-sumptiemaatschappij. In het Waasland worden de aardbeikwekers stinkend arm. Wie is verantwoordelijk bij deze ver-pesting van ons leefmidden? Aan het resultaat op de aarbeiplanten te zien mogen we ons afvragen hoe de longen van het mens-dier in zulke streken er gaan uitzien.

« Op zondag 4 april sloeg de giftstroom andermaal toe te Beveren, Melsele, Zwijndrecht en Kruibeke en verwekte dezelfde verschijnselen als bij de eerste aanval. De variëteit Gorella stond met opgekrulde bladeren. De bladeren van de variëteit Glasa hingen als gebroken vleugels naast de stengel. De bladranden en -toppen van Sen-ga Gingana waren donker uitgeslagen. Het is waarschijnlijk dat bij eventueel hogere temperaturen zich verbranding zal voordoen. In een tuindersbe-drijf vielen bloemetjes van de tomaten, nog voor ze openbloei-

walter luyten

GEMEENTEBESTUUR EKEREN GEMEENTELIJKE MUZIEKSCHOOL

Aan de gemeentelijke muziekschool van Ekeren zijn volgende betrekkingen in vast dienstverband te bege-

- Directeur inrichting 2de categorie ;
- Leerkrachten voor viool, notenleer en samen-

Voorwaarden : Belg zijn

van goed zedelijk gedrag zijn voor directeur : vermelding of prijs behaald hebben in de wed-

strijd « Prijs van Rome » ofwel, le prijs fuga of le prijs contrapunt van een koninklijk conservatorium

ofwel diploma laureaat Lemmensinstituut bovendien : slagen in een bekwaamheidsproef voor leraar : een eerste prijs behaald hebben aan een koninklijk conservatorium in de discipline waarvoor gepostuleerd wordt (voor samenspel : een eerste prijs

kamermuziek) bovendien: slagen in een bekwaamheidsproef.

★ Overeenkomstig art. 5 van het K.B. van 26.1.1968 kan vrijstel-ling van diploma en/of van de bekwaamheidsproef worden aangevraagd.

Zijn o.m. van de bekwaamheidsproef vrijgesteld zij die reeds slaagden in een gelijkaardige proef, minder dan twee jaar geleden, voor een betrekking aan een school van 1e of 2de categorie;

zij die in het bezit zijn van een getuigschrift tot het geven van onderricht in het van Staatswege gesubsidieerd mu-

Aanvragen te richten aan het College van Burgemeester en Schepenen uiterlijk tegen 3 mei 1971, met bijvoeging van een curriculum vitae, afschrift van de diploma's en eventuele aanvragen, met de nodige bewijsstukken, tot het bekomen van vrijstelling van diploma en/of bekwaamheidsproef.

bewegings zer

antwerpen

ANTWERPEN (arr.) KNS-VOORSTELLING

Dinsdag 18 mei e.k. zal het Antwerps KNS-gezelschap ons de vertoning brengen van het gekende stuk « August, August, August » van Pavel Kohout, onder de regie van Walter Til-

Genummerde kaarten reeds nu bestellen bij Vital Peeters, Apollostraat 47, te Berchem (tel. 03/21.46.24), of op het VU-sekretariaat van Antwerpen-stad, Wetstraat 12, Antwerpen (tel. 03/36.84.65).

ANTWERPEN STAD

KOLPORTAGE

Zondag 25 april in de noorde-lijke wijken der stad. Bijeen-komst sekretariaat Wetstraat 12, Antw., 10 u.

IJZERBEDEVAART

Raamaffiches en autoaffiches verkrijgbaar op het sekreta-

BESTUUR

Voor alle inlichtingen de af-deling betreffend kan men buiten het vast sekretariaat ook terecht bij onderstaande

bestuursleden:
Bachot Theo, Robert Molstr. 55,
2000 Antw. (raadslid); Bergers
Gerard, St. Jansvliet 19, 2000
Antw., tel. 33.91.65 (voorzitter, Gerard, St. Jansvliet 19, 2000
Antw., tel. 33.91.65 (voorzitter, gem. raadslid); Bogaert Margriet, Robert Molstr. 55, 2000
Antw. (raadslid); Coddé Maurits, p/a sekr. VU, Wetstr. 12, 200 Antw., tel. 36.84.65 (sekretaris); Coveliers Hugo, Kruishofstr. 138, 2020 Antw., tel. 28.03.18 (Vujo); Dr. De Boel Luc, Duboisstr. 47, 2000 Antw., tel. 33.97.90 (dienstb. COO); De Bouvre Ray, Aug. Vermeylenl. 3, 2050 Antw., tel. 19.02.57 (org., gem. raadslid); De Laet Frans, Kruishofstr. 16, 2020 Antw., tel. 38.66.92 (prop., lid COO); De Roover Jan, Constitutiestr. 22, 2000 Antw. tel. 31.61.90 (raadslid); Goossens Marcel, Lg. Winkelstr. 42, 2000 Antw., tel. 33.52.83 (ouderenzorg); Hennissen Luc, Bosduifstr. 23, 2000 Antw., tel. 36.06.93 (raadslid); Adv. Lens Werner, Amerikalei 21, 2000 Antw., tel. 38.93.42 (raadslid, gem. raadslid); Madereel Alfons, Twee Kronenstr. 2, 2030 Antw., tel. 41.24.91 (raadslid); Moens Jules, Alfons Coolsstr. 33, 2020 Antw., tel. 38.56.87 (raadslid); Monseur Mia, Kruishofstr. 146, 2020 Antw., tel. 27.91.14 (feestelijkheden); Putcuyps Gustaaf, Schepelstr. 2, 2030 Antw., (raadslid); Schiltz Ivo, Graaf Van Hoornstr.2a, 2000 Antw., Schepelstr. 2, 2030 Antw., (raadslid); Schiltz Ivo, Graaf Van Hoornstr.2a, 2000 Antw., (raadslid); Van de Pas J., Twee Kronenstr. 90, 2030 Antw. (raadslid); Van der Borght A., Akkerwindestr. 37, 2050 Antw. tel. 19.20.29 (penningm.); Van Roeyen Roger, Julius Vuylste-kel. 1, 2050 Antw. (raadslid); Viaene Anita, Bisschopstr. 19, 2000 Antw., tel. 33.91.36 (Vujo, gemeenteraadslid); Willemen J., Edisonl. 8, 2030 Antw. (raadslid, Vujo); Willockx W., Volhardingsstr. 17, 2020 Antw., (ondervoorz.). De overige between the statement of the stateme stuursleden om persoonlijke re-

BUITEN HET BESTUUR

denen niet vermeld).

Adv. Schiltz Hugo, Wetstr. 103, 2000 Antw., tel. 35.72.84 (volksv., gem. raadslid); Dr. Roosens Robert, Markgravelei 28, 2000 Antw., tel. 38.01.37 (senator); Dr. Ballet Hendrik, J. v. Rijswijckl. 74, 2000 Antw., tel. 38.05.77 (senator); Adv. Wagemans Herman, Stefaniestr. 14, 2000 Antw., tel. 38.22.33 (gem. raadslid, prov. raadslid); De Lie Gustaaf, Priesterstr., 2040 Antw., tel. 68.66.59 (gem. raadslid, prov. raadslid); De raadslid, prov. raadslid); De raadslid, prov. raadslid); De Rijck Gerda, Draakstr. 36, 2000 Antw., tel. 30.49.88 (gem. raads-lid).

KOLPORTAGE

Zondag 25 april in de noorde-lijke wijken der oude stad. Bij-eenkomst sekretariaat, Wetstr. 12, Antwerpen om 10 u.

BOOM

JEUGDFEEST
Zaterdag 24 april om 14u30, filmvoorstelling in zaal Rex, Grote Markt. Wordt gedraaid: Wrij leven », een prachtige Daktari-film. Toegang en tom-bola volledig gratis. Alle kin-deren worden verwacht.

BORGERHOUT
ABONNEER OP « WIJ »
De werving voor nieuwe abonnementen op « Wij » wordt voortgezet. De laatste week brachten drie bestuursleden nieuwe abonnementen binnen. We deen een beroen op al nen. We doen een beroep op al de bestuursleden en op alle le-den om deze abonnementen-werving voort te zetten en te activeren. Abonnenmentsgeld vanaf 1.5 tot einde jaar 215 fr. Nieuwe abonnementen kunnen steeds doorgegeven worden aan mevr. Van Geert, Luit. Lip-penslaan 22, 2200 Borgerhout. FELICITATIES

We feliciteren ons bestuurslid, mr. Hugo Andries, die als plaatsvervangend partijraad-afgevaardigde voor het arr. Antwerpen werd verkozen.

DR. BORMSHERDENKING Wij doen een oproep tot al onze leden de dr. Borms-her-denking bij te wonen op zondag 18 april te 10u30 met een Eucharistieviering. Samenkomst aan het Gemeentepark te Merk-

BROECHEM

BAL VAN BURGEMEESTER 8 MEI 1971

Veiling Broechem, Antwerpse steenweg, Broechem. Mede-werking van drie harmonieën VU-Harmonie Antwerpen, VU-Harmonie Nijlen met drum-band en Harmonie St. Cecilia

Broechem met majoretten.

Neem kontakt met Wim

Duys van de plaatselijke afdeling, tel. 03.795.398.

STEUN VLAAMS ONDER-WIJS BRUSSEL

Op de gemeenteraadszitting van 7 april jl. werd op voorstel van de VU-gekozenen de zitpenning van die gemeenteraad afgestaan door al de leden van de gemeenteraad — de schepenen en de burgemeester droegen eveneens het hunne bij — ten voordele van het Vlaams onderwijs te Brussel. Het bedrag was ruim 5.000 fr. wat aardig wat meer is dan het geaardig wat meer is dan het ge-vraagde van 1 fr. per inwoner.

EDEGEM DANSFEEST

DANSFEEST
Ons dansfeest ter gelegenheid van ons tienjarig bestaan gaat een reusachtig succes tegemoet. De voorverkoop van kaarten loopt zeer vlot. Orkest « The May Jins ». Nieuwigheid: om 24 uur gaat de stemmige bar open waar « The Ruby's » ten dans spelen.
Elzenhof (Kerkplein, Elsdonk) op zaterdag 24 april van

donk) op zaterdag 24 april van

Toegangskaarten: 50 fr., te bekomen bij Wim De Gueldre, E. Staesstraat 13. Vujo-kaarten: 30 fr., bij Hugo Van Bueren, Sorbrechtshofstraat 22.

KOLPORTAGE Tijdens onze vorige kolportage van 27/3 werden 64 nummers verkocht in de wijk: « Oud Elsdonk ». Zaterdag 8 mei kolporteren wij opnieuw. Wij verwachten dan meer volk op het Kerkplein-Elsdonk.

VUJO

Op 18 april nemen wij deel aan de Bormsherdenking te Merksem.

■ Op 23 april om 20u in « De Basiliek » gaat onze ledenvergadering door over het onderwerp: Brussel.

Op 24 april werken wij mee aan het « VU-10 »-bal.

Wij zoeken nog steeds een lokaal. Wie geeft Hugo Van Bueren, Sorbrechtshofstraat 22, een seintje?

■ Wie doet er mee aan het choreografisch nummer op ons bal? Wie graag kreatief is, geve zijn naam op aan Hugo Van ■ Vujo schilderde de plakka-ten voor het bal. Knap werk. ■ Vujo schonk 40 berkebomen aan het gemeentebestuur ter gelegenheid van het huwelijk van Vera en Luk.

GEMEENTERAAD

Op de zitting van 5 april werd door Hilde De Wit geïnterpelleerd over de aktie i.v.m. de openstelling van een deel van « Hof Terlinden » ; L. Van Huffelen vroeg waarom er geen inspraak verleend werd aan het groen komitee ; R. Dekeyser protesteerde met klem tegen de intimidatiepogingen van de politie t.a.v.sommige mensen van de « Aktiegroep voor een groe-ne rekreatieruimte». Tinde-mans en Van de Kerckhof kwamen er maar klein uit.

WEKELIJKSE AVONDZITTINGEN AFGESCHAFT
Het College van Brgemeester
en Schepenen der gemeente
Ekeren brengt ter kennis van
het publiek dat vanaf heden, wegens gebrek aan belangstel-ling, de wekelijkse avondzit-tingen op donderdag ten ge-meentehuize opgeheven wor-

Met het oog op een zo groot mogelijk praktisch en nuttig dienstbetoon ten opzichte van de bevolking zullen in de toekomst de burelen op alle ge-meentediensten (met uitzonde-ring van de gemeenteontvange-rij) toegankelijk zijn voor het publiek op woensdagnamiddag van 13u30 tot 16 u. (med.) RAAD VOOR GROEN-

VOORZIENING Op zaterdagen 17 en 24 e.k wordt in de voormiddag een publieke opkuis ingericht in het Hof De Bist door natuurminnende vrijwilligers.

Bijeenkomst te 8u45 aan het paviljoentje in Hof De Bist, Veltwijcklaan 252, Ekeren.

De opkuis start te 9u en eindigt te 12u

digt te 12u.

Al de natuurliefhebbers worden uitgenodigd hieraan hun medewerking te willen verlenen. (med).

HEIST-OP-DEN-BERG

VUJO-BAL Zaterdag 17 april om 20 u in de zaal Eden, Bergstraat te Heist-op-den-Berg,

HOBOKEN

Zondag 25april in de wijk : « Zwaantjes ». Bijeenkomst te 10u. in lokaal « Mazurka », Heidestraat 258.

MOSSELFEEST Ons mosselfeest is een dave-

rend sukses geworden. Aan feestleider Chrétien Pichal on-ze felicitaties. GEMEENTERAAD

Onze fraktie neemt, door haar voorstellen en initiatieven, het grootste gedeelte van het pers-verslag voor haar rekening. De zoete rust van het « Gemeen-schappelijk front » is verstoord. Onze mandatarissen bewijzen iedere maal dat « kwaliteit » en « kwantiteit » zaken zijn die grondig van elkaar verschillen. PARTIJRAAD

als lid van de partijraad. Pro-

KALMTHOUT

GEZELLIG SAMENZIJN
Zaterdag 17 april te 20 u. in
café « Tijl », Kapellensteenweg 13, Kalmthout.

KONTICH
VLAAMSE KRING
Kaarten voor het ANZ-zangfeest bij de dhr. Paul Lembrechts. Konijnenveld 41, tel.
53.08.79 en dhr. Marcel Kubis,
Callo Romainenland. Gallo-Romeinenlaan 11.

SCHELDE DIJLEPLAN GUNSTIG ONTHAALD TE KONTICH ?

Dit is inderdaad, wat Kontich betreft, de reaktie van de VU maar niet van de CVP-be-stuursmeerderheid. De schaamteloze verkavelingspolitiek van de CVP wordt immers getwarsboomd door de voorzieningen van het gewestplan, dat bij de gemeenteraad van maandag 5 april bikkelhard werd verdedigd door onze verkozene J. Steurs. De VU-Kontich wil absoluut een eind zien komen aan de voor de CVP winstge-

vende maar voor de gemeente nefaste verkavelingen. Zal nooit de voorgestelde hoogbouw dulden, Boutersem en Broekbos moeten groene ruimte blijven. Doet een oproep tot de plaatse-lijke verenigingen haar in deze aktie te stenen en het gemeen-tebestuur mee onder druk te zetten. Betreurt tenslotte de makke volgzame houding van de 3 verkozen CVP-jongeren. BORMSHERDENKING

Morgen, zondag 18 april, ko-men wij bijeen in ons lokaal Alcazar. Gezamenlijk vertrek

KNS-VOORSTELLING

(Zie arr. berichtgeving). Gelieve uw namen door te geven aan onze propaganda-verantw.: Luc Defossé, Keizershoek 210, tel. 53.17.31.

MECHELEN (arr.)
DIENSTBETOON
SENATOR JORISSEN
Maandag 19 april:

— Vorselaar: 18u. tot 18.30, gewoon lokaal;

— Herentals: 18u.30 tot 19u.15, gewoon lokaal;

— Lier: 20u.45 tot 21u.15, gewoon lokaal;

— Nijlen: 21u.15 tot 22u., gewoon lokaal.

MERKSEM
ZONDAG 18 APRIL
De jaarlijske dr. A. Borms
herdenking vindt ditmaal
plaats op zondag 18 april van
10 uur af in het Gemeentepark.
De herdenkingsmis zal eveneens in het park plaats hebben.

ZANGFEEST
Voor kaarten zich rechtstreeks wenden tot ons bestuurslid Jan Vinken, Akkerbouwstraat 71, tel. 45.49.18, of anders bij Monique in den Tijl Bij iedere bestelling het geld voor de kaarten bijvoegen voor a.u.b. COO

MORTSEL PRIVE LENTE-AVOND

Wij verwachten onze leden en bijleden op onze « Privéleden-lente-avond » van vrij-dag 30 april e.k. te 20 u. stipt. Lenteavondmaal en gezellig sa-menzijn met orkest « Jacky-Sands ». Zaal Hellemans, Egge-straat 27, Mortsel. Deelname-formulijeren ten greedigste te formulieren ten spoedigste te zenden aan Th. Van Batenburg, Blauwbroedersstraat 14, Mort-sel of rechtstreekse storting van (70,- fr. x aantal deelnemende personen) uw deelnamekosten op per 11.51.12, Volksunie, W. Claessens, Liersesteenweg 197, Mortsel met de nodige vermel-

Dr. Aug. BORMS-HERDENKING

Op zondag 18 april verzame-len wij met onze wagens (en leeuwenvaandel) aan de parking van het nieuw gemeente-huis. Vertrek stipt te 9 u. 15 naar Merksem.

LENTE VREUGD Van harte wenst afdeling en bestuur VU-Mortsel, een welge-meend proficiat aan mevr. en dhr. R. Hinoul bij de geboorte van hun eerste spruitje Chris. SPORTIEF

Bij de tweede « Blauwvoetgaan-marathon » te Merksem, waren talrijke Mortselse families aanwezig. Een biezonder lofwoord vanwege VU-Mortsel richten wij hier graag en vooral tot onze 13-jarige Marianne Weyn die als eerste vrouwelijke deelneemster de eindmeet bereikte en de 42 km. aflegde in 5u43'17". Tevens verdiende 5u43'17". Tevens verdiende wensen voor Bart Vandewalle die als 8ste eindigde in een prachttijd van 5u12'12", en dit op 236 deelnemers.

NIJLEN

HULDEFEEST

De afdeling Nijlen heeft de jongste tijd bergen werk verzet. Het bestuur was dan ook van oordeel dat onze burge-meester een huldiging meer dan verdiende. Ondervoorzitter Louis Lenaerts werd met de leiding van de operatie belast. Niet alleen Nijlen maar gans de Volksunie kan trots zijn op een man als burgemeester Lode Van Dessel en zal willen bijdragen tot deze huldiging.

Het feestprogramma voorziet o.a. de komst van Nonkel Bob voor de kinderen en wel op vrijdag 30 april van 17 u. 30 tot 20 u. 30 in de grote tent op het kerkplein. Zaterdag 1 mei

speelt vanaf 20 u. het gro**te** Hummel-Bummelorkest **ten** dans in dezelfde grote tent. Bovendien werden nog een optocht en receptie gepland.

WILRIJK

VUJO
Hield intussen zijn tweede werkvergadering in een nu al volledig bemeubeld lokaal. Tijdens deze vergadering werd een beginselverklaring opgesteld en een voorlopig bestuur aange-duid. Vujo-Wilrijk zal zich tij-dens een volgende bijeenkomst uitspreken over het Schelde-Dijledossier van de studiedienst. GEMEENTERAAD

Meer dan waarschijnlijk op donderdag 22 april. Belangstel-lenden kunnen zich hiervan vergewissen bij André De Beul, Cederlaan 18 (tel. 27.15.44) en-kele dagen voordien. Leer uw gemeenteradsleden kennen. RECHTZETTING Op 24 april GEEN pensenker-mis : allee draait voord de he

mis : alles draait rond de be-schikbaarheid van een lokaal. Meer hierover in de « Scherp » die momenteel ter perse Uitgesteld is niet verloren.

zoekertjes

Gevr. man. bediende ca 25 j. mod. of wet. hum. met enige handelser-varing voor verkoopdienst van kl. bedrijf met zeer gevarieerde techn. gamma, gevest. westrand Brussel. Schr. met levensloop en gewenst salaris aan blad onder nr R 50

Dworp - bouwgronden, prachtige landelijke ligging. Zeer lage prijzen, langs autoweg op 10 min. van Brus-sel. Inlicht. gemeentehuis tel. 02/ 56.55.05 of kom zelf! R 51

VI. nat. vertegenwoordigster zoekt vaste betrekking, vast maandloon, wagenvergoeding en kommissie (te bespr.) in het Brusselse. Tweetalig. Eigen wagen. Schoonheids-, onder-houds- of huishoudel. prod., textiel. Half-time ook goed.

Boekhouder, 50 j., kaderlid VU, ge-troffen om VI, nat. overtuiging, zkt passende betrekking omgeving Antwerpen. Zich wenden tot L. Van de Walle, St-Erasmusstraat 18, 2200 -Borgerhout.

Vlaams-nationalist, zwaar getroffen tijdens repressie, 56 jaar, zoekt kamer met pension bij voorkeur in Vlaams gezin, liefst omgeving Leuven, Brussel, Mechelen. Kontakt : Willy Kuypers, Swertmolenstraat 23, Herent, tel. 016/296.42 R 53

Gezocht hulppersoon, 20-25 jaar voor sociale dienst - niveau lager middelbaar onderwijs - tijdelijk volledige dagtaak - in een bedrijf nabij Leuven. Kontakt : Willy Kuypers, Swertmolenstraat 23, Herent, tel. 016/296.42

Heem- en oudheidkundigen : Teneinde een volledige lijst aan te leggen van alle kringen in het Vlaamse land gelieve uw adres (van secretariaat) mede te delen aan KINDT Jules, 74, Beatrijstraat 2580 ST KATE-LIJNE-WAVER (dank) R 58

Bouwkundig tekenaar gevr., of half-time. Tel. 02/79.41.59

Kernredaktie T. van Overstraeten (eindred.), P. Martens (hoofdred.), R. Corty (red. sekr.). M. van Liedekerke Redaktie en publiciteit: Sylvain Dupuislaan 110

1070 Brussel Tel. 02/23.11.98

Administratie en beheer: Voldersstr. 71, Brussel 1000 Fel 02/12.51.60 Alle klachten voor niet ont-vangen van blad op dit adres.

Jaarabonnement: Halfjaarlijks: 170 fr. Driemaandelijks 95 fr. Steunabonnem. (min.) 500 fr. Losse nummers: Alle stortingen voor het blad op prk. 1711.39 van « WIJ », Voldersstr 71. 1000 Brussel.

Verantw. uitgever Mr F. Vander Elst, Beizegemstraat 20 Brussel 1120

TURNHOUT (Arrond.)
ARR. VERGADERING
Donderdag 22 april 1971, arrondissementele vergadering van de gemeentemandatarissen. Nadere gegevens volgen.

WIJNEGEM PROFICIAT

Het bestuur wenst Lydie Tielemans en Henri Matthijssens van harte geluk met hun

GEMEENTERAAD

Volgende gemeenteraad op 26 april e.k.

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Dinsdag 27 april e.k. algeme-ne ledenvergadering met Wim Jorissen die zal handelen over de algemene VU-problematiek.

Zaterdag 22 mei : afdelings-bal in het Vleminckhof. Kaar-ten : Turnhoutse baan 336-338, Wijnegem.

brabant

BRUSSEL (Arrond.) ARR. RAAD

Zaterdag 8 mei om 15 u. in « Waltra », Arduinkaai te Brussel. Agendapunten voor deze raad worden verwacht tegen uiterlijk 27 april e.k. KOLPORTAGE

Eerstvolgende kolportage op zondag, 18 april e.k. te Roos-daal. Bijeenkomst om 9.30 uur aan de kerk van Pamel. Wij rekenen vooral op de afdelingen uit de omstreken (St.-Kwintens-Lennik, Gooik, St.-Katharina-Lombeek en Liedekerke).

BRUSSEL WEST EERSTE VLAAMS BAL

Eerste Vlaams Bal van Brussel West heeft plaats op zater-dag, 24 april in de Feestzaal « Crossing ». Normandiestraat te St Jans Molenbeek (tussen Karreveld en Simonisstraat). Orkest: Peter Philips.

EPPEGEM HUWELIJK

Het bestuur van de afdeling Eppegem - Zemst wenst zijn bestuursleden Hilde Van Noyen en Georges Van Steenwinkel van harte geluk ter gelegen-heid van hun huwelijk te Ep-pegem op zaterdag 3 april jl.

VU-PAASEI

Ter gelegenheid van Pasen werd door de plaatselijke VU-afdeling aan alle kerkgangers een zalig pasen gewenst met gekleurd hardgekookt ei, dit tot grote verbazing en sym-patie van de Halse bevolking. Zelfs de burgemeester kreeg er eentje, maar die vroeg natuurlijk een groen.

HEVERLEE FEESTMAAL

Zaterdag, 24 april gaan we smullen in de gezellige zaal « Parklust » (Abdijdreef). Alle leden en sympatisanten zijn welkom. Deelname in de kos-ten 175 fr. (vanaf derde per-soon per gezin 125 fr.). Daarna oon per gezin 125 fr.). Daarna dansgelegenheid.

HOFSTADE (BR.)
VOORLICHTINGSAVOND
Vrijdag 23 april organiseert
VU-afd Hofstade om 20 u. een

voorlichtingsavond over « De redding van ons leefmilieu » spreekbeurt met dia-projektie door de heer Guido Thys, voor-zitter van de « Wielewaal » afd. Mechelen. Vic Anciaux treedt

op als gastspreker. Lokaal : café « Sportvriend » (bij Emma), Driesstraat 54,

JETTE - GANSHOREN VOLKSVERGADERING

Eeu An-Angree 1981b e.k. over het probleem Brussel. Deze vergadering heeft plaats in het lokaal « Breughel », Kar-dinaal Mercierplein te Jette. Begin om 20 uur. SOCIAAL DIENSBETOON

Elke zaterdag van 11 tot 12 uur door ons gemeenteraadslid Jan De Berlanger bij de h. J. Verlooy, K. Woestelaan, 38 te Jette. Tel. 25.44.48 of schrifte-ling aan J. De Berlangeer, De Smet de Naeyerlaan 158 te JetGANSHOREN

In samenwerking met de af-deling Jette zal ook in deze ge-meente binnenkort een afde-ling van start gaan. Iinlichtingen bij bovenstaande adressen.

Te Jette overleed de heer G. Knabben, vader van onze af-delingsvoorzitter. De leden en bestuursleden van de VU en de VUJO bieden aan de diep ge-troffen familie hun blijken van deelneming aan.

KAPELLEN OP DEN BOS

VU-BAL Heden zat. 17 april vanaf 20 u. VU-bal in «Het Witte Paard». Orkest en zanger John Terra.

KRAAINEM

BAL OP 30 APRIL

Door het optreden van Ja-ques Raymond te Dublin, werd het bal voorzien op 3 april jl. uitgesteld tot vrijdag 30 april om 21 uur.

LAKEN

VOLKSVERGADERING

In het vooruitzicht van een nauwere samenwerking met de afdeling Jette, worden alle leden en sympatisanten uitgeno-digd op de volksvergadering van 7 mei a.s. in het lokaal « Breughel », Kard. Mercierplein te Jette

GROTE AUTO-RALLY
Op zondag 16 mei 1971 GROTE AUTO-RALLY ingericht door het « Vlaams bewegings-leven Laken » (V.B.L.). Ver-trek tussen 12.30 en 13.30 uur, Scheldestraat 105 ; Deelname in de kosten : bestuurder 125 fr. en inzittenden 75 fr.

De deelnemingskaart geeft na aankomst recht op een kou-

de schotel Talrijke prachtige prijzen, waaronder een schilderij van Marjet ter waarde van 12.000 fr. Inschrijvingen telefonisch op het nummer 27.14.52 of per briefkaart op het voldende adres : Vlaams Bewegingsleven Laken, Scheldestraat 105, 1020

MOLENSTEDE

DANSFEEST
Derde dansfeest van de afdeling Molenstede op zaterdag 17 april in de zaal Berkenhof, Turnhoutse baan, Molenstede. Een « alternatief » dansfeest in de blauwe streek.

ST.-PIETERS-LEEUW

Eerste Volksunie-bal op zaterdag 8 mei e.k. in de zaal « De Jongen Deken », Rink te St.-Pieters-Leeuw. Orkest: De « Fel Michielsgroep ».

VILVOORDE
BESTUURSWIJZIGING
Voorzitter: Jonckers Arthur;
ondervoorzitter en gemeenteraadslid: Van Hespen Karl;
sekretaris: De Boeck Marcel;
(sekretariaat: Schaarbeeklei)
financiën: De Donder Antoon;
propaganda en VUJO: Casaer
Gustaaf; organisatie: Cotman
Maurits; redaktie Klauwen:
Serkeyn Eugeen en afgevaar-Serkeyn Eugeen en afgevaardigde arr. Serkeyn.

oost-vlaanderen

AALST

REUZE KOLPORTAGE

Zondag 25 april 1971, algemene mobilisatie van alle kaderleden en propagandisten van het arr. Aalst voor de jaarlijkse reuze kolportage in Aalst. Bijeenkomst aan café De Vriendschap, Kerkstraat 9. Ieder voele zich verplicht!

Aalst nam vorige maandag onder overgrote deelneming af-scheid van Fritz en Marleen Van der Stock, die bij een verkeersongeval in Frankrijk om het leven kwamen. De St. Martinuskerk liep eivol voor de dienst. Talrijke VU-mensen en leden van de studentenkring Universitas woonden de plechtigheid bij : senator Diependaele, volksvertegenwoordiger Van Leemputten, verscheidene VU-provincie- en gemeenteraadslelen alsmede enkele vertegenwoordigers van andere par-tijen, burgemeester De Bis-schop e.a. De lijkkisten werden door VU-leden gedragen.

In alle eenvoud, zonder toespraken werd na de dienst het stoffelijk overschot van onze vrienden op de begraafplaats bijgezet.

BALEGEM

WERVING
De ledenaktie gaat verder ook wekelijks verspreiden van proefnummers van ons week-blad « Wij ».

VERGADERING

Donderdag 29 april de laat-ste kontaktvergadering voor definitieve oprichting van de afdeling in 't Hof van Oranje, te 20 uur : elk medewerker brengt een vriend mee! STICHTING

Vrijdag 28 mei wordt voorbehouden voor officiële stichtingsvergadering ; sprekers dr. Leo Wouters en senator Persyn. Maakt nu reeds propaganda!

DENDERMONDE ARR. BESTUUR

ARR. BESTUUR

Voorzitter: Herman Van Wichelen, Wagenstraat 16, 9140
Zele, tel. 03/76.35.01; Ondervoorzitter: Cornelis Dierickx,
Broekstroot 96, 9360 Buggenhout, tel. 052/361.04; Sekretaresse: mevr. Van der Steen Ag.,
Heirstraat 21, 9331 Appels; tel. 052/224.17; Propaganda: Paul De Visscher, Sas 11, 9330 Dendermonde, tel. 052/238.42; Organisatie: Marcel Vermeir, Molenstraat 104 A, 9380 Wieze, tel. 053/201.73; Penningmeester: Isidoor Moens, Schoolstraat 9, 9331 Appels; Sociaal Dienstbetoon: dr Jules Van Boxelaer, Margote 105, 9298 Wichelen, tel. 052/434.03.

Arrondissementsraad: Het

Arrondissementsraad : Het arrondissementsbestuur : dr. De Commer, Volksvertegen-woordiger; De Kegel Th. en De

Pus Osc., provincieraadsleden. Gekoöpteerd : Matthijs Geor-ges, Verest Robert en mevr. Biesemans — Bosteel Roza.

DENDERHOUTEM

Zondag 25 april 1971, organi-seert VUJO-Denderhoutem in zaal Moderna, Dorp, een sensa-

tionele Tienerdag.

16 uur : de crasy POP SHOW van D.J. Hugo; 19 uur : voor 't eerst in de streek : de DJ's MIKE en ZAKI. Toegang : 30

BESTUUR
Vergadering donderdag 22-4
te 20 uur te Asper, café Mazoet.
Organisatie Bal en afrekenen lidkaarten. WEERGALM

Kopij binnen bij Piet De Pauw op 24-4 « laatste berichten » over samenstelling COO's worden telefonisch nog mede-gedeeld op 27-4 tel : 21.32.06.

LENTEBAL Zaterdag 15 mei 20 uur in zaal Racing, Markt, Gavere. Toegang 50 fr. Orkest De Bar-tels (Asper). Kaarten bij Mark De Langhe, Roger Meysman, Willy de Rijcke, Roger Van Gijseghem, Frans Vercamer. ans vercamer, Stefaan Verbeke.

GENT-EEKLO (arr.) BEWEGINGSWIJZER

Het arrondissementeel bestuur Gent-Eeklo wijst erop dat ingevolge beslissing van de partijraad alle berichten bestemd voor «Bewegingswijzer» via haar arrondissementele verantwoordelijke Robrecht Ryckbosch Driesstraat 36 Ryckbosch, Driesstraat 36 Deinze 9800, moeten ingestuurd worden (tel. 09/76.21.79).

KERKSKEN ZITDAG BELASTINGEN

Zaterdagnamiddag 24 april houdt provincieraadslid Urbain De Grave zich ter beschikking voor het invullen van aangifteformulieren ten huize van E. De Kegel, Bergstraat 112 te Kerksken vanaf 15 u. Ook andere problemen mogen voorgelegd worden.

NINOVE (Kanton)

BAL

Zaterdag 17 april om 21 uur in de zaal « Berg en Dal » Brusselstraat te Ninove tweede bal Volksunie Ninove, WAARSCHOOT AKTIVITEITEN

Zaterdag 24 april te 20 u. in ons lokaal «De Nieuwe Reizi-Stationsstraat gers », Stationsstraat 109, spreekt senator Frans Baert

ver de politieke actualiteit.
Zondag 25 april : betoging te
Brugge, Deelnemers nemen
kontakt met Fons Van Holder-

Maandag 26 april te 19u30 ge-meenteraadszitting. Verkiezing van de leden van de C.O.O. Teven zal onze fractie een motie indienen tegen de afschaffing van de taalverklaring in het onderwijs te Brussel. Het zal er spannen! Hoe meer zielen, hoe meer vreugd.

WELLE

WELLE
ZITDAG BELASTINGEN
Heden zaterdag 17 april van
9 u 30 tot 12 u in cafe « StElooi », Dorp, Welle, houdt een
specialist zich ter beschikking
voor het invullen van uw aangifte-formulier. Organizatie :
VII-Welle VU-Welle.

WORTEGEM - PETEGEM

AVONDFEEST

Op zaterdag 1 mei te 20 uur richt de afdeling een avondfeest in te Petegem a/d Schelde in herberg «De Klokke», Krau-

weelstraat 3.

Men vangt aan met een heerlijke maaltijd, waarvoor spoedig dient ingeschreven (100 fr. per persoon) bij de sekretaresse Annemie Eechoudt, Peperstraat 128 te Moregem (tel. 055/31349).

Gastspreker : Eugeen De Facq, volksvertegenwoordiger voor Brussel. Wij besluiten met een gezel-

lig samenzijn.

west-vlaanderen

BRUGGE (arr.)

VOOR DE VLAAMSE MENS TE BRUSSEL

Zondag 25 april e.k. gaat te Brugge een betoging door om de sociale vrijheid van de Vlaamse mens te Brussel te verdedigen en de verbastering van het Vlaamse kind tegen te

De optocht vertrekt om 15 u. aan de Kruispoort, om te ein-digen op de Grote Markt, waar den slotmeeting wordt gehou-den. Kentekens voor deze beto-ging (25 fr stuk) kunnen van nu af reeds besteld worden en ook affiches zijn verkrijgbaar op het provinciaal sekretariaat van het « Vlaams Aktiekomi-tee », Gentsestraat 18, 8700 Ize-gem (tel. 051/3337).

KOLPORTAGES Wij verwachten een algemene mobilisatie om op zondag 18 april te Ruddervoorde te gaan kolporteren. VUJO zal zoals altijd van de partij zijn. Mogen wij op bestuursleden, raadsleden en mandatarissen rekenen?

BRUGGE (stad)

PIPETOON Iedere zaterdag zijn onze mandatarissen te spreken in het « Breydelhof », Suveestraat 2, Brugge. Er is altijd iemand aanwezig van 11.30 tot 12.30 u.

HEIST

VLAAMS DANSFEEST

Op vrijdag 30 april a.s. (vooravond 1 mei) om 20.30 uur in zaal « Ravelingen », Kerkstraat te Heist, dansfeest ingericht door de plaatselijke VU-afde-

IEPER VOORDRACHT

Op vrijdag 23 april om 19 u 30 spreekt voor ons dhr. volksvertegenwoordiger M. Coppieters in de Konferentiezaal van het stadhuis, Grote Markt, te Ieper.

Zaterdag 24 april nodigen wij dan al onze leden uit op onze jaarlijkse gezellige dansavond, in de zaal van de « Britannique », Grote Markt te Ieper.

Aanvang : om 20u30. Algemene inkom : 50 fr.

BETOGING BRUGGE

Zondag 25 april nemen wij deel aan de betoging te Brugge. Inrichting : Vlaamse Volksbeweging.

Er zal voor de leden uit het arondissement een bus ingelegd worden. Inlichtingen: dhr. R. Vandenbilck, afdelingssekreta-ris, Bloemenstr. 16 te Ieper, tel. 057/23378.

KOEKELARE LOOTENS' BAL

Op zaterdag 17 april gaat in de zaal « Terbassenwei » te Koekelare het groot bal van volksvertegenwoordiger Loo-tens door, met het orkest « Die Alpenjäger » (18 man !). Toegang 50 fr.

LEFFINGE - SPERMALIE

DE PLAKKERS VAN LAKEN Op vrijdag 23 april a.s. vindt een grote vergadering plaats in de zaal « Bierhuis » (aan de brug) te Leffinge met volgende dagorde: Bob Maes over « Brussel na de gemeenteraadsverkiezingen » ; Advokaat Piet Depauw over «Brusselse justitie».
Deze laatste is de verdediger
van de « plakkers » uit Laken.
Wij verwachten veel volk.

TORHOUT-AARTRIJKE

DIENSTBETOON

Zaterdag 17 april e.k., door volksvertegenwoordiger Pieter Leys om 10 uur in de Hofstraat 9, te Torhout.

VLAAMS-NATIONAAL ZANGFEEST

Er wordt een bus ingelegd op 23 mei naar Antwerpen voor het zangfeest. Inschrijven bij: Jef Vangheluwe, Rudder-voordestraat 29, Torhout (tel: 050/22774).

medegedeeld

TURNHOUT DAVIDSFONDS

Het Davidsfonds-Turnhout nodigt de VU-leden uit op een debatavond over « Standpun-ten inzake herziening school-pakt » op dinsdag 20 april 1971 te 20 u. in de Europese Faculteit voor Mens en Gemeen-schap, K. Astridlaan 58 te Turnhout.

Paneel: de heren Coppie-ters, senator VU; De Bondt, senator CVP; Rooses, natio-naal sekretaris ACOD; Vanderpoorten, senator PVV.

VLAAMS-NATIONAAL 1 MEI FEEST TE GENT

Donderdag 29 april te 20 u. in «Roeland». Organisatie: Were di. Tema: «Vlaamse strijd = nationale EN sociale strijd».

Sprekers: Roeland Raes, provincieraadslid en Gerard Sleger.

gers, Genk. Optreden van MIEK en ROEL

VLAANDEREN MORGEN?

In het kader van de regionale cyclus « Vlaanderen morgen ? » organiseert het Dosfelinstituut op zaterdag 24 april te 14 uur in Mercator, Stationsstraat te St-Niklaas een laatse gespreksnamiddag, deze keer over «Neo-kapitalisme of nieuwe structuren ».

Deelneming door storting van 25 fr. op prk nr. 60.07.95 van de heer J.P. Maes, Verdurmestraat 6 te St Niklaas.

SCHOOL VAN MORGEN

Het regionaal komitee Kortrijk van de Stichting-Lodewijk de Raet organiseert op 24-25 april e.k. in het Koninklijk Lyceum, Pottelberg 2 te Kortrijk, een studieweekeinde met als onderwerp « De School van Morgen ». Inlichtingen en inschrijvingen : mej. B. Bossaert, Loofstraat 41 te Kortrijk.

CYCLUS « STADSKERNVER-NIEUWING » TE AARSCHOT

De Stichting Lodewijk de Raet organiseert op 20, 22 en 28 april te Aarschot in de Ge-meenteschool (Amerstraat) een cyclus over stadsvernieuwing.

Inlichtingen en inschrijvingen : bij de heer F. Van de Poel, voorzitter regionaal komitee Oost-Brabant, Den Elst 41, 3000 Herent. Tel. 016/310.36; prk. 871269.

Inschrijvingsgeld: 60 fr. per avond en 150 fr. voor de drie. KUNNEN kan wat anderen niet kunnen

600 eigen arbeiders 1001 mogelijkheden

Sinds jaren is Kunnen een vast begrip in de wereld van het bouwbedrijf. Omdat bij Kunnen de kwaliteit steeds op de eerste plaats is gekomen. De duizenden gelukkige en tevreden mensen voor wie Kunnen reeds mocht bouwen kunnen dat getuigen.

OP KUNNEN KUNT U BOUWEN

Daarom komen dagelijks zovele toekomstige bouwers naar Kunnen, zowel privébouwers als industriëlen. leder met zijn problemen, zijn ideeën, zijn plannen. Kunnen respekteert die en voegt er zijn rijke ervaring aan toe. Bijna 25 jaar ervaring.

GRONDEN, BURGER- EN MEESTERWONINGEN, APPARTEMENTEN, VILLA'S EN INDUSTRIEBOUW

steeds biedt Kunnen het beste van het beste: Kwaliteit. Daarom is met Kunnen bouwen ook voordelig bouwen.

KUNNEN HEET U WELKOM

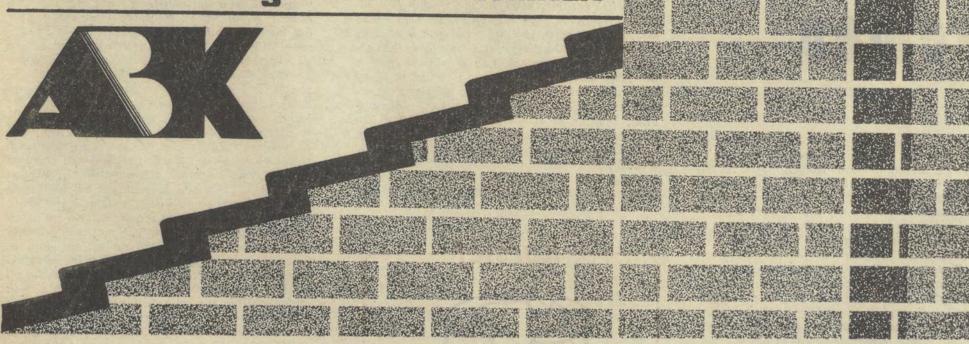
200 m² toonzaal zullen u leren hoe Kunnen bouwt. En wilt u er nog meer over weten, dan gaan we graag met u samen een van onze talrijke realisaties bekijken. De informatiecentra zijn open alle dagen tot 18 u, 's Zaterdags tot 16 u.

ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN NU

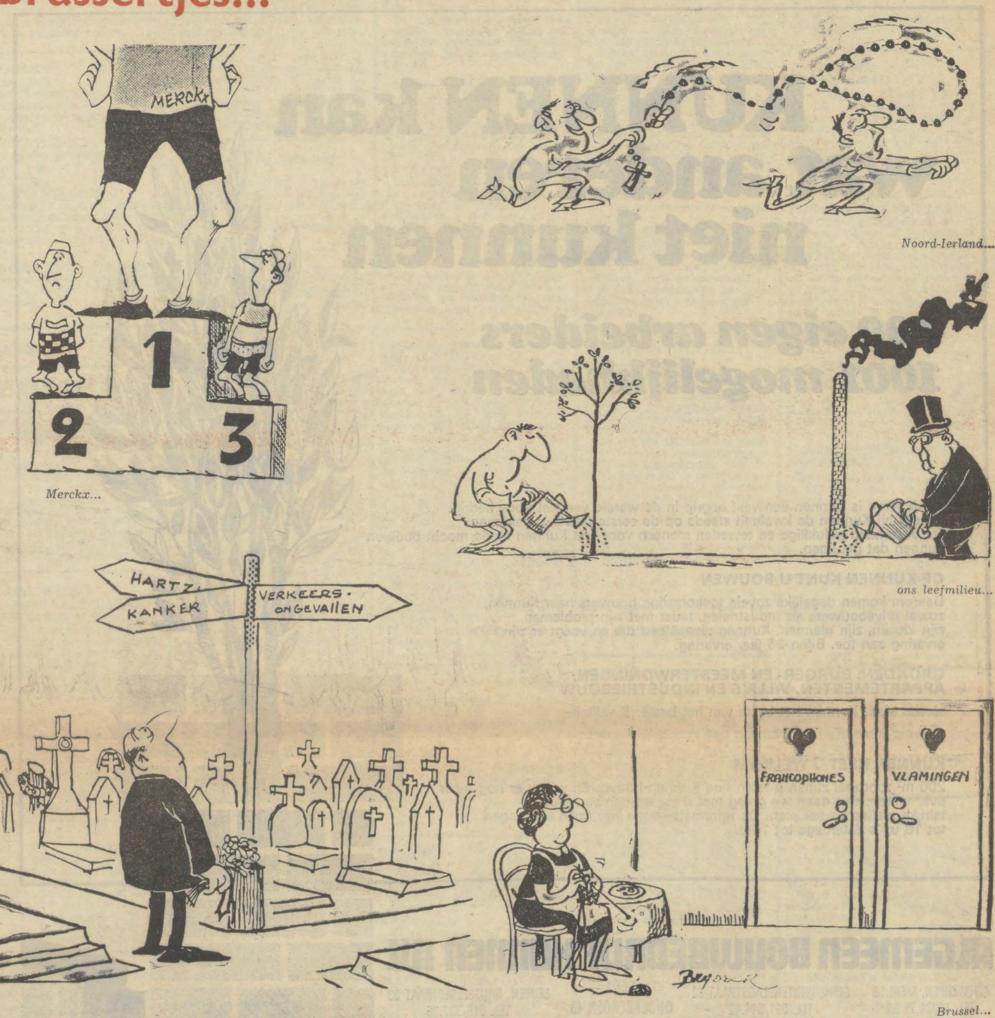
ANTWERPEN, MEIR 18 TEL. 03/31.78.20 GENK, WINTERSLAGSTRAAT 22 TEL. 011/544.42 GENT ONDERBERGEN 43 TEL. 09/25.19.23

LEUVEN, BRUSSELSESTRAAT 33 TEL. 016/337.35

KUNNEN met de grote K van Kwaliteit

brassertjes...

ngar jadar ngu miju ligijas ngungaht. En ngtuur karal an ia wordt gagond. Ik daad ha

dromen

Wij weten allemaal dat onze dromen verdrongen wensen zijn. En als wij vandaag de dag dokters horen zeggen mensen dromen liefst zoveel mogelijk, ja, dan vallen al die kluwen verdrongen wensen op onze hoofden. En meer dan een klein beetje kwaad verwijten wij die dokters dat zij De Sade helemaal hebben ingeslikt of dat zij angst hebben voor werkloosheid onder neurologen.

Dat wij zoveel mogelijk dingen moeten overdoen die tot niets dienen, behoort natuurlijk tot onze recente leefgewoonten. Zo was ik gisteren bijvoorbeeld op een dansfeest en twee meisjes werden er schruwelijk verliefd op me. Ik herinner me dat ze me steeds vanuit de verte wenkten en dat ik dan begon te rennen en dat ik om beurten met één van beiden de dans begon. Het was daar een eenzame plek, ik weet niet meer waar ergens het orkest zat te spelen. Vandaag heb ik een springuur in de school en liever dan mijn lesvoorbereidingen door te nemen, schrijf ik een brief

naar ieder van mijn liefjes vannacht. En natuurlijk, ik heb geen postzegels bij me, ik stop de zendklare brieven in mijn boekentas. Ik kom in de klas, de les begint, ik ledig mijn hele boekentas van werken van leerlingen, ik geef alle werken terug. Even is er gegiechel en gegrinnik en dan wordt het ongewoon stil. Tegen vier uur zit ik op het bureau van m'n directeur: de brieven zijn ontdekt en gelezen, teken meteen maar je ontslagbrief, bespaar je vrouw a.u.b. je goedkope leugens, wij lichten haar zo dadelijk over alles in.

Dit verhaal is natuurlijk onecht. Van naaldje tot draadje, van dansfeest tot directeur. En toch is het niet verzonnen, het is een van die dromen waarvan de dokters zeggen doe zo maar verder

kerel en je wordt gezond. Ik deed het dus verder vannacht, maar dat dansfeest werd niet meer ingericht geloof ik. Ik slenterde mistroostig door het bos van De Kluizen en ineens zag ik er vlak voor mijn ogen 100 ongezadelde paarden tussen de zwarte winterbomen lopen. De paarden schudden hun trieste hoofden, paarden en soldaten liepen in ganzepas door de sneeuw, het was een eindeloze droeve sliert. Toen ik moe werd van het kijken naar die sliert, keerde ik me naar de andere zijde van het bos. Daar scheen de zon heel hard en schroeide de bomen weg tot één grote zandvlakte omheen een kolossale sfinx die de kop had van een oude doghond met reuma in zijn zakken van kaken en gestoorde zenuwen rondom twee bloeddoorlopen ogen. Toen besliste ik dat ik in het eerstkomend station uit die dromentrein zou stappen. Tussen de zetels vol slapende dromers en dromende slapers naar de uitgang lopend, vroeg ik de wakkere kaartjesknipper hoeveel dokters hij met zijn trein meevoerde. Geen enkele, zei hij. Wat ontgoocheld over de geneeskunde, ging ik rechtop zitten op mijn bed. Opeens kroop ook mijn vrouw tussen de lakens uit. Ik ben nog steeds op zoek naar dat fameuse boek van jou, zei ze, ik sta hier voor een toren boeken van wel 500 meter hoog en dat boek van jou zit ginder helemaal bovenaan in die toren van een stapel.